

PSII
40.

A-7

Calendariul Românului

pe

anul comun delà Christos

1891.

Anul al treilea.

Prețul unui exemplariu 30 cr. v. a.
Pentru România 80 bani.

CARANSEBES.

EDITURA TIPOGRAFIEI și LIBRĂRIEI DIECESANE. — Tipariul tipogr. diec.
1890.

Librăria diecesană

în

CARANSEBEȘ

să recomandă on. public spre procurarea și îngrijirea de cărți din toate ramurile literaturii, de musicalii, tablouri și requisite didactice și școlare.

Are mare deposit

în cărți didactice, de școală, de rugăciune, literatură clasică, asemenea și în cărți cu icoane pentru tinerime și daruri.

Legile țării complete precum și articuli de lege singuratică-

calindare de casă și de părete pe 1891 în limba maghiară și germană.

Recvisite de contoar, școală, scris și desen.

Hârtie de cancelare pro rismă (500 côle) dela	2.20—4.80
" " concept " " " " " "	1.60—3.—
" " epistole cu tot cu cuverte, albă și colorată în mape și cassette dela	—10—5.—

CAIETE DE SCRIS ȘI DESEMN ÎN TÔTE LINIATURILE, FORMATELE ȘI CUALITĂȚILE, TĂBLIȚE, GRIFELE ȘI BUREȚI.

Pene de fer și tecușe (tôce) de pene dela renumitele firme:

Kuhn, Soennecken și Leonhardi.

Craione de Hardtmuth,

negre și colorate, de scris, de copiat și de desen.

Tușuri fluide și tari, colorii, cretă de scris și desen.

Negrăla cea mai bună

în colóre negră, roșie, verde, violetă, galbină de scris, autografat, desen și hectografat.

Colóre de ștampat, negră, verde, roșie și violetă.

Cără roșie și buline.

Onoraților domni avocați, onoratelor notariate cercuale, comitetelor școl., bis. și primăriilor le recomandăm marele și avuții pentru

deposit de tipărituri.

Aceste sunt toate făcute pe o hârtie bună și după cele mai nouă formulare.

PS. 4.40

~~P. 8259~~

Calendariul Românului

pe

anul comun dela Christos

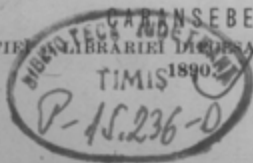
1891.

Anul al treilea.

	251	
	. . .	1415
	. . .	1306
Prețul unui esemplariu 30 cr. v.		891
Pentru România 80 bani. ¹⁰		838
in Radu-Negru-		601
.		559
gdan Dragoș		546
.		449
)		399
.		374
.		365
prin întâia		320
al XIII. (15		309
.		307
.		299
.		191

EDITURA TIPOGRAFIEI CARANSEBES. — Tipariul tipografiei diocesane. 1890.

Crai

negre și co

Tușuri fluide și ta

Negré

in colóre négră, roșie, verde, vio

Colóre de ștam

Céră ro

Onoraților domni advoc

bis. și primar

de r

Aceste sunt tó

De
De

Du

Del
Dup
Dup
Dup
Dup
Dup
Del

Del
Del

Del
Del
Del
Del
Del

Er's
Dela
Dela
Dela

Dela
Dela
Dela
Dela
Dela
Dela
Dela

Dela

Dela
Dela
Dela
Dela

CRONOLOGIE

pe anul 1891.

	Anii
Dela facerea lumii după Suidas (6000 înainte de Christos)	7891
Dela facerea lumii după cei 70 de traducători ai bibliei 5634 înainte de Christos	7525
După calculul Grecilor noi, séu er'a bizantină séu constantinopolitană bisericească (21 Martiu ori 1 Aprile 5508 înainte de Christos)	7399
Dela facerea lumii după socotéla lui Eusebiu	7091
După periodul Iulian (1 Ian. 4713 înainte de Christos)	6604
După c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5896
După calculul comun	5874
După calculul lui Calvisiu	5840
După calculul nou al evreilor (echinoptiul de primăvară 3791)	5651
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Aprile 753 înainte de Christos)	2644
Dela mórtea lui Alecsandru cel mare	2223
Dela îndreptarea calendariului Iulian prin Sosigene (1 Ianuarius 45 înainte de Christos)	1936
Dela nascerea Domnului Isus Christos	1891
Dela respirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)	1822
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub imp. Traian	1786
Dela cel dintâiu sinod a totă lumea din Nichea	1566
Dela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, în 476 după Christos)	1415
Er'a dela Mohamed	1306
Dela fondarea regatului ung. (1000 d. Christos)	891
Dela desbinarea bisericilor resăritene și apusene	838
Dela reîntemeierea statului țerei românesce prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	601
Dela aflarea prafului de pușcă	559
Dela reîntemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș	546
Dela aflarea artei tipografice	449
Dela descoperirea Americii (11 Octombre 1492)	399
Dela reformațiunea lui Luter	374
Dela căderea Ungariei la Mohaci	365
Dela desrobirea limbei române de cea slavonă prin întâia carte română	320
Dela îndreptarea calendariului prin papa Gregoriu al XIII. (15 Octombre 1582)	309
Dela aducerea cartofilor în Europa	307
Dela introducerea prăsierei tăbacului	299
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	191
Dela aflarea mașinelor cu abure	192

Dela introducerea calendariului îndreptat	191
Dela mórtea lui Iosif II	101
Dela introducerea demnității împărătesci ereditare (în Austria 11 August 1804)	87
Dela născerea Maiestății Sale c. r. Francisc Iosif I. (18 August 1830)	61
* Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sântilor 6/18 Iunie 1848	43
Dela domnia Maiestății Sale c. r. apostolic Francisc Iosif I. (2 Decembre 1848)	43
Dela reînfințarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 Decembre 1864)	27

Date cronologice pe anul 1891:

Litera pascăiei dela 25 Decembre 1890	6
Ciclul Lunei	8
Temelia Lunei	9
Ciclul soarelui	7
Mâna anului (dela luna Martiu 1891)	1

Sărbătorile și alte zile schimbătore de preste an:

Născerea lui Christ. în 1890 Marți, mâncare de carne 8 sept. și 6 zile.
 Triodul se începe în 10 Februarie.
 Lăsatul de carne în 24 Februarie.
 " " brânză în 3 Martie.
 Bunăvestire, Lună a 4 săptămână din post.
 Sfintele Paști, în 21. Aprile.
 Înălțarea Domnului, în 30. Maiu.
 Dumineca Rosalilor, în 9. Iunie.
 Postul SS. Apostoli 1 săptămână și 5 zile, Sâmbătă.
 Cele 4 Dumineci ale SS. Părinți: în 2 Iunie, 14. Iuliu, 13. Octombrie și 22. Decembre.

Posturile în biserica greco-resăritenă:

1. Zilele de Mercuri și Vineri de preste an. — 2. Ajunul Botezului 5. Ianuarie. — 3. Postul Paștilor 4. Martie până 20 Aprile. — 4. Postul lui Sân-Petru 17. Iunie—28. Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14. August. — 6. Tăierea capului S. Ioan 29. August. — 7. Ziua crucei 14. Septembrie. — 8. Postul Crăciunului 15. Novembre până 24. Decembre.

Deslegarea postului:

Mercuri 2. Ianuar. .
Vineri 4. Ianuar. .
Mercuri 20. Februar. .
Vineri 22. Februar. .
Mercuri 27. Februar. .
Vineri 1. Martiu. .

Mercuri 24. Aprile. .
Vineri 26. Aprile. .
Mercuri 12. Iuniu. .
Vineri 14. Iuniu. .
Vineri 27. Decembre. .

Săptămâna brânzei: 24. Februar. — 3. Martiu.

Semnele ceresci și caracterul lor:

Soarele și celelalte planete.

Soarele	☉
Mercuriu	☿
Vinerea	♀
Pământul	♁
Marte	♂
Vesta	♁
Junone	♁
Palade	♁
Cerere	♁
Joie	♁
Saturn	♄
Urania	♅

Douăsprezece zodii ale cerului.

Berbecel	♈	
Taurul	♉	
Gemeni	♊	
Racul	♋	
Leul	♌	
Fecióra	♍	
Cumpăna	♎	
Școrpia	♏	
Săgetătorul	♐	
Căpriorul	♑	
Udătorul	♒	
Pestii	♓	

Însemnare. S. înseamnă Sfânt; Sft. Sfințitul; SS. Sfinți; P. seu Păr. Părinte; PP. Părinți; Cuv. Cuvios; Muc. Mucenic; Mta. Mucenița; Mci. Mucenici; Apost. Apostol; Arch. Archiepiscop; Epc. Episcop; Archid. Archidiacon; Patr. Patriarch; M. Marele; Prof. Profet.

Lună nouă ☾

Pătrariul întâiu ☾

Lună plină ☽

Pătrariul din urmă ☽

Dilele Săpt. Dilele Săptămânei.

Vedî: Sărbătorile cele însemnate cu (+) roșie sunt sărbători împărătești, érá cele cu † negră sunt sărbători bisericesci.

Ianuarie,

are 31 de zile.

Gerariu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				răsare	apune
Martî	1 (†) Tăierea împrejur	13 Ilarie		7 41	4 19
Merc.	2 Păr. Silvestru	14 Felics		7 40	4 20
Joî	3 Prof. Malachia	15 Mauru		7 39	4 21
Vin.	4 Orele cele mari ale Bot.	16 Marcelin		7 38	4 22
Sâm.	5 S. Teopent și Teona	17 Anton pust.		7 37	4 23

Botezul Domnului.

Dum.	6 (†) Botezul Domnului	18 Prisca		7 36	4 24
Lunî	7 † Sob. S. Ioan Botez.	19 Sara		7 35	4 25
Martî	8 C. George și Domnica	20 Fab. și Seb.		7 34	4 26
Merc.	9 S. Muc. Polievet	21 Agnes		7 33	4 27
Joî	10 Păr. Grigorie Nisis	22 Vincentiu		7 31	4 29
Vin.	11 Cuv. Păr. Teodosie	23 Logod. Mariei		7 30	4 30
Sâm.	12 Mța Tatiana	24 Timoteiu		7 28	4 32

Duminecă după Botez, Evang. dela Matei, cap 4, v. 12, glas 1, ev. inv. 1.

Dum.	13 S. Muc. Ermil	25 Int. lui Pav.		7 27	4 33
Lunî	14 SS. PP. uciși în Sinaia	26 Policarp		7 25	4 35
Martî	15 Cuv. P. Pavel Tiveul	27 Ioan Chris.		7 23	4 37
Merc.	16 Inch. lanț. Ap. Petru	28 Carol mare		7 21	4 39
Joî	17 S. C. P. Antoniu c. m.	29 Francisc S.		7 20	4 41
Vin.	18 PP. Atanas și Chiril	30 Martina		7 18	4 43
Sâm.	19 Cuv. Macarie Egipt.	31 Petru Nol.		7 16	4 45

Dumineca a 12. dela Luca a celor 10 Leproși, c. 17, v. 12. (29 d. Rus.) gl. 2, inv. ev. 2.

Dum.	20 † C. M. P. Eutimie	1 Febr. Ignat.		7 15	4 46
Lunî	21 Cuv. Păr. Macsim	2 (†) Int. Chr.		7 14	4 47
Martî	22 S. Apost. Timoteiu	3 Blasiu		7 12	4 49
Merc.	23 S. Muc. Clement	4 Veronica		7 11	4 50
Joî	24 Cuv. Xenia	5 Agata		7 9	4 52
Vin.	25 † Păr. Grigorie Teol.	6 Dorotea		7 8	4 53
Sâm.	26 Cuv. Xenofont	7 Romuald		7 6	4 55

Dumineca a 15. dela Luca, a lui Zacheu, c. 19, v. 1. (32 d. Rus.) glas 3, ev. inv. 3.

Dum.	27 † Ad. m. S. Ioan Chris.	8 Ioan mil.		7 4	4 57
Lunî	28 C. Păr. Efrem Sirul	9 Apolonia		7 2	4 58
Martî	29 Ad. m. Muc. Ignatie	10 Scolastica		7 1	4 59
Merc.	30 (†) SS. Vas. Gr. Ioan	11 Eufrosina		6 59	5 1
Joî	31 SS. Chir și Ioan	12 Eulalia		6 57	5 3

Prevestire de timp. 1. ceață, 2. senin și vânt, moșce, 3. 4. vânt dela apus, 5. 6 ger, 7. nuoros, 8. 9, frig, 10.—15. moșce, 16. neauă, frig și vânturos 17. senin, 18. 19. mestecat, 20. neauă cu furtună 21—31. ger tare, apoi de mijloc.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Noție
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Februariu,

are 28 de zile.

Faur.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				răsare	apune
Vin.	1 S. Muc. Trifon	13 Catarina		6 56 5	4
Sâm.	2 (+) Întēp. Domnului	14 Valentie		6 54	0 6
Dumineca a 17-a dela Matei, a Hananiencei, cap 15. v. 21(17-a d. Rus.) gl. 4. ev. inv. 4.					
Dum.	3 SS. Simeon și Ana	15 Faust		6 52 5	8
Lunī	4 Părintele Isidor	16 Iuliana		6 50 5	10
Martī	5 Mucenița Agatia	17 Constantia		6 48 5	12
Merc.	6 Cuv. Păr. Vucol Epc.	18 (+) Flavian		6 46 5	15
Joī	7 Părintele Partenie	19 Conrad		6 45 5	15
Vin.	8 M. Muc. Teodor Strat.	20 (+) Eleuteriu		6 44 5	16
Sâm.	9 Mucenicul Nichifor	21 (+) Eleonora		6 42 5	18
Dumineca Vameșului și a Fariseului, Ev. dela Luca, cap 18, v. 10, gl. 5, ev. inv. 5.					
Dum.	10 S. M. Muc. Haralampie	22 Petru C.		6 40 5	20
Lunī	11 S. M. Muc. Vlasie	23 Romana		6 39 5	21
Martī	12 Păr. Meletie Epc.	24 Matias Ap.		6 38 5	22
Merc.	13 Părintele Martinian	25 † Victor		6 36 5	26
Joī	14 Cuv. Părinte Axentie	26 Gothard		6 34 5	26
Vin.	15 S. Apost. Onisim	27 † Leander		6 33 5	27
Sâm.	16 Muc. Pamfilie	28 † Roman		6 31 5	29
Dumineca fiului rătăcit, Evang. dela Luca, c. 15, v. 11, gl. 6, ev. inv. 6.					
Dum.	17 M. Muc. Teodor Tiron	1 Mart. Albinus		6 30 5	30
Lunī	18 Păr. Leon Papa	2 Simplițiu		6 28 5	32
Martī	19 Apostolul Archip	3 Cunegunda		6 26 5	34
Merc.	20 S. Leon Episcop	4 † Casimir		6 24 5	34
Joī	21 Părint. Timoteiu	5 Eusebiu		6 22 5	38
Vin.	22 Afl. mōșt. SS. din Eug.	6 † Frideric		6 21 5	39
Sâm.	23 S. Muc. Policarp	7 † Toma Ap.		6 19 5	41
Dumineca lăsatului de carne, Evang. dela Matei, c. 25, v. 31, gl. 7, ev. inv. 7.					
Dum.	24 † Afl. cap. S. Ioan Bot.	8 Ioan Bogosl.		6 17 5	43
Lunī	25 Păr. Tarasie	9 Francisca		6 14 5	44
Martī	26 Păr. Porfirie Episc.	10 40 Mucenici		6 14 5	46
Merc.	27 Păr. Procopie Decap.	11 † Heracliu		6 12 5	48
Joī	28 Cuv. Păr. Vasilie	12 Gregoriu Pap.		6 10 5	50

Prevestire de timp. 1—11. ger, apoi până la 15. mai călduț, 16—25. bine și moisce, 27. nea și vânt, 28. frig.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						Povețe economice:
13	267.					Cerne bucatele de să-
14	l. M.					mântă. Cară încă și impră-
15						știe gunoiu, ca pe când
16						să desghetă zama lui să
17						între în pământ. Când tim-
18						pul e frumos poți începe
19						aratul. De n'ai făcut în
20						Ianuarie, adună acum năuă
21						împrejurul pomilor. Cură-
22	12 Mart					tesce livețile de mușinoie,
23	la S.					petrii și mărăcină, și pe
24						unde locul e pleș samănă
25						erbă. Lasă herbecii la oile,
26						ce vrei să fete în Iuliu și
27						le păzește să nu bea apă de
28						pe năuă, căci cele de a feta
						perd mëlul, — 6r' celor
						fetate li-se strică laptele.
						Taie mlădițe de altoit din
						partea despre mēdă-qi a
						pomilor, le implântă în nă-
						sip 6r' pământ umed, până
						la folosință. Sferșesce cură-
						țirea pomilor de omide, și
						când timpul e frumos poți
						sădi pomi. Curătesce altoi
						mai tineri de crengile ne-
						trebnice, ca se crească fru-
						moși. Fă resadniță și sa-
						mănă țăler, cēpă, sălătă,
						călărahe, castraveți și altele,
						pe cari le vei apăra prin
						un acoperemēt în contra
						gerului.

Martiu,

are 31 de zile.

Germenar.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				reșare	apune
Vin.	1 Cuv. Mța Eudochia	13 † Rozina		6 8 5 52	
Sâm.	2 Sf. Muc. Teodot	14 † Matilda		6 6 5 54	

Duminea lăsatului de brânză, Evang. dela Matei, c. 6, v. 14, glas 8, ev. inv. 8.

Dum.	3 S. Muc. Eutropie	15 Longin		6 4 5 56	
Luni	4 Cuviosul Gerasim	16 Heribert		6 2 5 58	
Martî	5 S. Muc. Conon	17 Gertrud		6 1 5 59	
Merc.	6 SS. 42 Mucenici	18 † Eduard		6 0 6 0	
Joi	7 Muc. Vasilie și alții	19 Iosif Log.		5 58 6 2	
Vin.	8 Păr. Teofilact	20 † Nichita		5 56 6 4	
Sâm.	9 † SS. 40 Muc. din Seb.	21 † Benedict		5 54 6 7	

Duminea 1-a în păresemî, Fvang dela Ioan, c. 1, v. 43, glas 1, ev. inv. 9.

Dum.	10 SS. Prof. Moisi și Aron	22 D. Floriilor		5 53 6 8	
Luni	11 P. Sofronie Patr. Ier.	23 Victoria		5 51 6 9	
Martî	12 Cuv. P. Teofan	24 Gavril Ar.		5 49 6 11	
Merc.	13 P. Nichifor Patr.	25 (†) Bunavest.		5 47 6 13	
Joî	14 Cuv. Benedict	26 † Emanuel		5 45 6 15	
Vin.	15 Muc. Agapie	27 † Vin. Patim.		5 44 6 15	
Sâm.	16 S. M. Martir Teod. Tiron	28 † Angelica		5 42 6 17	

Duminea a 2-a în păresemî, Evang. dela Marcu, c. 2, v. 1, glas 2, ev. inv. 10.

Dum.	17 Preacuv. Alecsie	29 (†) D. Paști.		5 41 6 18	
Luni	18 P. Chiril Arch. Ierus.	30 (†) L. Paști.		5 40 6 19	
Martî	19 M. Hrisand și Darie	31 Amos		5 37 6 20	
Merc.	20 PP. uciși în M. S. Sava	1 Apr. Hugo E.		5 35 6 23	
Joî	21 Cuv. P. Iacob Ep.	2 Francisc		5 33 6 25	
Vin.	22 Sf. Muc. Vasilie	3 Richard		5 31 6 27	
Sâm.	23 Cuv. Nicon	4 Ambrosie		5 30 6 30	

Duminea a 3-a în păresemî, Evang. dela Marcu, c. 8, v. 34, glas 3, ev. inv. 11.

Dum.	24 Cuv. P. Zacharie	5 Vincentie		5 27 6 32	
Luni	25 (†) Bunavestire	6 Secstu		5 26 6 34	
Martî	26 Sob. Arch. Gavril	7 Hermann		5 25 6 35	
Merc.	27 Cuv. Matrona	8 Dionisiu		5 23 6 37	
Joî	28 C. Stefan făc. de min.	9 Maria cl.		5 22 6 38	
Vin.	29 Cuv. Marcu	10 Ezechil Pr.		5 20 6 40	
Sâm.	30 Cuv. Ioan Scărariul	11 Leo		5 19 6 42	

Duminea a 4-ă în păresemî, Evang. dela Marcu, c. 9, v. 17, glas 4, ev. inv. 1.

Dum.	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu		5 17 6 43	
------	----------------	----------	--	-----------	--

Prevestire de timp. 1—5. senin și bine, năptea frig, 6—12. frumos, apo nuoros, 13. nea, 14—16. frig, 17—19. nea, 20—23. bine, 24. vânt 25. 26. ploie 27. 28. vânt cu nea, 28—31. bine.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						Povețe economice :
18						Samănă grâu de pri-
19						măvară, apoi orz, ovės, ma-
20						zere, măzerică, și lucernă.
21						Grăpéză locurile de lucernă
22						și trifoii sămănat din alți
23						ani ca să crească mai bine.
24						Printre sămănăturile tom-
25						natice, ce au eșit rari,
26						aruncă sămăntă de trifoii.
27						Sădește legumile menite
28						pentru a-ți face sămăntă.
29						Ca se le aperi în contra
30						omidelor, pune în apropiere
31						câteva sămănte de cânepă.
						Amirosul acesteia alungă
						fluturii. Cartofii înghețați
						ferbei și scurge apa de pe
						ei, apoi îi dă la vite, alt-
						cum se vor bolnăvi, că-s
						otrăvitori. Macină bucate
						pe timp mai îndelungat.
						Fă oltoirea pomilor, găte-
						sce straturile pentru legumi
						și le sămăne.

Aprile,

are 30 zile.

Prier.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				reșare	apune
Luni	1 Cuv. Maria Egipténa	13 Iustin		5 15 6 45	
Marti	2 Cuv. Păr. Tit	14 Tiburtiu		5 13 6 47	
Merc.	3 Cuv. Păr. Nichita	15 Anastasia		5 12 6 48	
Jo	4 Cuv. Păr. Iosif	16 Aron		5 10 6 50	
Vin.	5 M. Teod. și Agatopod	17 Rudolf		5 8 6 52	
Sâm.	6 Cuv. P. Eustichie	18 Valeriu		5 6 6 54	

Duminica a 5-a în păresemî, Evang. dela Marcu, c. 10, v. 33, glas 5, ev. inv. 2.

Dum.	7 P. George Ep. Milit.	19 Antonia		5 4 6 56	
Luni	8 S. Apost. Iridon	20 Sulpitiu		5 3 6 58	
Marti	9 Muc. Eupsichie	21 Anselm		5 2 7 0	
Merc.	10 SS. M. Terenț. Pomp.	22 Soter		4 58 7 2	
Jo	11 M. Antipa Ep. Perg. ☉	23 Adalbert		4 57 7 2	
Vin.	12 Cuv. Păr. nos. Vasilie	24 Georg		4 55 7 4	
Sâm.	13 S. Lazar	25 Marco Ev.		4 53 7 5	

Duminea Floriilor, Evang. dela Ioan cap. 12. v. 1.

Dum.	14 Cuv. P. Martin	26 Cletu		4 51 7 7	
Luni	15 Apost. Aristrach	27 Peregrin		4 50 7 8	
Marti	16 S. Mța Agapia	28 Vitalis		4 48 7 12	
Merc.	17 Cuv. P. Simeon	29 Petru M.		4 47 7 13	
Jo	18 Cuv. Păr. Ioan	30 Catarina		4 46 7 14	
Vin.	19 (†) Vinerea Patimilor ☾	1 Maiu Filip		4 45 7 15	
Sâm.	20 Cuv. Teodor Trichina	2 Atanasie		4 44 7 16	

Duminea Paștilor, Evang. dela Ioan c. 1. v. 1.

Dum.	21 (†) Sfintele Paști	3 Afl. Crucii		4 42 7 18	
Luni	22 (†) Cuv. Teodor Siceotul	4 Florian		4 41 7 19	
Marti	23 (†) M. Muc. George	5 Pius		4 40 7 20	
Merc.	24 S. Muc. Sava Stratil.	6 Ioan P.		4 38 7 22	
Jo	25 S. Ap. și Ev. Marcu	7 (†) Înălț. Domn.		4 36 7 24	
Vin.	26 S. Muc. Vasilie	8 Michail		4 35 7 26	
Sâm.	27 S. Muc. Simeon ☿	9 Gregoriu		4 33 7 27	

Duminea a 2-a a Tomei, Evang. dela Ioan, cap 20, v. 19, ev. inv. 1.

Dum.	28 Apost. Iason	10 Isidor		4 32 7 28	
Luni	29 SS. 9 M. din Chizic	11 Adolf		4 30 7 30	
Marti	30 Apost. Iacob	12 Pancraț		4 29 7 31	

Prevestire de timp. 1. ploaie, 2—9. bine și ploios, 10—20. bine, noptea frig, 21. 22. nuoreală apoi senin și receală, 29. 30. ploaie.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						Povețe economice:
15						Plivește sămănăturile de
16						buruene înainte de a fi cu
17						paiu. Samănă cucuruz (pă-
18						pușoiu) și pune cartofi. Udă
19						bine pomii sădiți de curând.
20						Plivește și sapă școla de
21						pomi. Grăbesce cu altoirea
22						pédureților, ca să nu in-
23						târziești. Grijește ca să nu
24						se umfle vitele de nutrețul
25						cel verde; dă-le fân înainte
26						de ale scôte la pășune. Ră-
27						sadnițele cu acoperemânt
28						să descoperă totă ziua, ba
29						și peste noapte, dacă nu e
30						temere de înghețat. Să începe
						lucrul de viie. În lipsă de
						plăie udă grădina de le-
						gum, mai bine dimineța.
						După Sân-George vitele să
						scot la pășune. Întorce gră-
						nele și ca să le mântui de
						gărgărițe, pune lână ne-
						spălată în apropierea coșu-
						rilor de grâu, căci amiro-
						sul ei le alungă. Grăul în-
						tins amestecă-l cu pulbere
						de cărbuni și după 14 zile
						cerne-l că-și perde amirosul.

Maiu,

are 31 zile

Florariu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				risare	apune
Merc.	1 Prof. Ieremia	13 Servațiu		4 28 7 33	
Joi	2 Ad. mōst. P. Atanasie	14 Bonifaciu		4 27 7 34	
Vin.	3 S. Muc. Timoteiu	15 Sofia		4 26 7 35	
Sâm.	4 Mța Pelagia	16 † Ioan Nepom.		4 25 7 36	

Dumineca a 3-a a Mironosițelor, Evang. dela Marcu, cap 15, v. 43. gl. 2, ev. inv. 4.

Dum.	5 Marea Mță Irina	17 (†) Dum. Ros.		4 24 7 37	
Lunî	6 Drept. Iov	18 (†) Lunja Ros.		4 23 7 38	
Martî	7 S. Muc. Acachie	19 Celestin		4 22 7 39	
Merc.	8 † S. Ap. și Ev. Ioan	20 † Bernardin		4 21 7 40	
Joi	9 Prof. Isaia	21 Prudentius		4 20 7 41	
Vin.	10 S. Ap. Simeon Zilotul	22 † Iulia		4 19 7 42	
Sâm.	11 S. Muc. Mochie	23 † Desideriu		4 18 7 43	

Dumineca a 4-a a Slăbănogului, Evang. dela Ioan c. 5 v. 1, gl. 3. ev. inv. 5.

Dum.	12 Păr. nostru Epifanie	24 Ioana		4 17 7 44	
Lunî	13 St. Mța Glicheria	25 Urban		4 16 7 45	
Martî	14 Mucenicul Isidor	26 Filip Neri		4 15 7 45	
Merc.	15 S. Păr. Pachomie	27 Ioan P.		4 15 7 46	
Joi	16 Păr. Teodor	28 (†) Joia verde		4 14 7 47	
Vin.	17 Apost. Andronic	29 Măsim		4 13 7 48	
Sâm.	18 Muc. Teodot	30 Ferdinand		4 12 7 49	

Dumineca a 5-a a Samarinenței, Evang. dela Ioan. cap 4, v. 5, gl. 4, ev. inv. 7.

Dum.	19 S. Muc. Patrichie	31 Angela		4 11 7 50	
Lunî	20 S. Muc. Talaleu	1 Iun. Grațian		4 10 7 50	
Martî	21 (†) Imp. Const. și Elena	2 Exandi		4 10 7 51	
Merc.	22 Muc. Vasiliscu	3 Clotilde		4 8 7 52	
Joi	23 C. P. Michail Măr.	4 Cuirinu		4 7 7 53	
Vin.	24 Cuv. P. Simeon	5 Bonifaciu		4 7 7 53	
Sâm.	25 Afl. cap. S. Ioan Bot.	6 Norbertus		4 6 7 54	

Dumineca 6-a a Orbului, Evang. dela Ioan, cap 9, v. 1, gl. 5. ev. inv. 8.

Dum.	26 S. Apost. Carp	7 Lucreția		4 6 7 54	
Lunî	27 S. Muc. Terapont	8 Medardu		4 5 7 55	
Martî	28 Cuv. P. Nichita	9 Gebhard		4 5 7 55	
Merc.	29 Cuv. M. Teodosia	10 Margareta		4 5 7 55	
Joi	30 (†) Înălțarea Domnului	11 Varnava		4 5 7 55	
Vin.	31 Apost. Ermiu	12 Ioan făț.		4 5 7 55	

Prevestire de timp. 1. brumă și frig, 2. 3. nuoros, 6. plóie mare, 7—8. bine, nóptea frig, 8—12. plóie, 13. vânt, 14. 15. bine, 16—21. plóie, 22. sênin și vânt, 23. 24. plóie, 25. 26. mestecat până la 31 sênin.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	kr.	fl.	kr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						Povețe economice:
16						Udă altoi cât mai des,
17						și la cei prinși le slăbește
18	31 Mai					nițel legătura. Samănă că-
19	P. S.					nepă și in. Pe timp liniștit
20						afumă pomii băntuiți de
21						omide cu puciosă presărată
22						cu jăratie, că vor peri toate.
23						Cucuruzul se sapă, când e
24						în patru frunze. Cosește lu-
25						cerna înainte de înflorire,
26						dar' grijăse, se n'o ta! prea
27						pe jos, că pierde multă din
28						ea. De-o dal verde la vite
29						svântéz-o mai întâi și o
30						amestecă cu paie mănunte-
31						late. Pe la mijlocul lunii
						se resădesce tutunul (tăba-
						cul). Înmoindui-se mai na-
						inte rădăcina în zamă de
						gunoiu și năsip. Ogoritul
						trebuesce sfârșit. Gândacii
						de Maiu se scutură dimi-
						neta, se adună și stropșesc
						cu piciorul ori se dau la
						galite. De pe cartofii ce-l
						dăm la animale, colțul tre-
						buește depărtat, c'acela-l
						veninos.

Iunie,

are 30 zile.

Cireșeriu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Sâm.	1 S. Muc. Iustin	13 Anton. Pad.		4	4 7 56

Duminica a 7-a după Paști a SS. Părinți, Evang. dela Ioan. c. 17. gl. 6, ev. inv. 10.

Dum.	2 P. Nichifor mărtur.	14 Vasilie		4	4 7 56
Luni	3 Muc. Lucian	15 Vitus		4	4 7 56
Mărti	4 S. P. Mitrofan	16 Beno		4	3 7 57
Merc.	5 S. S. M. Doroteu Ep.	17 Adolf		4	3 7 57
Joi	6 Cuv. P. Visarion	18 Gervasiu		4	3 7 57
Vin.	7 Muc. Teodot	19 Iuliana		4	3 7 57
Sâm.	8 Muc. Teodor Strat.	20 Silveriu		4	3 7 57

Duminica Rusaliilor, Evan. dela Ioan, cap 7. v. 37.

Dum.	9 (+) Pogorîrea S. Duh	21 Aloisiu		4	3 7 57
Luni	10 (+) S. M. Timoteiu	22 Paulin		4	3 7 57
Mărti	11 (+) SS. A. Bartol. și Var.	23 Edeltrud		4	4 7 56
Merc.	12 Cuv. Păr. Onufrie	24 Botez. Ioan		4	5 7 56
Joi	15 Mța Achilina	25 Prozer		4	5 7 55
Vin.	14 Profetul Eliseiu	26 Ieremia		4	5 7 55
Sâm.	15 Profetul Amos	27 † Ladislau		4	5 7 55

Dum. 1-a după Rusalii, a tuturor SS. Ev. dela Mateiu c. 10, v. 32, gl. 8, ev. inv. 1.

Dum.	16 S. Tihon făc. de min.	28 Leon Papa		4	5 7 55
Luni	17 Muc. Manuil	29 (+) Pet. Pav.		4	5 7 55
Mărti	18 Muc. Leontie	30 Paul Ged.		4	6 7 54
Merc.	19 Apost. Iuda frat. Dluî	1 Iul. Teodor		4	6 7 54
Joi	20 S. Muc. Metodie	2 Cercet. Mariei		4	7 7 53
Vin.	21 Muc. Iulian	3 Cornelia		4	8 7 52
Sâm.	22 Muc. Evsevie Episc.	4 Udalric		4	8 7 52

Duminica a 2-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, cap 4, v. 18, glas 1, ev. inv. 2.

Dum.	23 Muc. Agripina	5 Domitiu		4	9 7 51
Luni	24 (+) Naș. S. Ioan Bot	6 Isaia Pror.		4	9 7 51
Mărti	25 Mucenița Fevronia	7 Vilibald		4	10 7 50
Merc.	26 Cuv. P. David	8 Chilian		4	11 7 49
Joi	27 Cuv. P. Samson	9 Anatalia		4	12 7 48
Vin.	28 Ade. m. Chir și Ioan.	10 Amalia		4	13 7 47
Sâm.	29 (+) SS. A. Petr. și Pav.	11 Piu Papa		4	14 7 46

Duminica a 3-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, cap 6, v. 22, glas 2, ev. inv. 3.

Dum.	30 † Sob. SS. Apostol	12 Enric		4	15 7 45
------	-----------------------	----------	--	---	---------

Prevestire de timp. 1. cald și moale, 2. bine, 3. vânt, 4. plöie, 5. vânt, 6. și 7. plöie torențială cu pătră, 8—10. suflă boarea, 11. și 12. plöie 20. vânt, 21. și 22. plöie până la 30. bine, vânt și plöie.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	kr.	fl.	kr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						Povește economice:
18						Când e ferbințelă scu-
19						tesce, vitele, adăpostindu-le
20						la umbră. Oculcăză pădu-
21						rețil, mai bine după ploie,
22						și cu deosebire sara și di-
23						minéța. Samănă ridichi de
24						tómnă. Când érba e mai
25						in flóre, cosește-o. De pă-
26						timesc porciil la grumadi,
27						din cauza căldurei, dá-le
28						lécuri pentru stomach. Ast-
29						feliú este in apotecă pul-
30						berea de Helleborus
31						albus. La cei mari le
						daí cât ține vârful cuțitu-
						lui, la cei mici pe jumé-
						tate. Sapă viile a 2-a óră
						inainte ori după inflo-
						rire. De umblă furnicele
						la coșnițe, închide calea,
						ungënd cu petrolu scân-
						dura pe unde se urcă.
						Uscă cireșe, vișine și stru-
						gurei pentru érnă. Samănă
						rapita.

Iuliu,

are 31 zile.

Cuptoriu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sóréle	
				roșare	apune
Luni	1 SS. Cosma și Damian D	13 Margareta		4 16	7 44
Mărti	2 Vestmēt. Născătorei	14 Bonavent		4 17	7 43
Merc.	3 Muc. Iachind	15 Impăr. Ap.		4 18	7 42
Joi	4 P. Andreiu Arch. Crit.	16 Rut		4 19	7 41
Vin.	5 P. Atan. dela Aton	17 Alecsie		4 20	7 40
Sâmb.	6 Cuv. Sisoe cel mare	18 Frideric		4 21	7 39

Dumineca a 4-a după Rusalii, Ev. dela Matei, cap 8, v. 5, gl. 3 ev. inv. 4.

Dum.	7 Cuv. Toma	19 Aurelia		4 22	7 38
Luni	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.		4 23	7 37
Mărti	9 S. M. Pancrație ☉	21 Pracedis		4 24	7 36
Merc.	10 SS. 45 Muc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.		4 25	7 35
Joi	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris		4 26	7 34
Vin.	12 Muc. Proclu și Ilarie	24 Cristina		4 27	7 33
Sâm.	13 Sob. Arch. Gavril	25 Iacop Ap.		4 28	7 32

Dumineca a 5-a după Rusalii, Ev. dela Matei, cap 9, v. 14, g. las 4, ev. inv. 5.

Dum.	14 Dumin. SS. Părinți	26 Ana		4 29	7 30
Luni	15 SS. M. Chiric și Iul.	27 Pantaleon		4 30	7 28
Mărti	16 S. Muc. Atinogen C	28 Inocențiu		4 32	7 26
Merc.	17 † M. Marina	29 Marta		4 33	7 25
Joi	18 M. Iachint și Emilian	30 Avdon		4 35	7 24
Vin.	19 Cuv. Macrina	31 Ignatie Loia		4 36	7 23
Sâm.	20 (†) S. Prof. Ilie	1 Aug. Petru		4 37	7 23

Dumineca a 6-a după Rusalii, Evang. dela Matei cap 9, v. 1, glas 5. ev. inv. 6.

Dum.	21 Sim., Ioan și Iezechil	2 Porțuncula		4 38	7 23
Luni	22 † S. Maria Magdal.	3 Stefan		4 40	7 20
Mărti	23 Mei Foca și Teofil ☿	4 Dominic		4 41	7 19
Merc.	24 Mucenița Cristina	5 Mar. Schnee		4 43	7 17
Joi	25 † Adormirea S. Anei	6 Sc. la față		4 45	7 15
Vin.	26 S. Muc. Ermolae	7 Caetan		4 46	7 14
Sâm.	27 † M. M. Panteleimon.	8 Chiriac		4 48	7 12

Dumineca a 7-a după Rusalii, Ev. dela Matei, cap 9, v. 27, glas 6. ev. inv. 7.

Dum.	28 AA. Proh. și Nicanor	9 Romanus		4 50	7 10
Luni	29 Muc. Calinic	10 Laurentie		4 51	7 9
Mărti	30 Apost. Sila și Siluan	11 Susana		4 52	7 8
Merc.	31 Drept. Eudochim D	12 Clara		4 53	7 7

Prevestire de timp. 1—9. bine, până la 14. ploie, 15—24. bine, ploie cu vânt, 25. bine, 26. vânt, 27. ploie mare, 28. și 29. ploie, 30. și 31. framos.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6	3/50					
7						
8						
9	2/50					
10	5/00					
11	7/50					
12						
13						
14						
15	7 1/2					
16						
17	1/75					
18	2/00					
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Povește economice:

Curățește șura și podurile, că e aci secerea, pe când, poartă grijă, să al banl, ca să le poți aduna, când sunt bune, însă nu rescópte, că se scutură o mulțime de grăunțe și nici fărina din el nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul se fie săpat de a 2-a oră Pliveșce vile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedecă strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se inee. La cărat pune rogojinl în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădescă. Aceste ținele de sămânță, că-s cele mai frumoșe. Udă curechiul bân-tuit de omide cu apă de săpun.

August.

are 31 zile.

Măsălaru.

Zilele săpt.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Joî	1 Scôt. c. † și SS. Mac.	13 Casian		4 55 7	5
Vin.	2 Aduc. Mōșt. S. Stefan	14 Eusebie		4 57 7	3
Sâm.	3 Cuv. Păr. Isachie	15 (†) Ad. Mar.		4 59 7	1

Duminea a 8-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, c. 14, v. 14. gl. 7, ev. inv. 8.

Dum.	4 SS. 7 Coc. din Efes	16 Rohu		5 16 59	
Lunî	5 Muc. Eusignie	17 Bertram		5 26 58	
Marți	6 (†) Schimb. la față	18 Elena		5 46 56	
Merc.	7 Cuv. Muc. Dometie	19 Ludovic		5 66 54	
Joî	8 S. Muc. Emilian (☉)	20 (†) S. Stef. R.		5 86 52	
Vin.	9 Apost. Matia	21 Ioana		5 96 51	
Sâm.	10 Muc. Laurentie Arch.	22 Timoteiu		5 116 49	

Duminea a 9-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, c. 14, v. 22, gl. 8, ev. inv. 9.

Dum.	11 Muc. Euplu Archid.	23 Filip		5 12 48	
Lunî	12 M. Fotie și Anichit	24 Vartolomeiu		5 14 46	
Marți	13 Cuv. Macsim mărt.	25 Ludovic		5 16 44	
Merc.	14 Prof. Michea	26 Samuil		5 17 43	
Joî	15 (†) Ad. Născ. de Ddeu (☾)	27 Iosif Calas		5 18 42	
Vin.	16 S. Muc. Diomid	28 Augustin		5 20 40	
Sâm.	17 Muc. Miron	29 Tăer. c. s. Ioan		5 23 37	

Duminea a 10-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, c. 17, v. 14, gl. 1, ev. inv. 10.

Dum.	18 Mci Flor și Lavru	30 Roza Țec.		5 25 35	
Lunî	19 Muc. Andreiu Str.	31 Raimund		5 27 33	
Marți	20 Prof. Samuil	1 Sept. Egidiu		5 28 32	
Merc.	21 Apost. Tadeu	2 Absolon		5 30 30	
Joî	22 Muc. Agatonie (☿)	3 Mansbet		5 31 29	
Vin.	23 Muc. Lup	4 Rosalia		5 32 28	
Sâm.	24 Muc. Eutichie	5 Laurențiu		5 34 26	

Duminea a 11-a după Rusalii, Ev. dela Mateiu, c. 18, v. 23, gl. 2, ev. inv. 11.

Dum.	25 Ad. M. A. Vartolomeiu	6 Magno		5 36 24	
Lunî	26 Mcii Adr. și Natalia	7 Regina		5 38 22	
Marți	27 Cuv. Pimen	8 (†) Născ. Mar.		5 40 20	
Merc.	28 Cuv. Moise Arapul	9 Gorgonie		5 42 18	
Joî	29 (†) Tăer. Cap. S. Ioan,	10 Nic. Tol		5 44 16	
Vin.	30 SS. Alec. Ioan și Pavel (♂)	11 Protus		5 45 15	
Sâm.	31 Brăul Preac. Mariei	12 Macedoniu		5 47 13	

Prevestire de timp. 1—2. bine și frumos, 3—4. plöie, 5—6. bine, 7—8. plöie, 9—14. bine și vënturos, 15. 16. plöie și vënt, 17—27. bine și frumos, 28. 29. plöie, 30. 31. bine.

Zina	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Povețe economice:

Urmădă cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă salată ernatică. Adună sămânțele de legumi cöpte acuma, le curățește și acată în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovėsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. De veđi albinele că prea mult șed pe afară, e semn că n'aũ ce se lucre. Ridică coșnițele punënd sub ele nisce bucăți de scândură potrivite. Stupii fără matcă se împreună cu alții mai slabi. Urmădă cu plivitul viei. Uscă pöme și fasole pentru őrănă. Altoii oculați, vędënd că nu s'aũ prins, trebuiesc din nou oculați. Proptesce pomii prea încărcați și răresce pömele prea dese, ca să se pötă cöce. Ară pentru tömnă și pe la capëtul lunei poți și sămăna, adună simburii de töte pömele.

Septembre,

are 30 zile.

Răpciune.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Duminea a 12. după Rusalii, Ev. dela Mateiu, cap 19, v. 16, glas 3, ev. inv. 1.					
Dum.	1 † Cuv. Simeon stêlp.	13 Matern		5 49 6	11
Luni	2 Muc. Mamant	14 Înălț. S. †		5 51 6	9
Martî	3 Muc. Antim	15 Nicodem		5 53 6	8
Merc.	4 M. Vavila și Moisi P.	16 Ludmila		5 54 6	7
Joî	5 Prof. Zacharia	17 Lambert		5 55 6	6
Vin.	6 Min. Archang. Michail ☉	18 Toma Ap.		5 56 6	5
Sâm.	7 Muc. Sozont	19 Ianuarie		5 57 6	3

Duminea înăin. Înălțarei S. Crucî, Ev. dela Ioan c. 3, v. 13, glas 4, ev. inv. 2.

Dum.	8 (†) Naș. Născ. de Ddeu	20 Eustachie		5 59 6	1
Luni	9 † PP. Iochim și Ana	21 Mateiu		6 0 6	0
Martî	10 Mucenița Minodora	22 Mauriciu		6 1 5	59
Merc.	11 Cuv. Teodora	23 Tecla		6 3 5	57
Joî	12 Muc. Antonom	24 Gerhard		6 4 5	56
Vin.	13 Muc. Corneliu Sut. ☾	25 Cleofas		6 6 5	54
Sâm.	14 (†) Înălțarea S. Crucî	26 Ciprian		6 8 5	52

Duminea după Înălț. S. Crucî, Ev. dela Marcu c. 8, v. 34, glas 5, ev. inv. 3.

Dum.	15 S. Nichita Rom.	27 Cosma și Dam.		6 11 5	49
Luni	16 Mța Eufimia	28 Vențel. reg.		6 13 5	47
Martî	17 Mucenița Sofia	29 Michail Arch.		6 14 5	45
Merc.	18 Muc. Eumenie	30 Ieronim		6 17 5	43
Joî	19 Muc. Trofim	1 Oct. Rem.		6 19 5	41
Vin.	20 Muc. Eustatie	2 Leodegar		6 21 5	37
Sâm.	21 Apost. Codrat. ☿	3 Candid		6 24 5	34

Duminea 1-a a lui Luca c. 5, v. 1, (18. după Rusalii,) glas 6, ev. inv. 4.

Dum.	22 Muc. Foca făc. de min.	4 Franc. Sev.		6 26 5	33
Luni	23 † Zăm. S. Ioan Bot.	5 Placidu		6 28 5	32
Martî	24 Mța Tecla	6 Bruno		6 30 5	30
Merc.	25 Cuv. Eufrosina	7 Iustina		6 31 5	27
Joî	26 † Ad. S. Ioan Ev.	8 Brigita		6 33 5	25
Vin.	27 Muc. Calistrat	9 Dionisie		6 35 5	24
Sâm.	28 Cuv. Hariton ☽	10 Franc. Bor.		6 36 5	24

Duminea a 2-a a lui Luca c. 6, v. 31, (19. după Rusalii,) glas 7, ev. inv. 5.

Dum.	29 Cuv. Chiriac	11 Emilian		6 38 5	22
Luni	30 Muc. Grigorie	12 Macsimilian		6 40 5	20

Prevestire de timp. 1. și 2. bine, 3. vânt și plöie, 4. și 5. bine. 6. și 7. plöie, vânt, 8. și 9. bine, 10. brumă, 11—18. bine, 19—22. plöie, 23. nea. 24—27. timp urît, 28—30. vânturos și frig.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	kr.	fl.	kr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

Povește economice :

În luna acésta se începe culesul pómelor. Soiurile ernatice se culeg cu mâna și se împărtesc în clase după mărime și frumsețe, se aibă un preț mai bun. Înainte de ale aședa în pivniță să întind la sóre, ca să ese umeđala din ele. — Fă gropile pentru altoi, ce voiesci a-l sădi mai târziu în toamnă. Răresce frunđa de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca rađele sórelui să-I pótă străbate. Samănă bucate tomnatice. Nu fi sgârcit la sãmănat, că te vè-I căi la secerat. Pe la capetul lunei se ia miera dela stupi. De sânt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să pótă încă aduna. Liveđile prăjite de arșița sórelui, pe unde vedî c'a secat colțul erbii, le samănă cu sãmânță de érbă și flori de fën.

Octombrie,

are 31 zile.

Brumărel

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				reșare	apune
Martî	1 Apost. Anania	13 Coloman		6 41 5	19
Merc.	2 Muc. Ciprian	14 Calist		6 43 5	17
Joi	3 M. Dionisie Areop.	15 Teresia		6 44 5	16
Vin.	4 Păr. Ieroteiu	16 Galu		6 46 5	14
Sâm.	5 Mucenița Haritina	17 Hedvig		6 47 5	13

Dumineca a 3-a a lui Luca cap 7, v. 11, (20-a după Rusalii) glas 8, ev. inv. 6.

Dum.	6 † Apost. Toma	18 Luca Ev.		6 48 5	12
Luni	7 Mcii Sergie și Vach	19 Ferdinand		6 50 5	10
Martî	8 Cuv. Pelagia	20 Vendelin		6 52 5	8
Merc.	9 † Ap. Iacob și Andr.	21 Ursula		6 54 5	6
Joi	10 Muc. Eulampie	22 Cordula		6 56 5	4
Vin.	11 † Ap. Filip și C. Teofan	23 Ioan Capis		6 58 5	2
Sâm.	12 Mcii Prov. și Tarach	24 Rafail Arch.		6 60 5	0

Dumineca a 4-a a lui Luca c. 8, v. 5. (21-a după Rusalii) glas 1, ev. inv. 7.

Dum.	13 Dum. SS. Păr. Carp și Pav.	25 Chrisant		7 2 4	58
Luni	14 (†) Cuv. Paraschiva	26 Amand		7 4 4	56
Martî	15 Muc. Lucian	27 Sabina		7 5 4	55
Merc.	16 Muc. Loghin Sut.	28 Sim. și Iuda.		7 6 4	54
Joi	17 Păr. Osie și Andreiu	29 Narcis		7 8 4	52
Vin.	18 S. Ap. și Ev. Luca	30 Claudie		7 9 4	51
Sâm.	19 Prof. Ioil și Var	31 Wolfgang.		7 10 4	50

Dumineca a 6-a a lui Luca c. 8, v. 26, (23-a după Rusalii) glas 2, ev. inv. 8.

Dum.	20 Muc. Artemie	1 Nov. Toți SS.		7 11 4	49
Luni	21 Cuv. Ilarion cel mare	2 Pom. Rēpos.		7 12 4	48
Martî	22 Păr. Averchie Epis.	3 Hubert		7 14 4	46
Merc.	23 Ap. Iacob frat. Dluî	4 Carol Bor.		7 15 4	45
Joi	24 Muc. Areta	5 Emeric		7 17 4	43
Vin.	25 Muc. Marcian	6 Leonard		7 19 4	41
Sâm.	26 (†) S. Muc. Dimitrie	7 Engelbert		7 20 4	40

Dumineca a 7-a a lui Luca c. 8, v. 41, (24-a după Rusalii) glas 3, ev. inv. 9.

Dum.	27 Muc. Nestor	8 Gottfried		7 22 4	38
Luni	28 Muc. Terentie	9 Teodor		7 23 4	37
Martî	29 Mța Anastasia	10 Andreiu		7 25 4	35
Merc.	30 Muc. Zenovie	11 Martin Ep.		7 27 4	33
Joi	31 Apost. Stachie	12 Cunibert		7 29 4	31

Prevestire de timp. 1—4. vânturos și frig, 5—12. bine, 13. plöie, 14—16. frig și nea, 17—19. noureală, 20—23. bine, 24—26. mestecat, 27. 28. cald, 29. 30. mestecat, 31. ger și nea.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						Povețe economice :
15						Culesul pómelor ține
16						încă. Grijă, nu cumva să le
17						adună pe timp ploios și nici
18						diminuța înainte de a se fi
19						luat apa de pe ele, că pu-
20						tredesc. Straturile din care
21						s'au scos legumile, trebuie
22						săpate din nou, ca preste
23						ernă să degereze. Resădesce
24						în straturi bine lucrate să-
25						lată ernatică. Culege cucu-
26						ruzul. Cartofii și napii de
27						nutreț să sapă pe timp us-
28						cat, — se curățesc de ră-
29						dăcinile mai subțiri și se
30						pun să se sbicască înainte
31						de a se așeza în pivniță
						ori gropă. Îndată ce am gă-
						tat cu sămănatul să ară
						numai decât pământul me-
						nit a să sămăna de cu pri-
						măvară, gerul și frigul de
						preste ernă îl îmbunătă-
						țesce. Când la culesul viilor
						strugurii trebuie clasificați
						după cum sunt unii putrezi,
						alții copti ori rescopți. Nu-
						mai așa putem face bani
						cum se cade, dacă produ-
						cem mai multe feliiuri de vin.

Novembre,

are 30 zile.

Brumariu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Vin.	1 SS. Cosma și Damian	13 Stanislau		7 30	4 30
Sâm.	2 Muc. Achindin	14 Venerant		7 31	4 29
Dumineca a 5-a a lui Luca, c. 16, v. 19, (22. după Rusalii), glas 4, ev. inv. 10.					
Dum.	3 Muc. Achepsima	15 Leopold		7 33	4 27
Luni	4 Cuv. Ioanichie	16 Otmar		7 34	4 26
Martî	5 Muc. Galation	17 Grigorie		7 35	4 25
Merc.	6 S. Pavel Arch. Tarigr.	18 Odo Egum.		7 36	4 24
Joi	7 S. 33 Mci din Melit.	19 Elisabeta		7 37	4 23
Vin.	8 (+) Arch. Mich. Gavr.	20 Felice		7 38	4 22
Sâm.	9 Muc. Onisifor	21 Intr. Născ.		7 39	4 21
Dumineca 8-a a lui Luca, c. 10, v. 25, 25. după Rusalii), glas 5, ev. inv. 11.					
Dum.	10 Apost. Erast	22 Cecilia		7 40	4 20
Luni	11 Victor și Mina	23 Climent		7 41	4 19
Martî	12 S. Ioan Milostivul	24 Ioan Zlat.		7 42	4 18
Merc.	13 † S. Ioan gură de aur	25 Catarina		7 43	4 17
Joi	14 † S. Apostol Filip	26 Conrad		7 44	4 16
Vin.	15 Gurie Post. N. Chr.	27 Virgiliu		7 45	4 15
Sâm.	16 † S. Ap. Ev. Mateiu	28 Sosten		7 46	4 14
Dumineca 9-a a lui Luca, c. 12, v. 16, (26-a după Rusalii), glas 6, ev. inv. 1:					
Dum.	17 Păr. Grigorie Ep. N.	29 Saturnin		7 47	4 13
Luni	18 Muc. Platon	30 Andreiu Ap.		7 48	4 12
Martî	19 Prof. Avdiu	1 Dec. Eligiu		7 49	4 10
Merc.	20 Cuv. Grigorie Dec.	2 Bibiana		7 50	4 9
Joi	21 (+) Intr. în biserică	3 Franc. Xav.		7 51	4 9
Vin.	22 S. Apost. Filimon	4 Barbara		7 51	4 9
Sâm.	23 Păr. Amfilochie	5 Sava		7 52	4 8
Dumineca 13-a a lui Luca, c. 18, v. 18, (30. după Rusalii), glas 7, ev. inv. 2.					
Dum.	24 S. Mucenița Ecaterina	6 Nicolae		7 53	4 7
Luni	25 PP. Climent și Petru	7 Ambrosie		7 54	4 6
Martî	26 Cuv. Alimpie	8 Zăm. Născ.		7 55	4 5
Merc.	27 Muc. Iacob Pers.	9 Leucadia		7 56	4 4
Joi	28 Cuv. Stefan cel nou	10 Iudit		7 56	4 4
Vin.	29 Muc. Paramon	11 Damaschin		7 56	4 4
Sâm.	30 † Apost. Andreiu	12 Mascentie		7 56	4 4

Prevestire de timp. 1.—4. ger, 5. moisce, 6—14. senin. 15. nea, 16—20. noureală, 21—30. ger.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						Povește economice:
13						Când timpul este fru-
14						mos, mai poți sădi pomi.
15						Sapă gropi pentru pomișo-
16						rii, ce voiești ai sădi în
17						primăvară. Curătesce ouele
18						de omidă. Apără altoii mai
19						tineri în contra epurilor.
20						Spoiesce trunchiul pomilor
21						cu următoarea materie: zămă
22						de var, balebă de vită și
23						sânge, amestecă-le toate îm-
24						preună. În grădina de le-
25						gumă lucrările trebuiesc ter-
26						minate. În jurul pomilor
27						să pune gunoiu putred și
28						se intrupăză pământul. —
29						La fertul mustului trebuie
30						să fim luători de sémă, ca
						se nu să întâmple nici prea
						repede dar nici prea încet.
						În cazul dintâi acoperim
						butea cu o haină de lână;
						în cel din urmă o stropim
						cu apă rece. Curățania face
						foarte mult. Buțile să le ți-
						nem tot pline. Pómele ce
						dau spre putredire trebuiesc
						delăturate. — Frunzele pi-
						cate să adună și să pun
						grămadă, amestecându-se cu
						gunoiu ori pământ. Din ele
						să facem un gunoiu foarte
						bun.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Duminică 14-a a lui Luca, c. 18, v. 35, (Ev. din dum. 31. d. Rusalii) gl. 8, inv. 3.					
Dum.	1 Prof. Naum	13 Lucia		7 57 4	3
Luni	2 Prof. Avacum	14 Nicasie		7 57 4	3
Marti	3 Prof. Sofonie	15 Celian		7 57 4	3
Merc.	4 † M. Varvara	16 Adelaida		7 57 4	3
Joi	5 Cuv. Savă cel sfințit	17 Lazar		7 57 4	3
Vin.	6 (†) S. Ierarch Nicolae	18 Grațian		7 57 4	3
Sâm.	7 Păr. Ambrosie	19 Nemesiu		7 57 4	3
Duminică 10-a a lui Luca, c. 13, v. 10, (Ev. din dum. 27 d. Rusalii), gl. 1, inv. 4.					
Dum.	8 Cuv. Patapie	20 Liberat		7 57 4	3
Luni	9 † Zēmis. S. Anei	21 Toma Ap.		7 57 4	3
Marti	10 Mci Mina și Ermog.	22 Demetriu		7 57 4	3
Merc.	11 Cuv. Daniil Stâlp.	23 Victoria		7 57 4	3
Joi	12 † Păr. Spiridon	24 Adam și Eva		7 57 4	3
Vin.	13 Muc. Acsentie și Eugenie	25 (†) Naș. Chr.		7 56 4	4
Sâm.	14 Muc. Tirs	26 (†) Stef. M.		7 55 4	5
Duminică 11-a a lui Luca, c. 14, v. 16, (Ev. din dum. 28. d. Rusalii), gl. 2, inv. 5.					
Dum.	15 Muc. Eleuterie	27 Ioan Evang.		7 54 4	6
Luni	16 Prof. Agheu	28 Pruncii nev.		7 54 4	6
Marti	17 Prof. Daniil	29 Toma Lp.		7 53 4	7
Merc.	18 Muc. Sebastian	30 David		7 53 4	7
Joi	19 Muc. Bonifacie	31 Silvestru		7 53 4	7
Vin.	20 S. Muc. Ignatie	1 Ian. 1892		7 52 4	8
Sâm.	21 S. Mucenița Iuliana	2 Macariu		7 51 4	8
Duminică înaintea Nașcerii Christos, Ev. dela Mateiu c. 1, v. 1, gl. 3, inv. 6.					
Dum.	22 Mucenița Anastasia	3 Genoveva		7 51 4	9
Luni	23 SS. 10 Mci din Crit	4 Titu		7 51 4	10
Marti	24 S. Mta. Eugenia	5 Telesfor		7 49 4	11
Merc.	25 (†) Naș. D. Iis. Christ	6 (†) Epifania		7 48 4	12
Joi	26 (†) Sob. Preac. Născ.	7 Isidor		7 47 4	13
Vin.	27 (†) Ap. și Arch. Stefan	8 Severin		7 46 4	14
Sâm.	28 20 mil de Mucenici	9 Iulian		7 45 4	15
Duminică după Nașterea Domnului Ev. dela Mateiu, c. 2, v. 13, gl. 4, inv. 7.					
Dum.	29 SS. Iosif și David	10 Pavel pust.		7 44 4	16
Luni	30 S. Muc. Anisia	11 Higin		7 43 4	17
Marti	31 Cuv. Melania	12 Ernest		7 42 4	18

Prevestire de timp. 1. ger, 2—4. moiesce, 5. și 6. bine dar frig, 7. și 8. nea, 9. nuoros, 10. și 11. frig și vânt tare, 13.—15. mestecat, 16. senin, 17. nea, 18. furtună și nea, ger, 19. moiesce, 20—25. ger, 26. vânt dela apus, 27. și 28. nea, 29—31. mai cald.

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						Povețe economice :
18						Pivnița, de muceșcesce
19						câte ceva în ea, trebuie
20						afumată cu pătră pucioasă
21						și aerită din când în când.
22						Sălata și alte legumi, dacă
23						e neună puțină se acopere
24						cu frunze ori cu cotori de
25						buruene. — Erna, nu e
26						ca omul să se lenevască, ci
27						ca să odihnescă după munca
28						cea grea de preste an. Vi-
						tele trebuie ținute în cu-
						rățenie deosebită și sarea
						să nu le-o tragem. Să se
						care gunoii. Când gerul e
						mare ferestrele pivnițelor
						să se infunde. Grajduri-
						le să fie căldurose, căci
						atunci vitele mănâncă mai
						puțin. Pléva se opăresce
						cu napl de nutreț ori car-
						tofi și astfel se dă la vite.
						În chipul acesta se cruță
						nutrețul.

Cele patru anotimpuri.

Primăvara se începe în 8 Martiu intrând soarele în semnul berbecului. Ziua și noaptea asemenea. Primăvara va fi secetă, aspră friguroasă cu multă brumă.

Vara se începe în 9 Iunie intrând soarele în semnul racului. Ziua cea mai lungă și noaptea cea mai scurtă. Vara va fi foarte caldă și uscată.

Toamna se începe în 11 Septembrie, intrând soarele în semnul cumpenei. Ziua și noaptea asemenea. Toamna va fi mai mult secetă de cât ploioasă va produce vin bun.

Îarna se începe în 10 Decembrie intrând soarele în semnul câpriorului. Ziua cea mai scurtă și noaptea cea mai lungă. Îarna va fi cam geră și mai mult uscată de cât umedă și cu totul nestatornică.

Regentul anului 1891.

Regentul anului acesta este Soarele, corpul central al sistemului nostru de planete, producătorul și susținătorul vieții organice pe pământ. Soarele își face cursul său prin constelația zodiacului în aproape 365 $\frac{1}{4}$ de zile. Despre mărimea lui, omul nu își poate face nici idee, socotind, că radiul soarelui e mai odată așa de mare (100.000 de mile) ca îndepărtarea lunii de la pământ (50.000 de mile) Soarele are o masă (materie), care de 350.000 de ori e mai mare ca a pământului și întrege de 700 de ori materia tuturor planetelor, și numai astfel se poate explica, că ține în sfera sa de atracțiune planetele și cometele (aceste din urmă întrebându-se adese-ori sute de mii de ani în revoluțiunea*) lor.)

Întunecimi.

În anul 1891 vor fi 2 întunecimi de soare și 2 întunecimi de lună, dintre care se vor vedea în ținuturile noastre cele 2 întunecimi de lună și prima întunecime de soare.

Întunecime totală de lună e la 11 Maiu și se vede în Australia, Asia, Africa și Europa. Începutul e la 5 ore 46 minute seara.

Întunecime parțială de soare e la 25 Maiu și se vede în America septentrională, în Europa excepționând Portugalia și Spania, apoi pe malurile nordice ale Asiei și în ținuturile polare de nord. Începutul întunecimei e la 3 ore 9 minute post-meridiane.

Întunecime totală de lună e la 3 și 4 Novembre și se vede în Europa, Africa, America și oceanul atlantic. Începutul e în 3. la 11 ore 40 minute seara, iar în 4. la 12 ore 43 minute seara.

Întunecime parțială de soare e la 20 Novembre și se vede în America de sud și în ținuturile polare de sud. Începutul e la 10 ore 50 minute a. m.

Fasele lunilor pe 1891.

Ianuarie.

- ☾ Pătrariul prim în 6.
- ☾ Lună plină în 13.
- ☾ Pătrariul ultim în 20.
- ☾ Lună nouă în 28.

Februarie.

- ☾ Pătrariul prim în 5.
- ☾ Lună plină în 11.
- ☾ Pătrariul ultim în 18.
- ☾ Lună nouă în 27.

Martie.

- ☾ Pătrariul prim în 6.
- ☾ Lună plină în 13.
- ☾ Pătrariul ultim în 20.
- ☾ Lună nouă în 28.

Aprile.

- ☾ Pătrariul prim în 4.
- ☾ Lună plină în 11.
- ☾ Pătrariul ultim în 19.
- ☾ Lună nouă în 27.

Maiu.

- ☾ Pătrariul prim în 4.
- ☾ Lună plină în 11.
- ☾ Pătrariul ultim în 18.
- ☾ Lună nouă în 25.

Iunie.

- ☾ Pătrariul prim în 2.
- ☾ Lună plină în 9.
- ☾ Pătrariul ultim în 17.
- ☾ Lună nouă în 24.

Iuliu :

- ☾ Pătrariul prim în 1.
- ☾ Lună plină în 9.
- ☾ Pătrariul ultim în 16.
- ☾ Lună nouă în 23.
- ☾ Pătrariul prim în 31.

August :

- ☾ Lună plină în 8.
- ☾ Pătrariul ultim în 15.
- ☾ Lună nouă în 22.
- ☾ Pătrariul prim în 30.

Septembre :

- ☾ Lună plină în 6.
- ☾ Pătrariul ultim în 13.
- ☾ Lună nouă în 21.
- ☾ Pătrariul prim în 28.

Octobre :

- ☾ Lună plină în 5.
- ☾ Pătrariul ultim în 12.
- ☾ Lună nouă în 20.
- ☾ Pătrariul prim în 28.

Novembre :

- ☾ Lună plină în 4.
- ☾ Pătrariul ultim în 11.
- ☾ Lună nouă în 19.
- ☾ Pătrariul prim în 26.

Decembre :

- ☾ Lună plină în 3.
- ☾ Pătrariul ultim în 11.
- ☾ Lună nouă în 18.
- ☾ Pătrariul prim în 25.

Genealogia Casei domnitoare Austriace.

Împăratul și Regele Austro-Ungariei,

Francisc Iosif I. Împărat al Austriei, Rege al Ungariei, Boemiei șcl. șcl. s'a născut la Schönbrunn în 6/18 August 1830; după abdicarea de tron a unchiului său, Împăratului Ferdinand I. și renunțarea la tron a tatălui său, Arhiducelui Francisc Carol, se înalță pe tron în 1 Decembre 1848.

Sofia:

Elisaveta, (Eugenia, Amalia), fiia-ducelui din Bavaria Macs, damă a ordinului cu crucea stelată șcl.: s'a născut în 14 Decembre 1837 și s'a căsătorit în 24 Aprilie 1854.

Pruncii:

1. **Sofia** (Maria Iosefa Dorotea Friderica), născută în 5 Martiu 1855 și reposată la Buda în 29 Maiu 1857.

2. **Gisela** (Ludovica Maria), născută în 12 Iunie 1856; încredințată în 26 Martiu 1872 cu Leopold principele de Bavaria.

3. **Rudolf** (Francisc Carol Iosif), principele de corună și clironom al tronului, principe reg. de Ungaria și Boemia șcl. Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur, născut în Laxenburg în 9/21 August 1858, reposat în 30 Ianuarie 1889. Fost căsătorit cu:

Stefania princesa de Belgia, în 28 Aprilie (10 Maiu) 1881.

4. **Maria** (Valeria), născută la Buda în 22 Aprilie 1868.

Nepotă:

Elisaveta (Maria Henriete Stefania Gisela), archiducesă, fiica Alteței Sale re posatului Principe de corună Rudolf, născută în Laxenburg în 21 August 1883

Frații Maiestății Sale:

1. **Maksimilian I.** (Ferdinand), împăratul Mexicului, născut în 6 Iuliu 1832, reposat în 19 Iunie 1867, a fost căsătorit cu:

Charlotte (Maria Amalia), fiia repositului rege al Belgiei, născută în 7 Iunie 1840.

2. **Carol Ludovic** (Iosif Maria), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc. născut în 30 Iuliu 1833. Căsătorit cu:

Maria Teresia de immaculata Conceptione (Bartolomea dos Andos) Infantă de Portugal, născută în 24 August 1855, s'a căsătorit în 23 Iuliu 1873.

3. **Ludovic Victor** (Iosif Antoniu), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. născut în 15 Maiu 1842.

Părinții Maiestății Sale Împăratului:

Francisc Carol (Iosif), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc. născut în 7 Decembre 1802, reposat în 8 Martiu 1878. A fost căsătorit cu:

Sofia (Friderica Dorotea), fiia repositului rege al Bavariei Maksimilian, născută în 27 Ianuarie 1805, reposată în 28 Maiu 1873.

Unchiul Maiestății Sale Împăratului :

Maiestatea Sa Împăratul Ferdinand I. născut în 19 April 1793 ; ajuns pe tron în 2 Martiu 1835, abdis în 2 Decembre 1848, răposat în 29 Iuniu 1875. A fost căsătorit cu :

Maria Ana (Carolina Pia), fia răposatului rege al Sardiniei Victor Emanuel I., născută în 19 Septembrie 1803. reposită în Maiu 1885.

Francia. Presidentul republicei: Francisc Sadi-Carnot, născut în 11 August 1837.

Italia. Rege: Umberto I., născut în 14 Martiu 1844.

Spania. Rege: Alfons XIII. născut în 17 Maiu 1886.

Portugalia. Rege: Ludovic I., născut în 31 Octombrie 1835.

Belgia. Rege: Leopold II. născut în 9 April 1835.

Grecia. Rege: George I. născut în 24 Decembre 1845.

România. Rege: Carol I. (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 20 April 1839; domnesce dela 10 Maiu 1866: căsătorit cu Elisaveta principesa de Wied.

Serbia. Rege: Alexandru Obrenovic I., născut în 10 August 1873.

Danemarca. Rege: Cristian IX., născut în 26 Martiu 1818.

Olanda. Rege: Wilhelm III. născut în 7 Februaru 1817.

Svedia și Norvegia. Rege: Oscar II. născut în 9 Ianuariu 1829.

Germania (Prusia). Împărat (rege): Wilhelm II., născ. 14. Ianuariu 1859.

Britania. Regina: Victoria I., născută în 24. Maiu 1819.

Rusia. Împărat: Alexandru III., născut în 10 Martiu 1845.

Turcia. Sultan: Abdul Hamid, născut în 22 Septembrie 1842.

Postal.

Austro-Ungaria.

1. Posta de scrisori.

Cu posta de scrisori se espedează: scrisori simple scrisori recomandate (cu recepisă), scrisori cu espres, carte de poştă (corespondinţe), imprimare (tipărituri) probe de marfă, mandate (asemnate) postali şi foi periodice (journale).

Tarifa este următoarea:

pentru epistole simple francate de greutate până la	20	grami	5	cr.
" " " " " " " "	250	"	10	"
" " " nefrancate " " " "	20	"	10	"
" " " " " " " "	250	"	15	"
" " în loc, francate " " " "	20	"	3	"
" " " " " " " "	250	"	6	"
" " nefrancate " " " "	20	"	6	"
" " " " " " " "	250	"	9	"

Scrisori de greutate peste 250 grami nu se primesc.

În alte state afară de Serbia şi România locurile marginase, constă o epistolă francată 10 cr., nefrancată 20 cr.

Imprimarele şi prabele de marfă se trimit sub bandă şi trebuiesc plătite. Tacsă este până la 50 grame 2 cr., până la 250 grame 5 cr., până la 1 kgr. 15 cr. Se pot şi recomanda.

Carta de poştă 2 cr.; în străinătate 4 cr.; recomandată 5 cr.

Scrisorile, imprimarele cu marce postali ori cuverte marcate de Austria se privesc în Ungaria ca nefrancate şi vice-versa.

Cuvertele, cartele de poştă, biletele de rambursă, carte de rambursă şi mandatele postale stricate, se pot schimba la oficiile postali cu altele nouă, pe lângă plătirea de 1 cr.

Trămirile probelor de marfă la Germania, România, Elveţia şi Serbia pot urma numai până la greutatea de 250 grame.

Tacsă pentru expres este 15 cr. în locul oficiului postal, şi se poate plăti cu lipirea de marce postale pe faţa scrisorei. Pentru scrisori, care au a-se trimite în alt loc, unde nu este oficiu de poştă, este a-se plăti, afară de porto, tacsă cu-rierului cu 50 cr., după fie-care 7½ Chilometru.

II. Serviciul de mesagerie.

Transport de bunuri (Fahrpost.)

Cu serviciul de mesagerie se transportă: 1. scrisori ori grupuri cu bani, hârtii de valoare preţioasă, mărfuri sau alte obiecte cu valoare declarată ori nedeclarată; 2. scripte cu valoarea declarată de orice greutate; 3. expediţiuni cu rambursă (Nachnahme).

Scrisorile cu bani dela flor. 100 în sus şi până la greutatea de 250 grame se pot preda poştai şi nesigilate, adică cu dorinţa d'a se număra banii şi a-se sigila la oficiul postal. Atunci însă afară de portul convenit se mai plătesce cu jumătatea preţului mai mult. Oficiul postal garantează în cazul acesta pentru tot cuprinsul scrisorei.

Scrisori cu bani până la fl. 100 se primesc numai sigilate. Oficiul postal garantează numai pentru inmanuarea scrisorei în stare bună şi cu sigile neatînse. Perdându-se scrisorea, se reintorţe suma ce a fost însemnată pe adresă.

Orice obiect de mesagerie trebuie să fie însoţit de o declaraţiune (Frachtbrief), care se vinde cu 6 cr. şi cu care sunt înbinat şi bilete de rambursă. (Nachnahmeschein).

Prin mandate postale se pot espeda bani până la suma de fl. 200 la toate oficiile din imperiu, la unele până la 300, ear la Budapesta și Viena până la fl. 500. Tacele pentru mandate postali, fără diferență de depărtare sunt indicate pe blanchete.

Mandatele postale se pot trimite simplu, recomandate, prin espres și prin telegraf. Taca prin espres este ca la epistole. Prin telegraf se pot trimite numai până la 500 fl. și numai în locuri unde există stațiune telegrafică. Pe lângă taxa depeșei se mai plătesc 10 cr. pentru espres la telegraf și 15 cr. pentru espres dela telegraf. Cu mandatul telegrafic se trimite adresatul și suma asemnată, dacă se află în locul oficiului postal.

Comisiuni postale. În rețetune internă se pot incasa prin comisiune postală bani până la suma de 200 fl. inclusive. La ordre postale este de alăturat și computul care estede plătit. Blanchete se capătă la toate oficiile postali pentru $\frac{1}{2}$ cr. Comisiune postală nu se poate folosi pentru comunicațiunii înscris. Taca pentru comisiune postală este asemenea cu a mandatelor postale.

Servițiul telegrafic.

Tace ordinare :

Pentru fie-care telegramă, se plătesce, fără privire la lungimea ei și la depărtarea trimiterii, 24 cr. tacsă principală și fără de aceea fie-care cuvânt al telegramei ce conține până la 15 litere 2 cr. apoi blancheta 1 cr.

Tace deosebite :

- a) Pentru telegrame recomandate: taca întreită a telegramei comune.
- b) Pentru telegrame colationate: taca telegramei comune odată și jumătate.
- c) Pentru răspunsuri francate: taca principală și taca de cuvânt a telegramei de răspuns.
- d) Pentru un avis de primire: taca ca după o telegramă de zece cuvinte.
- e) La depeșe, pentru cari se cere o recipisă, se mai plătesce pentru acesta 5 cr.

R o m a n i a.

Pentru România :

- a) 5 bani taca unei scrisori simple francate greutate 15 grame.
- b) 30 bani taca unei scrisori simple nefrancate.
- c) 5 bani taca unei carte postale cu francarea obligatorie.
- d) $1\frac{1}{2}$ bani taca unui diar greutate 50 grame;
- e) 3 bani taca unui imprimat aceiași greutate.
- f) 25 bani taca unei recomandări simple.
- g) 25 bani taca unei recipise de inapoiere (retour recipis) plus recomandarea.
- h) 25 bani taca unei foi de reclamațiune în interiorul țerei.

Pentru Străinătate :

- a) 15 bani taca unei scrisori simple francate pentru orașele limitrofe din Transilvania, Bucovina, Basarabia, Cladova, Rusciuc, Vidin, Rahova, Nicopole și Silistria.
- b) 25 bani taca unei scrisori simple francate, pentru toate țările din lume care fac parte din uniunea postală.
- c) 50 bani taca unei scrisori simple nefrancate, asemenea pentru toate țările.

d) 10 banî tacsă unei carte de poştă cu francarea obligatorie asemenea pentru toate ţările.

e) 5 banî taxa diarelor, imprimatelor de orice natură hârtiilor de afaceri şi probelor de mărfuri în greutate de 50 grame sau fracţiune de 50 grame asemenea pentru toate ţările.

Tacsă însă a unei trimiteri de hârtie de afaceri nu va putea fi mai mică de 25 banî, precum şi a unei trimiteri de probe asemenea nu va putea fi mai mică de 10 banî.

f) 25 banî tacsă de recomandare a obiectelor recomandate, destinate pentru ţările din Europa.

g) 50 banî idem, a celor destinate pentru ţările extra-europene.

h) 25 banî tacsă recipiselor de înapoiare (retour recepise).

i) 25 banî tacsă unei foi de reclamaţiune.

j) Să admit scrisori cu valoarea declarată până la suma de 10.000 lei cu espedare repede şi asigurată, numai în schimb cu următoarele state: Germania, Austro-Ungaria, Belgia, Danemarca, Coloniile Danese, Egiptul, Franţa, Coloniile franceze, Italia, Luxemburgul, Marea Britanie şi coloniile sale, Norvegia, Olanda, Portugalia, Flveţia, Turcia şi Statele-Unite ale Americii de Nord.

Tacsă acestor scrisori, care se espedeaza la distanţă cu aceeaşi repeditate, ca şi scrisorile ordinare, este fixată astfel:

a) 10 banî pentru o valoare de 200 lei sau fracţiune de 200 lei în schimb cu ţările limitrofe: Austro-Ungaria, Rusia şi Serbia.

b) 15 banî pentru 200 lei sau fracţiune în schimb cu ţările nelimitrofe; Germania, Belgia, Danemarca, Egiptul, Franţa, Italia, Luxemburgul, Norvegia, Olanda, Portugalia, Suedia şi Elveţia.

c) 35 banî idem în schimb cu coloniile Danese, Franceze şi Portugese.

Deosebit de tacsele de asigurare indicate mai sus, scrisorile de valoare sînt supuse şi la tacse de francare şi recomandare ca şi scrisorile ordinare.

d) Oficiile postale române stabilite în oraşele principale sînt autorizate a ordona mandate postale până la suma de 500 franci, de ocazitate asupra tuturor oficiilor postale din Germania şi Franţa şi numai asupra oraşelor principale indicate anume în listele ce se găsesc pe la Italia, Danemarca, Belgia, Egiptul, Norvegia, Olanda, Portugalia, Austro-Ungaria, Suedia şi Elveţia.

Se pot schimba mandate postale şi cu Constantinopol prin intermediul Germaniei sub aceleaşi condiţiuni.

Ele sînt autorizate a plăti asemenea în monete de aur la prima vîstă toate mandatele ce vor fi trase asupra lor, de către statele străine indicate mai sus.

Tacsă ce urmează să se dea de expeditor este de 50 banî până la suma de 50 lei sau fracţiune, iar de la 50 lei în sus câte 25 banî de fie-care 25 lei sau fracţiune.

Sumele depuse de expeditor pentru mandate vor fi în aur, avîndu-se în vedere că plata lor în străinătate se face tot în aur sau echivalentă după cursul ţării, unde se efectuează plata mandatului.

În urma unei convenţiuni între statele uniunii postale europene, India-britanică, Persia, coloniile Franceze şi Portugaliene se pot expedia pachete şi colecte mici în greutate de 4 kilograme maximum din România şi Austro-Ungaria, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Egiptul, Elveţia, Franţa şi coloniile sale, Germania, Italia, Luxemburgul, Marea Britanie şi India, Norvegia, Olanda, Persia, Portugalia şi vice-versa. În pachete nu pot fi scrisori şi obiecte de valoare; pentru fie-ce pachet se plătesc câte 50 banî de fie-care stat parcurs plus o supratacşă generală de 25 banî pentru toate statele afară de Marea Britanie, pentru care se ia 50 banî. India britanică, Persia şi coloniile Portugese 75 banî şi Suedia un leu.

Peste această tacsă se percepe 40 banî pentru factură.

Negăsindu-se sau neprimind destinatorul pachetul, se înapoiază şi costul înapoierii se plătesc de expeditor. La cas de pierdere se face despăgubirea după valoarea care nu va trece de 15 lei.

Tarifa aplicabilă colectelor postale fără valoare declarată, a căroră greutate nu trece peste 3 kilograme.

Țările de destinație	Taksa de perceput în România		Țările de destinație	Taksa de perceput în România	
	Lei	B.		Lei	B.
România	—	75	Norvegia	3	75
Austro-Ungaria	1	25	Țările-de-Jos	2	25
Germania	1	75	Portugalia	3	50
Belgia	2	25	Serbia	1	50
Bulgaria	1	50	Suedia	4	25
Danemarca*	2	50	Helveția	1	75
Francia	2	25	Turcia	2	70
Englita	3	50	Persia	6	—
Spania	2	75	Egiptul	3	50
Italia	2	—	India Britanică	5	—
Muntenegru	2	—	Luxemburg	2	—

Prin vapoarele Lloydului Austriac via Galați.

Țările de destinație	Taksa de perceput în România		Țările de destinație	Taksa de perceput în România	
	Lei	B.		Lei	B.
Constantinople biroul Austriac	1	75	Austro-Ungaria biurilorile din Orient via Varna :		
Cele-lalte oficiuri austri- ace din Orient	2	—	a) Constantinople	2	25
Alexandria	2	15	b) Cele-lalte oficiuri aus- triace din Orient	2	50

Scala timbrelor.

Scala I.				fl. cr.	Scala II.				fl. cr.	Scala III.				fl. cr.
până la 75 fl.				5	până la 20 fl.				7	până la 10 fl.				7
preste 75	"	150	"	10	preste 20	"	40	"	13	preste 10	"	20	"	13
" 150	"	300	"	20	" 40	"	60	"	19	" 20	"	30	"	19
" 300	"	450	"	30	" 60	"	100	"	32	" 30	"	50	"	32
" 450	"	600	"	40	" 100	"	200	"	63	" 50	"	100	"	63
" 600	"	750	"	50	" 200	"	300	"	94	" 100	"	150	"	94
" 750	"	900	"	60	" 300	"	400	"	1 25	" 150	"	200	"	1 25
" 900	"	1050	"	70	" 400	"	500	"	2 50	" 200	"	300	"	2 50
" 1050	"	1200	"	80	" 500	"	600	"	3 75	" 300	"	400	"	3 75
" 1200	"	1350	"	90	" 600	"	700	"	5	" 400	"	500	"	5
" 1350	"	1500	"	1	" 700	"	800	"	6 25	" 500	"	600	"	6 25
" 1500	"	1650	"	2	" 800	"	900	"	7 50	" 600	"	700	"	7 50
" 1650	"	1800	"	3	" 900	"	1000	"	10	" 700	"	800	"	10
" 1800	"	1950	"	4	" 1000	"	1100	"	12 50	" 800	"	900	"	12 50
" 1950	"	2100	"	5	" 1100	"	1200	"	15	" 900	"	1000	"	15
" 2100	"	2250	"	6	" 1200	"	1300	"	17 50	" 1000	"	1100	"	17 50
" 2250	"	2400	"	7	" 1300	"	1400	"	20	" 1100	"	1200	"	20
" 2400	"	2550	"	8	" 1400	"	1500	"	22 50	" 1200	"	1300	"	22 50
" 2550	"	2700	"	9	" 1500	"	1600	"	25	" 1300	"	1400	"	25
" 2700	"	2850	"		" 1600	"	1700	"		" 1400	"	1500	"	
" 2850	"	3000	"		" 1700	"	1800	"		" 1500	"	1600	"	
" 3000	"	3150	"		" 1800	"	1900	"		" 1600	"	1700	"	
" 3150	"	3300	"		" 1900	"	2000	"		" 1700	"	1800	"	
" 3300	"	3450	"		" 2000	"	2100	"		" 1800	"	1900	"	
" 3450	"	3600	"		" 2100	"	2200	"		" 1900	"	2000	"	
" 3600	"	3750	"		" 2200	"	2300	"		" 2000	"	2100	"	
" 3750	"	3900	"		" 2300	"	2400	"		" 2100	"	2200	"	
" 3900	"	4050	"		" 2400	"	2500	"		" 2200	"	2300	"	
" 4050	"	4200	"		" 2500	"	2600	"		" 2300	"	2400	"	
" 4200	"	4350	"		" 2600	"	2700	"		" 2400	"	2500	"	
" 4350	"	4500	"		" 2700	"	2800	"		" 2500	"	2600	"	
" 4500	"	4650	"		" 2800	"	2900	"		" 2600	"	2700	"	
" 4650	"	4800	"		" 2900	"	3000	"		" 2700	"	2800	"	
" 4800	"	4950	"		" 3000	"	3100	"		" 2800	"	2900	"	
" 4950	"	5100	"		" 3100	"	3200	"		" 2900	"	3000	"	
" 5100	"	5250	"		" 3200	"	3300	"		" 3000	"	3100	"	
" 5250	"	5400	"		" 3300	"	3400	"		" 3100	"	3200	"	
" 5400	"	5550	"		" 3400	"	3500	"		" 3200	"	3300	"	
" 5550	"	5700	"		" 3500	"	3600	"		" 3300	"	3400	"	
" 5700	"	5850	"		" 3600	"	3700	"		" 3400	"	3500	"	
" 5850	"	6000	"		" 3700	"	3800	"		" 3500	"	3600	"	
" 6000	"	6150	"		" 3800	"	3900	"		" 3600	"	3700	"	
" 6150	"	6300	"		" 3900	"	4000	"		" 3700	"	3800	"	
" 6300	"	6450	"		" 4000	"	4100	"		" 3800	"	3900	"	
" 6450	"	6600	"		" 4100	"	4200	"		" 3900	"	4000	"	
" 6600	"	6750	"		" 4200	"	4300	"		" 4000	"	4100	"	
" 6750	"	6900	"		" 4300	"	4400	"		" 4100	"	4200	"	
" 6900	"	7050	"		" 4400	"	4500	"		" 4200	"	4300	"	
" 7050	"	7200	"		" 4500	"	4600	"		" 4300	"	4400	"	
" 7200	"	7350	"		" 4600	"	4700	"		" 4400	"	4500	"	
" 7350	"	7500	"		" 4700	"	4800	"		" 4500	"	4600	"	
" 7500	"	7650	"		" 4800	"	4900	"		" 4600	"	4700	"	
" 7650	"	7800	"		" 4900	"	5000	"		" 4700	"	4800	"	
" 7800	"	7950	"		" 5000	"	5100	"		" 4800	"	4900	"	
" 7950	"	8100	"		" 5100	"	5200	"		" 4900	"	5000	"	
" 8100	"	8250	"		" 5200	"	5300	"		" 5000	"	5100	"	
" 8250	"	8400	"		" 5300	"	5400	"		" 5100	"	5200	"	
" 8400	"	8550	"		" 5400	"	5500	"		" 5200	"	5300	"	
" 8550	"	8700	"		" 5500	"	5600	"		" 5300	"	5400	"	
" 8700	"	8850	"		" 5600	"	5700	"		" 5400	"	5500	"	
" 8850	"	9000	"		" 5700	"	5800	"		" 5500	"	5600	"	
" 9000	"	9150	"		" 5800	"	5900	"		" 5600	"	5700	"	
" 9150	"	9300	"		" 5900	"	6000	"		" 5700	"	5800	"	
" 9300	"	9450	"		" 6000	"	6100	"		" 5800	"	5900	"	
" 9450	"	9600	"		" 6100	"	6200	"		" 5900	"	6000	"	
" 9600	"	9750	"		" 6200	"	6300	"		" 6000	"	6100	"	
" 9750	"	9900	"		" 6300	"	6400	"		" 6100	"	6200	"	
" 9900	"	10050	"		" 6400	"	6500	"		" 6200	"	6300	"	
" 10050	"	10200	"		" 6500	"	6600	"		" 6300	"	6400	"	
" 10200	"	10350	"		" 6600	"	6700	"		" 6400	"	6500	"	
" 10350	"	10500	"		" 6700	"	6800	"		" 6500	"	6600	"	
" 10500	"	10650	"		" 6800	"	6900	"		" 6600	"	6700	"	
" 10650	"	10800	"		" 6900	"	7000	"		" 6700	"	6800	"	
" 10800	"	10950	"		" 7000	"	7100	"		" 6800	"	6900	"	
" 10950	"	11100	"		" 7100	"	7200	"		" 6900	"	7000	"	
" 11100	"	11250	"		" 7200	"	7300	"		" 7000	"	7100	"	
" 11250	"	11400	"		" 7300	"	7400	"		" 7100	"	7200	"	
" 11400	"	11550	"		" 7400	"	7500	"		" 7200	"	7300	"	
" 11550	"	11700	"		" 7500	"	7600	"		" 7300	"	7400	"	
" 11700	"	11850	"		" 7600	"	7700	"		" 7400	"	7500	"	
" 11850	"	12000	"		" 7700	"	7800	"		" 7500	"	7600	"	
" 12000	"	12150	"		" 7800	"	7900	"		" 7600	"	7700	"	
" 12150	"	12300	"		" 7900	"	8000	"		" 7700	"	7800	"	
" 12300	"	12450	"		" 8000	"	8100	"		" 7800	"	7900	"	
" 12450	"	12600	"		" 8100	"	8200	"		" 7900	"	8000	"	
" 12600	"	12750	"		" 8200	"	8300	"		" 8000	"	8100	"	
" 12750	"	12900	"		" 8300	"	8400	"		" 8100	"	8200	"	
" 12900	"	13050	"		" 8400	"	8500	"		" 8200	"	8300	"	
" 13050	"	13200	"		" 8500	"	8600	"		" 8300	"	8400	"	
" 13200	"	13350	"		" 8600	"	8700	"		" 8400	"	8500	"	
" 13350	"	13500	"		" 8700	"	8800	"		" 8500	"	8600	"	
" 13500	"	13650	"		" 8800	"	8900	"		" 8600	"	8700	"	
" 13650	"	13800	"		" 8900	"	9000	"		" 8700	"	8800	"	
" 13800	"	13950	"		" 9000	"	9100	"		" 8800	"	8900	"	
" 13950	"	14100	"		" 9100	"	9200	"		" 8900	"	9000	"	
" 14100	"	14250	"		" 9200	"	9300	"		" 9000	"	9100	"	
" 14250	"	14400	"		" 9300	"	9400	"		" 9100	"	9200	"	
" 14400	"	14550	"		" 9400	"	9500	"		" 9200	"	9300	"	
" 14550	"	14700	"		" 9500	"	9600	"		" 9300	"	9400	"	
" 14700	"	14850	"		" 9600	"	9700	"		" 9400	"	9500	"	
" 14850	"	15000	"		" 9700	"	9800	"		" 9500	"	9600	"	
" 15000	"	15150	"		" 9800	"	9900	"		" 9600	"	9700	"	
" 15150	"	15300	"		" 9900	"	10000	"		" 9700	"	9800	"	
" 15300	"	15450	"		" 10000	"	10100	"		" 9800	"	9900	"	
" 15450	"	15600	"		" 10100	"	10200	"		" 9900	"	10000	"	
" 15600	"	15750	"		" 10200	"	10300	"		" 10000	"	10100	"	
" 15750	"	15900	"		" 10300	"	10400	"		" 10100	"	10200	"	
" 15900	"	16050	"		" 10400	"	10500	"		" 10200	"	10300	"	
" 16050	"	16200	"		" 10500	"	10600	"		" 10300	"	10400	"	
" 16200	"	16350	"		" 10600	"	10700	"		" 10400	"	10500	"	
" 16350	"	16500	"		" 10700	"	10800	"		" 10500	"	10600	"	
" 16500	"	16650	"		" 10800	"	10900	"		" 10600	"	10700	"	
" 16650	"	16800	"		" 10900	"	11000	"						

Şematismul

bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria şi Transilvania
şi al diecesei Caransebeşului pe anul 1891.

I. Metropolia.

(Reşedinţa Sibiiu).

1. Ierarhii metropoliei.

Archiepiscop şi Metropolit :

Escelenţia Sa Înalt-Preasântitul Domn **Miron Romanul**, arhiepiscop al Transilvaniei şi metropolit al Românilor gr.-orient. din Ungaria şi Transilvania, consilier intim actual al Majestăţii Sale ces. şi reg. apostol. şi doctor de teologie.

Episcopii diecesani :

Preasânţia Sa Domnul **Ioan Meşian**, episcopul Aradului, cav. al ordinului coronei de fer cl. 2.

Preasânţia Sa Domnul **Nicolae Popea**, episcopul Caransebeşului, membru al casei magnaţilor, membru onorariu al academiei rom., membru fondator al asociaţiunii trans. rom., membru ordinariu al mai multor societăţi literare.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedinte : Archiepiscopul şi metropolitul.

Membrii : Episcopii diecesani.

3. Demnitarî metropolitani.

Dr. **Ilarion Puşcariu**, archimandrit şi vicariu arhiepiscopesc în Sibiiu.

Ieroteiu Beleş, archim. şi vicariu episcopesc în Oradea-mare.

Iosif Goldiş, protosincol episcopesc în Arad.

Filaret Musta, protosincol episcopesc în Caransebeş.

Nicanor Frateşiu, protosincol arhiepiscopesc în Sibiiu.

II. Diecesa Caransebeşului.

Episcop diecesan: Prea Sântia Sa Domnul **Nicolae Popea**.

1. Sinodul eparchial.

Membrii aleşi pe periodul 1888—1890.

- I. cercul Brebul: *Dr. Iuliu Olariu*, profesor dir. de teologie în Caransebeş.
Antoni Mocioni, proprietariu mare în Verpelet.
Ioan Oprea, învăţătoriu în Ezeriş.
- II. cercul Logoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Dr. Alexandru Mocioni, proprietariu mare în Capolnaş.
Constantin Radulescu, avocat în Logoj.
- III. cercul Zgribesci: *George Gaspar*, administrator parochial în Criciova.
Petru Ştiopon, notariu în Zgribesci.
Simeon Popeş, tutor orfanal în Logoj.
- IV. cercul Făget: *Georgiu Popoviciu*, paroch în Ciciova.
Titu Haşeg, avocat în Logoj.
Georgiu Martinescu, avocat în Logoj.
- V. cercul Coşava: *Nicolau Barbon*, preot în Tomesci.
Stefan Velovan, profesor dir. de pedagogie în Caransebeş.
Iuon Ionaşiu, asesor ref. în Caransebeş.
- VI. cercul Buziaş: *Teodor Cioloca*, preot în Şipet.
Ioan Marcu, învăţătoriu în Bocşa-montană.
Georgiu Ioanovicu, proprietariu mare în Duleu.
- VII. cercul Jebel: *Alexandru Ioanovicu*, protopresbiter în Jebel.
Atanasie Cimponeriu, jude reg. în pens. în Sibiiu.
Coriolan Bredicean, avocat în Logoj.
- VIII. cercul Ghilad: *Paul Miulescu*, protopresbiter în Comloşul-mare.
Dr. Emil Babeş, avocat în Budapesta.
Traian Barzu, asesor referinte în Caransebeş.
- IX. cercul Fizeş: *Ioan Popoviciu*, protopresbiter în Mercina.
Ioan Roşu, avocat în Biserica-albă.
Loc vacant.
- X. cercul Vêrşet: *Ioan Cocora*, preot în Solciţa.
Vladimir Spătaru, avocat în Vêrşet.
Antoni Crenian, avocat în Vêrşet.
- XI. cercul Iam: *Filip Adam*, protopresbiter în Iam.
Vincenţiu Babeş, privat în Budapesta.
George Serb, avocat şi deputat dietal în Budapesta.
- XII. cercul Sasca-mont.: *Ioan Măran*, preot în Ciclova-rom.
Ioan Lepa, avocat în Oraviţa.
Dimitrie Linţa, învăţătoriu în Iladia.
- XIII. cercul Oraviţa-m.: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeş.
I. E. Ţeran, librariu în Oraviţa.
Dr. Aureliu Maniu, notariu public în Oraviţa.
- XIV. cercul Reciţa-m.: *Stefan Popoviciu*, preot în Goruia.
Ioan Budinţian, avocat în Bocşa-montană.
Petru Broştean, secretariu la s. c. fer. în Reciţa-montană.
- XV. cercul Bocşa-mont.: *Vasile Nemoian*, preot în Vasiova.
Iuliu Petric, jude reg. pens. şi adv. în Bocşa-montană.
Dr. Aurel Oprea, avocat în Bocşa-montană.
- XVI. cercul Caransebeş: *Filaret Musta*, protosincol în Caransebeş.
Ioan Bartolomeiu, în Caransebeş.
Ioan Popoviciu, controlor diecesan în Caransebeş.

- XVII. cercul Teregoa: *Ilie Sirbu*, preot în Armeniş.
Ilie Curescu, locoteninte în pensiune în Caransebeș.
Patriciu Drăgălina, profesor în Caransebeș.
- XVIII. cercul Mehadia: *Dionisie Popoviciu*, adm. protopresbiter în Mehadia.
Leontin Simonescu, secretariu metropolitan în Sibiu.
Isaia de Stoica, oficial în pens. în Caransebeș.
- XIX. cercul Bozoviciu: *Michail Popoviciu*, protopresbiter în Orșova.
Zeno Mocioni, proprietariu mare în Bulci.
Iuliu Novac, avocat în Bozoviciu.
- XX. cercul Satul-nou: *Trifon Miclea*, protopresbiter în Uzdin.
Petru Tisu, avocat în Panciova.
Simeon Moldovan, juge reg. în Karlsdorf.

2. Consistoriul diecesan.

Președinte: Episcopul diecesan.

Asesori:

a) în senatul strins bisericesc.

Ordinari:

Filaret Musta, protosincol.

Onorari:

Alexiu Popescu, paroch în Bocșa-română.
Mihail Blidariu, paroch în Prilipeț.
Ioan Pavloviciu, paroch în Rusova-nouă.
Mihail Alesandroviciu, paroch în Sasca-montană.
Michail Popoviciu, protopresbiter și paroch în Orșova
Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj.
Dr. Iuliu Olariu, profesor diriginte în Caransebeș.
Nicolau Popoviciu, paroch în Jupani.
Michael Pocrean, paroch în Logoj.
Ioan Cocora, paroch în Solcița.
Alesandru Popoviciu, preot în Mercina.
Lazar Țapu, preot în Zorlenț-mare.
Mateiu Ignea, preot în Logo.

b) în senatul școlariu.

Ordinari:

Iuon Ionașiu.

Onorari:

Georgiu Gaspar, paroch în Criciova.
Michail Juica, administrator parochial în Srediștea-mică.
Andrieu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
George Pepa, paroch în Domașnea.
Ioan Marcu, învățătoriu în Bocșa-montană.
George Martinescu, avocat în Logoj.
Ioan Oprea, învățătoriu în Ezeris.
Constantin Radulescu, avocat în Logoj.
Stefan Velocan, profesor diriginte de pedagogie în Caransebeș.
Titu Hațeg, avocat în Logoj.
Ilie Curescu, locoteninte pens. în Caransebeș.
Patriciu Drăgălina, profesor în Caransebeș.
Ioan Nedelcu, avocat în Logoj.

c) în senatul epitropesc.

Ordinarii:

Traian Barzu.

Onorarii:

Teodor Cioloca, administrator parochial în Șipet.

Nicolae Sciopone, paroch în Remete-Poganici.

Aron Bartolomeiu, paroch în Dolóve.

Ioan Budișan, avocat în Bocșa-montană.

Iuliu Petric, jude reg. pens. și adv. în Bocșa-montană.

George Băiaș, negutătoriu în Caransebeș.

Ioan Peța, negutătoriu în Caransebeș.

Julian Ianculescu, directorul casei de economiști din Logoj.

Ioan Popoviciu, căpitan în pensiune în Caransebeș.

Alexandru Stancoviciu, negutătoriu în Caransebeș.

Ilie Sirbu, paroch în Armeniș.

Ioan Stoian, paroch în Caransebeș.

Ioan Topal, căpitan în pens. în Caransebeș.

Cancelaria consistorială.

Secretariu: *Dr. Traian Bădescu.*

Fiscal: *Constantin Radulescu* și *Coriolan Bredicean*, advocați în Logoj.

Controlor: *Ioan Popoviciu.*

Archivariu: *Dimitrie Popoviciu.*

Exactor: *Ioan Lințu.*

Cancelist I.: *Ilie Moaca.*

Cancelist II.: *Alexie Frățesiu.*

3. Institutul teologic.

Sub inspecțiunea episcopului diecesan.

Profesori:

Dr. Iuliu Olariu, presbiter, Dr. teol. și prof. diriginte.

Ioan Pinciu, diacon.

Gerasim Sîrbu.

4. Institutul pedagogic.

Profesori:

Stefan Velovan, diriginte.

Patriciu Drăgălina.

Enea Hodoș.

Dr. Leo Mureșan, profesor de igienă la ambele institute.

Iosif Bălan, profesor de economie la ambele institute.

George Petrescu, învățătoriu de tipic și cântări bisericesci.

Antoniu Sequens, profesor de muzica vocală și instrumentală.

5. Representanța fundațiunei Dimitrie Peța.

Episcopul diecesan.

Fisc. cons. *Constantin Radulescu.*

Ases. cons. *Georgiu Gașpar.*

Fiul fundatorelui *Ioan Peța.*

6. Protopresbiteratele.

Tractul Caransebeşului.

Reşedinţa protopresbiterală Caransebeş. Numărul sufletelor 55.421.

Scaunul protopresbiteral :

Preşedinte *Andrei Ghidiu*, protopresbiter.

* Membrii :

Nicolae Ionescu, paroch în Iaz.
Ilie Sêrbu, paroch în Armeniş.
Ioan Meda, paroch în Valeadeni.

Ioan Stoian, paroch în Caransebeş.
Michail Drăgălina, paroch în Borlova.
George Magheriu preot în Cireşa.

Suplenţi :

Iuliu Musta, paroch în Glimboca. George Popoviciu, preot în Zăgulenf.
Defensor matrimonial: Gerasim Sêrbu, profesor în Caransebeş.
Notariu: Ioan Stoian, paroch în Caransebeş.

Comunele, preoţii şi învăţătorii :

Apadia, Nicolae Cornean, adm. par. — Ioan Trandafir, inv. supl.
Armeniş, *Örményes*, Ilie Sêrbu paroch. — Teodor Faur învăţătoriu. — Sofia Faur învăţătoré.
Bolvaşniţa, *Bolvassicza*, Nicolae Iancoviciu adm. par. — Ioan Usonescu, inv.
Borlova, Michail Drăgălina paroch. — Ioan Radoiu inv.
Brebul, *Prebul*, Mihail Borca, adm. par. — Damian Juratoniu. inv.
Buchin, *Bukin*, Romul Tinca, adm. par. — Nicolae Belciu, inv.
Bucosniţa, *Bukosnicza*, Petru Domil, paroch. — Panteleimon Domil, capelan şi învăţătoriu.
Caransebeş, *Karászebes*, Andreiu Ghidiu protopresb. — Ioan Stoian, paroch. — George Buru, capelan. — Nicolae Velcu, învăţătoriu. Elena Biju, învăţătoré.
Căvâran, *Kavardán*, Nicolae Popoviciu, adm. par. — Damaschin Daicoviciu, inv.
Cârpa, *Körpa*, George Usonescu, par. — Nicolae Usonescu, capelan. — George Coriciu inv.
Cicleni, *Csiklany*, filie la Dalcî.
Cireşa, *Csiresa*, George Magheriu, adm. par. — Georgiu Oftia, inv.
Ciuta, *Csutta*, Ioan Radoiu, adm. par. — Postul inv. vacant.
Crăjma, *Krôcsma*, Andreiu Jucos, adm. par. — Ioachim Raduloviciu, inv.
Dalcî, *Dâles*, Ioachim Jurca, adm. par. — Petru Țigriş, inv.
Delineşti *Delinyest*, Teodor Muntean, adm. par. — Dimitrie Iacobescu, inv.
Ezeriş, *Ezeres*, Michail Eremia, paroch — Nicolae Micloşină adm. par. — Ioan Oprea inv.
Feneş, *Fényes*, Luca Paica, paroch. — Postul inv. vac.
Ferdinandsberg, *Nándorhegy*, filie la Cireşa.
Glimboca, *Glimboka*, Iuliu Musta, adm. par. George Simeria, inv.
Goleţ, *Golecz*, filie la Bucosniţa. — Ioan Linţu, inv.
Iaz, Nicolae Ionescu paroch. — Nestor Popoviciu inv.
Ilova, *Illova*, Nicolae Jurca, adm. par. — George Radoiu inv.
Jupa, *Zsuppa*, Lazar Vasiu, adm. par. — George Stan.
Maciova, *Macsova*, Nicolae Bucşe, adm. par. — Petru Lucaşu, inv.
Mal, filie la Crăjma. — Dimitrie Neagul, inv.
Marga, George Ivanescu, paroch. — George Adam, inv.
Mêrul, *Môrul* Dimitrie Popoviciu, adm. par. — Afilon Popoviciu, inv.

Mutnicul-mare, *Nagy-Mutnik*, Ioan Lața, adm. par. — Ioan Zgriban, inv.
 Obreja, *Obrezsa*, Romul Ianoșel, paroch. — Ilie Ambruș, inv.
 Ohababistra, Stefan Ianoșel, paroch. — Nicolae Lațcu, inv.
 Ohabamutnic, *Ohába-Mutnic*, Antoniu Bălaci, adm. par. — Const. Laudacescu, inv.
 Ohabața, *Ohabicza*, filie la Delinescl. — Ioan Bircea, inv.
 Peștere, *Pestyere*, Constantin Maniu, adm. par. — Nicolae Birăescu, inv.
 Petroșnița, *Petrosnicza*, Ilie Popoviciu adm. par. — Postul inv. vacant.
 Poiana, *Pojána*, Stefan Goian, adm. par. — George Cornea, inv.
 Prisaca, *Priszaka*, Petru Stan, adm. par. — Timoteiu Belba, inv.
 Prisian, *Priszán*, filie la Buchin.
 Rueni *Rujeny*, Solomon Seracin, adm. par. — Simion Petrașcu, inv.
 Rugi, *Ruzs*, Martin Gogóșă, adm. par. — George Frana inv.
 Ruginosu, *Ruzsinosz*, Vasilie Cornean, adm. par. — Pavel Jurchescu, inv.
 Rusberg, *Ruszkabánya*, Nicolae Velovan, paroch. — Ioan Velovan, capelan. — Simeon Țunea și Simeon Botescu, inv.
 Rusca, *Ruska*, Voin Sêrbu, paroch. — Ioan Sêrbu, capelan. — Petru Stepanescu, inv.
 Ruschița, *Ruszkicza*, filie la Rusberg.
 Sadova-nouă, *Uj-Szádova*, filie la Slatina mică. — Iosif Dragomir, inv.
 Savoiu, *Zavoi*, filie la Cireșa.
 Servești, *Szervesty*, Nicolae Vlad, adm. par. — Petru Vlad, inv.
 Slatina-mică, *Temes-Szlatira*, George Ivaniciu adm. par. — Nicolae Udrea, inv.
 Socen, *Szócseény*, Traian Stoica, adm. par. — Simeon Pocrean, inv.
 Teregova, Ioan Bogoeviciu și Pavel Șandru, adm. par. — Székely Károly și Ioan Berzescu, inv.
 Turnul, filie la Rueni, — Solomon Seracin inv.
 Tincova, *Tinkova*, Dionisie Popoviciu, adm. par. — Arsenie Voscinaru, inv.
 Tirnova, Florea Cioloca și Ioan Miclea, adm. par. — George Cimponeriu, inv.
 Valeamare, filie la Voislova.
 Valeaboului, Valeriu Nicolaeviciu, adm. par. — George Raduloviciu inv.
 Valeadeni, Ioan Meda, adm. par. — George Cătana, inv.
 Valișora, Florea Suru, adm. par. — George Seracin, inv.
 Vamamarga, filie la Marga.
 Var, Nicolae Bistreanu, adm. par. — Ioan Balint, inv.
 Verciorova, *Vercseroca*, Ioan Dumitrescu, adm. par. — Toma Belciu, inv.
 Voislova, *Vóiszlova*, Traian Balea, adm. par. — Moise Lucaciu, inv.
 Zăgulen, *Zaguzseni*, George Popovici, adm. par. — Maxim Dalea, inv.
 Zlagna, *Szlagna*, postul de preot vacant. — Solomon Negrei, inv.
 Zorlențul-mic, *Kis-Zorlencz*, Petru Belu, adm. par. și inv.

Tractul Mehadieș.

Reședința protopresbiterală Mehadia. Numărul sufletelor 60.187.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Dionisiu Popoviciu*, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Nicolae Brinzeiu, par. în Bozovici.	Iosif Câmpcan, paroch în Prigor.
Nicolae Gónță, paroch în Mocerș.	Const. Vlăducean, adm. par. în Plugova.
Vasilie Popoviciu, adm. par. în Toplet.	Mihail Blidariu, par. în Prilipeț.

Suplenți:

Pavel Chimbir, par. în Șopotul-vechiu.	Vasilie Popoviciu adm. par. în Pătaș.
--	---------------------------------------

Defensor matrimonial: Nicolae Novacoviciu, capelan în Ghêrbovêt.

Notariu: Spiridon Şandru, adm. par. în Petnic.

Comunele, preoţii şi învătătorii :

- Bania. Ioan Bogoeviciu şi Vichentie Pirtea, parochi. — Dimitrie Bogoeviciu, capelan. — Nicolae Bêrsan, inv.
- Băile erculane, *Herkulesfürdő*, filie la Mehadia.
- Bêrsa, *Börza*, filie la Topleţ.
- Bogoltin, Petru Popoviciu, adm. par. — Danilă Valuşescu, inv.
- Borloveniî-noî, *Uj-Borloveny*, George Dimitrieviciu, — George Mateiu, inv.
- Borloveniî-vechi, *Ó-Borloveny*, David Popoviciu, adm. par. — Pavel Boldea inv.
- Bozovici, *Bozovics*, Nicolae Brinzeiu şi George Dimitrieviciu, parochi. — Ioan Brinzeiu, capelan. — Dănilă Verindean şi Ianăş Pişlea, inv.
- Canicea, *Kanizsa*, filie la Domaşnia. — Iancu Pepa, inv.
- Coramnic, *Korámnik*, filie la Tuferiu.
- Cornea, *Kornya*, Simion Lalescu, paroch. — Petru Crîtescu, adm. par.
- Cornereva, *Kornyareva*, Nicolae Bogoeviciu şi Nistor Brinzeiu, adm. par. — Iacob Talpêş şi Lazar Bijan, inv.
- Cuptóre, *Kuptoria*, Ioan Trailoviciu, adm. par. Constantin Măran, inv.
- Cruşoveţ, *Krusovecz*, filie la Cuptóre.
- Dalboşet, *Dalbosecz*, Nicolae Gâmpean, paroch. — Vichentie Ciosa inv.
- Domaşnia, *Domasnia*, Constantin Pepa, paroch. — George Pepa, adm. par. — Iancu Cârpan, inv.
- Dubova, filie la Ogradena, Ilie Dancea, inv.
- Eşelniţa, *Jeselnicza*, Zaharie Popoviciu, adm. par. — Dănilă Popoviciu, inv.
- Ghêrbovêt, *Gerbovecz*, Macsim Novacoviciu, paroch. — Nicolae Novacoviciu, capelan. — Ioan Novacoviciu diacon. — Iosif Păducel, inv.
- Globucraiova, *Globukrajova*, Zaharie Popoviciu, adm. par. — Iosif Popoviciu, inv.
- Globureu, vacant.
- Iablanîţa, *Jablanicza*, Pavel Tătucu, paroch. — George Tătucu, paroch. — Petru Stroescu, inv.
- Jupanec, *Zsupanék*, Păvel Magdescu, adm. par. — Nicolae Măran, inv.
- Lăpuşnicel, *Lapusnicel*, Iosif Drăgilă, adm. par. — Ioan Baderca inv.
- Lăpuşnic, *Lapusnik*, George Nediciu, paroch. Ioan Olariu, inv.
- Luncaviţa, *Lunkavicza*, Iosif Nemoian, adm. par. — Petru Todorescu, inv.
- Mehadia, Dionisiu Popoviciu, adm. protopresb. — Constantin Țepeneag, paroch. — Nicolae Mergea şi Nicolae Grama, inv.
- Mehadica, *Mehadika*, Nicolau Coca şi George Marşavela, adm. par. — Iosif Fotoc, inv.
- Mocerîş, *Mocseris*, Nicolae Góntă, paroch. — Dionisie Góntă, capelan. — Dionisie Bădiniu, inv.
- Ogradena, Gruia Pirtea, adm. par. — Mihail Cismaş, inv.
- Orşova, Mihail Popoviciu, protopresbiter şi paroch.
- Pătaş, Vasilie Popoviciu, adm. par. — Iosif Găina, inv.
- Pecenişa, *Pecseneska*, filie la Mehadia. — Mihail Golopenţa, inv.
- Pervova, Ioan Căltun, adm. par. — Constantin Giurginca, inv.
- Petnic, *Petik*, Spiridon Şandru, adm. par. — Constantin Hip, inv.
- Plavişeviţa, *Plavisevicza*, Nicolae Găina, adm. par. — Nicolae Filipescu, inv.

Plugova, Constantin Vladucean, adm. par. — Dimitrie Gherginescu, inv.
 Prilipeț, *Prilipecz*, Mihail Blidariu, paroch. — Chiril Sêrbu, inv.
 Prigor, Iosif Câmpean, paroch. — Teodor Câmpean, capelan. Iosif Toader, inv.
 Putna, filie la Prigor. — Iova Bobeica, inv.
 Rudăria, Moise Sêrbu, paroch. — Iacob Sêrbu, adm. par. — Antonie Craia, inv.
 Șopotul-nou, *Uj-Sopot*, Ioan Gontă, adm. par. — Trăilă Pura, inv.
 Șopotul-vechiu, *Ó-Sopot*, Pavel Chimbir, paroch. — Ioan Gontă, inv.
 Toplet, *Toplec*, Vasile Popoviciu, adm. par. — Petru Stoica, inv.
 Tisovița, *Tiszovicza*, filie la Plavișevița.
 Tuferiu, Nicolae Therziu, adm. par. — Ioan Murariu, inv.
 Valeabolvășnița, *Valeabolvassnicza*, Grigorie Vasilescu, par. — Petru Jurchescu, inv.
 Verendin, Dimitrie Popoviciu, adm. par. — Nicolae Budescu, inv.

Tractul Logojuului.

Reședința protopresbiterală Logoj. Numărul sufletelor 22.235.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

Membrii:

Mihail Pocrean, preot în Logoj.	Nic. Sciopone pr. în Remete-Pogănicl.
Iosif Tempea, preot în Logoj.	George Gașpar, preot în Criciova.
Ioan Hora, preot în Satul-mic.	Ioan Ignaton, preot în Ciresul.

Suplenți:

Florian Biro preot în Herendesci.	Ioan Popoviciu preot în Honoricu.
Nicolae Groza, preot în Gavojdia.	
<i>Defensor matrimonial</i> : Ioan Nedelcu, avocat în Logoj.	
<i>Notariu</i> : Parteniu Peștean, diacon în Logoj.	

Comunele, preoții și învățătorii:

Barbosul, *Barboza*, Gavril Georgeviciu, adm. par. — Nicolae Popoviciu, inv.
 Boldur, Vasile Voda, adm. par. — Atanasie Aldan, inv.
 Ceres-Temeș, *Cserestemes*, Ioan Ignaton, adm. par. — Damaschin Marcu, inv.
 Criciova, *Kricsova*, George Gașpar și Ioan Pușcan, adm. par. — Ilie Doboșan, inv.
 Crivina, *Krivina*, Pavel Popoviciu, adm. par.
 Dezesci, *Dezest*, Petru Franțiu, paroch. — Lucian Glăvan, inv.
 Dragomiresci, *Drágomirest*, George. Băban, adm. par. — George Balangean, inv.
 Furluc, *Furlog*, Simeon Avramescu, adm. par. — George Ionuțescu, inv.
 Gavojdia, Nicolae Groza și Moise Blidariu, adm. par. — Nicolae Ianculescu, inv.
 Harmadia, filie la Tapia. — Dionisie Popoviciu, inv. subst.
 Herendesci, *Herendjest*, Florian Biro, paroch. — Vasile Biro, capelan. — Ioan Jivan, inv.
 Hezereș, Dimitrie Gașpar, adm. par. și inv.
 Hodoș, Simeon Blajovan, adm. par. — Ioan Balint, inv.
 Honoricl, *Honoris*, Ioan Popoviciu adm. par. — Damaschin Căprariu, inv.
 Jdióra, *Zsidóvar*, Nicolae Borlovan, adm. par. — Constantin Popoviciu, inv.
 Jena, *Zséna*, George Coșariu, adm. par. Iuliu Ioanoviciu, inv.
 Logoj, *Lugos*, Dr. George Popoviciu, protopresbiter, Mateiu Ignea, paroch, Mihail Pocrean, Nicolae Birăescu, și Iosif Tempea, adm. par. — Partenie Peșteanu, diacon. — Vasile Nicolescu, Stefan Lipovan, Titu Radu și Ioan Vidu, învățători. — Amalia Lipovan, învățătoare.

Logojel, *Lugoshely*, Ioan Chevereșan, paroch. — Ioan Bontilă, adm. par. — Marcu Borlovan inv.

Măguri, *Magur*, filie la Cireș. — Ioan Sêrbu, inv.

Nădrag, *Nadrág*, filie la Crivina.

Olosag, *Ollóság*, Zacheiu Petroviciu, adm. par. — Constantin Popoviciu, inv. subst.

Remete-Pogănici, *Remete-Pogănest*, Nicolae Sciopone, adm. par. Post. inv. vacant.

Sacoșul-ungurese, *Magyar-Szákos*, Ioachim Bălan, paroch. — George Popoviciu adm. par. — George Magheț, inv.

Sacul, *Szákul*, Aureliu Spătan, adm. par. — Nicolae Savu, inv.

Satul-mic, *Szátumik*, Ioan Hora, paroch. — Zenovie Lugojan, inv.

Scăiuș, *Szkeus*, Solomon Petrescu, adm. par. — Petru Belgea.

Selbăgel, *Szilcshely*, George Secoșan, adm. par. — Vasile Boc, inv.

Sinersig, *Szinérszeg*, Nicolae Crăciun, paroch. — George Micșa, inv. subst.

Silha, *Szilha*, Isaia Popoviciu, paroch, Ioan Cozariu, inv.

Tapia, *Tápia*, Constantin Chevereșan, paroch. — Petru Isac, inv.

Visag, *Viszág*, Ispas Popoviciu, paroch.

Zgribescl, *Zgribest*, Antonie Zgriha, adm. par. — Aureliu Gherguță inv.

Zorlențul-mare, *Nagy-Zorlencz*, Lazăr Țapu și Iacob Dabiciu parochi. — Antonie Atnagia, capelan și inv. supl. — Constantin Novac, inv.

Tractul Făgetului.

Reședința protopresbiterală Făget. Numărul sufletelor 24.634.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Membrii:

George Popoviciu, paroch în Cliciova.	Vasile Mateiu par. în Sintești.
Ioan Sudreșan, adm. par. în Coșteiu.	Dimitrie Iosof, adm. par. în Bujor.
Ioan Velovan, adm. par. în Breazova.	Dionisie Grozescu, paroch în Cliciova.

Suplenți:

Nicolae Barbon, adm. par. în Tomești.	Antoniou Angel adm. par. în Coșava.
<i>Defensor matrimonial</i> : Zenobe Bordan, adv. în Făget.	
<i>Notariu</i> : Trăian Unipan inv. în Făget.	

Comunele, preoții și învățătoții:

Baloseșcl, *Ballosest*, filie la Jupanescl. — Ioan Petruțoni, inv.

Băsescl, *Baszest*, Iosif Iclozan, adm. par. — Vasile Fenchia, inv.

Băteșcl, *Batyest*, Romul Raduloviciu adm. par. — Petru Raduloviciu, inv.

Bichigl, *Bikis*, Atanasie Emanuil, adm. par. — Alesandru Iclozan, inv.

Birna, vacant. — Iosif Borlovan, inv.

Botescl, *Botyest*, filie la Jurescl.

Botinescl, *Bottingest*, Virgiliu Lugojan, adm. par. — Gervasie Paulescu, inv.

Brazova, Ioan Velovan, adm. par. — Postul inv. vacant.

Brăneșcl, *Brenyest*, George Gărbacia, adm. par. — Iosif Popoviciu, inv.

Bucovețiu, *Bukovecz*, Simeon Popescu, adm. par. — Ioan Popoviciu, inv.

Bujor, *Bozsúr*, Dimitrie Iosof, adm. par. — Lazar Ciorman, inv.

Cliciova, *Klicsora*, George Popoviciu și Dionisie Grozescu, parochi. — Ioan Barboni, inv.

Coșava, *Kossava*, Antoniu Angel, adm. par. — Adam Angel, inv.
 Coșavița, *Kossovicza*, filie la Homojdia. — vacant.
 Coșteiu, *Felső-Kostej*, Ioan Sudreșan, adm. par. — vacant.
 Crivina, *Felső-Krivina*, vacant.
 Curtea, *Kurtya*, Filimon Titel, adm. par. — Nicolae Popescu, inv.
 Dragășinești, *Dragszinyest*, filie la Mutnic-mic.
 Drinova, vacant. — Trifon Popescu, inv.
 Făget, *Facsét*, Sebastian Olariu, protopresbiter. — Traian Unipan, inv.
 Forășești, *Forasest*, Eftimie Lăpăduș, adm. par.
 Furdia, Simeon Logojan și Porfir Petroviciu, adm. par. — Patriciu Logojan, inv.
 Gladna-română, *Román-Gládna*, Ioan Daminescu, paroch. — Ioan Constantinoviciu, inv.
 Gladna-montană, *Német-Gládna*, filie la Gladna-română,
 Goizesci, *Goizest*, filie la Romanesci.
 Hauzești, *Hauzest*, filie la Furdia. — Panteleimon Jurgioniu, inv.
 Homojdia, *Homodia*, Ioan Făraș, preot și invetătoriu.
 Jupanesci, *Zsuppanyest*, vacant. — Ioan Petruționiu, inv.
 Juresci, *Zaurest*, Ioan Ianculescu, adm. par. — Nicolae Tulea, inv.
 Luncași, *Lunkany*, Dimitrie Tătar, capelan. — Ioan Ionescu, inv.
 Margina, *Marzsina*, Ioan Mateiu, adm. par.
 Mutnic-mic, *Kis-Mutník*, Melentie Lupulescu, adm. par. — Damian Juratoniu, inv.
 Nemeșesci, *Nemesest*, filie la Coșava. — vacant.
 Petrósa, *Petrosza*, Dimitrie Popoviciu, adm. par. — Dimitrie Popoviciu, inv.
 Poeni, *Pöjén*, vacant.
 Pogănesci, *Poganyest*, Nicolae Popoviciu, adm. par. — vacant.
 Povergina, *Poverzsina*, vacant.
 Romanesci, *Romanyest*, Teodor Baianțu, paroch. — vacant.
 Sarazan, *Szárózány*, Iosif Olariu, adm. par. — Stefan Badiu, inv.
 Seceni, *Szecsény*, vacant.
 Sintesci, *Szintyest*, Vasile Mateiu, adm. par. — Traian Mihailoviciu, inv.
 Sudriaș-Jupani, *Szudriás-Zsuppany*, Nicolae Popoviciu, paroch. — Școala la Sudriaș.
 Surducul-mic, *Kis-Szurduk*, Stefan Sêrbu, adm. par. — Iosif Benga, inv.
 Susan, *Szuszany*, Samson Petric, adm. par. — Atanasie Glava, inv.
 Temeresci, *Temerest*, Nicolae Miloș, paroch. — Vasile Micorescu, inv.
 Tomesci, *Tomest*, Nicolae Barboniu, adm. par. — Atanasie Barboniu, inv.
 Zolt, *Zold*, vacant. — N. Popoviciu, inv.
 Zoran, *Zorany*, filie la Margina.

Tractul Jebelului.

Reședința protopresbiterială Jebel. Numărul sufletelor 26.997.

Scaunul protopresbiterial:

Președinte: *Alexandru Ioanoviciu*, protopresbiter.

Membrii:

Nicolae Iancoviciu, preot în Buziaș.

George Lupșa, preot în Blajova.

Vichentie Prohab, preot în Șoșdia.

Todor Cioloca, preot în Șipet.

Alexandru Petroviciu, preot în Stamora.

Defensor matrimonial: Paul Rotariu, avocat în Timișoara.

Notariu: Vasile Ciuta, inv. în Jebel.

Comunele, preoții și invetătorii:

Berini, *Berény*, Ioan Stefan, adm. par. — Grigoriu Vătreș, inv.

Birda, Ioan Ionescu, adm. par. — Petru Bulgea, inv.

Blajova, *Balázsfalva*, George Lupșa, adm. par. — Ioan Popoviciu, inv. subst.

Buziaș, Nicolae Iancoviciu, adm. par. — Ioan Ciurciu, inv.

Cadar, *Kádár*, Eugeniu Gheorghiu, adm. par. — Ioan Minda, inv.

Căpêș, *Kepet*, Ioan Tinca, adm. par. — Valeriu Balan, inv. subst.

Cerna, *Cserna*, Iacob Dabiciu, adm. par. — Iuliu Pătecoviciu, inv.

Chevereșul-mare, *Nagy-Kőceres*, Aureliu Petcu și George Popescu, adm. par. — Traian Unipan, inv.
 Dragășina, George Radulescu, adm. par. — Nicolae Ciolac, inv.
 Dubos, *Dubos*, Ioan Popoviciu, adm. par. — George Franț, inv.
 Dăleu, Nestor Dămă, adm. par. — Ilie Crainicescu, inv.
 Folia, *Folya*, Mihai Popoviciu, adm. par. — Trifon Șoșdianu, inv.
 Hittias, *Hittys*, George Ciocoi, adm. par. — Ioan Pisat, inv.
 Icloda, *Ikloda*, Ioan Radovan, adm. par. — Postul învățătoresc vacant.
 Iersig, *Jerszeg*, Traian Simu, adm. par. — Trifon Popoviciu, inv.
 Jebel, *Zsebely*, Alesandru Ioanoviciu, protopresbiter. — Teodor Pocan și Mihai Ghiurghiu, adm. par. — Vasiliu Ciuta, inv. — Persida Barian, învățător.
 Opațița, *Opaticea*, Ioan Ghilăzan, adm. par. — Ioan Popoviciu, inv.
 Racovița, *Rakovicea*, Vichentie Murariu, adm. par. — Petru Mircu, inv.
 Sacoșul-turcesc, *Török-Székos*, Ioan Barbosu, adm. par. — Moise Alecsiu, capelan. Ioan Folea, inv.
 Sculia, *Sakulya*, Silviu Coloșora, adm. par. — Ioan Simu, inv.
 Silagiu, *Sillas*, George Popoviciu, adm. par. — Nicolae Laiș, inv. substituit.
 Șipeș, Teodor Cioloca, adm. par. — Teofan Dobrin, inv.
 Șirbova, *Szörboca*, Ilie Gârban, adm. par. — Găitin Stoichescu, inv.
 Șoșdia, Ioan Popoviciu, paroch. — Vichentie Prohab, adm. par. — Corneliu Musta, inv.
 Stamora-rom., *Rom.-Salamora*, Alesandru Petroviciu, adm. par. — Teodor Putcoviciu, inv.
 Uliuc, *Ujlak*, Grigorie Gherban, adm. par. — Ilie Cocoș, capelan. — George Codrean, inv.
 Unip, Ioan Petcu, adm. par. — Iosif Nanu, inv.
 Valeamare-Pogănești, *Valeamare-Pogănest*, Ioan Sferocciu, adm. par. — Ioan Chevereșan, inv.
 Valea-păii, Basiliu Popoviciu, adm. par. — Grigoriu Paliciu, inv.
 Vermeș, Simion Nediciu, adm. par. și inv.
 Vucova, *Vukosa*, Postul preoțesc vacant. — Ioan Duda, inv.

Tractul Ciacovei.

Reședința protopresbiterală Ciacova. — Numărul sufletelor 16.276.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte *Aureliu Drăgan*, administrator protopresbiteral.

Membrii:

Iustin Cotta, preot în Giulvez.
 Pavel Cimponeriu, preot în Cebza.
 Petru Cherla, preot în Banloc.

Pavel Iancu, preot în Obad.
 Nicolau Popa, preot în Feni.
 Un loc vacant.

Membrii suplenți:

Teodor Petcu, preot în Banloc.
 Zachariu Dina, paroch în Partoș.

Măcsim Bocan, adm. par. în Ghilad.
 Un loc vacant.

Defensor matrimonial: Vincențiu Pop, avocat inv.

Notariu: (subst.) Teodor Petcu, preot în Banloc.

Comunele, preoții și învățătorii:

Banloc, *Bánlak*, Teodor Petcu, paroch. — Petru Cherla, adm. par. — Iuliu Dragomir, inv. —
 Maria Bugariu, măritată Cherla, învățător.
 Cebza, *Csebz*, Pavel Cimponeriu, preot. — Ioan Gruescu, inv.
 Denta, vacantă, Artemie Istvan, inv.
 Foen, *Fény*, Nicolae Popa, paroch. — Mateiu Milencoviciu inv.
 Gainul-mic, *Kis-Gáj*, Zacharia Laticu, adm. par. — Damașchia Iacob, inv. subst.
 Ghilad, *Ghilád*, Aureliu Drăgan, adm. protopresbiteral. — Chiril Oprean, paroch iub. — Măcsim
 Bocan și Dimitrie Iorga, adm. par. — Petru Dalea, inv. subst. — Marta Diaconoviciu, învăță-
 tor substituită.
 Giulvez, *Gyűléssz*, Iustin Cotta, adm. par. — Stefan Alexa, inv.
 Lighet, *Liget*, Ioan Țeran și Nicolae Gherciu, adm. par. — Dănilă Cereguț, inv.
 Macedonia, Postul preoțesc vacant. — Simeon Miloș, inv.
 Obad, Pavel Iancu, adm. par. — Longhin Baba, inv.
 Omor, Alesandru Luchiciu, adm. par. — Pavel Buza, inv.
 Partoș, *Pártos*, Zacharie Dina, paroch. — Petru Doboș, inv.

Petroman, *Petromány*, Vichentiu Goțiu, adm. par. — Stefan Demetrovicu, inv.
 Tögir, *Togyér*, Corneliu Marcu, adm. par. — Simeon Periat, inv.
 Tolvadia, George Floia, paroch. — Mateiu Ilcău, inv.
 Voiteg, *Vojteg*, Stefan Teran, adm. par. — Trifon Ardelean, inv.

Tractul Vêrșetului.

Reședința protopresbiterală Rotișor. — Numărul sufletelor 24.489.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Ioan Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Ioan Popoviciu, paroch în Costeiu.

Ioan Cocora, paroch în Solcița.

Pavel Botoș, paroch în Fizeș.

Simeon Popoviciu, preot în Voivodina.

Ioan Pop Neagoe, paroch în St.-Ianoș.

De casor matrimonial: Antoniu Creinean, avocat în Vêrșet.

Notariu: Mihail Juica, preot în Srediscea-mică.

Comunele, preoții și învățătorii:

Rutin, *Temes-Bullya*, Șerban Stoilă, adm. par. și inv.

Clopodia, *Klopodia*, Ioan Alesandrescu, adm. par. și inv.

Costeiu, *Kostely*, Ioan Popoviciu și Ilie Popoviciu, parochi. — Ieremia Pavloviciu, adm. par. — Simeon Popoviciu, capelan. — Georgiu Encea, inv. — Silvia Dona, învățătoare.

Ferendia, Luca Lazarescu, adm. par. — Ioachim Miloia, inv.

Fizeș, *Füzes*, Pavel Botoș, paroch. Simeon Popa și Iosif Crăciunel, adm. par. — Martin Țapu și Dimitrie Novac inv.

Gataia, *Gattaja*, Georgiu Gagpar, paroch. — Nicolae Popoviciu, inv.

German, Ioachim Dabiciu, adm. par. — Simeon Savul, inv.

Gertenig, *Gertyenes*, Ioan Bălan și Vichentie Goțiu, adm. par. — Iuliu Iacobescu, inv.

Grebenaf, *Grebenácz*, Vasile Trăilă și Simeon Dalea, adm. par.

Iabuca, *Jabuka*, George Bălan, paroch. — Macsin Bălan, capelan.

Jamul-mic, *Kis-Zsám*, Stefan Cioban, adm. par. — Terentiu Botta, capelan. — Longin Berteș, inv.

Jidovin, *Zsidovin*, Vasile Ogeriaciu, adm. par. — Danilă Popoviciu, inv.

Lațunaș, Dimitrie Stoilă, preot.

Marcovăț, *Markocetz*, Păvel Stoian, adm. par. — Petru Istvan, inv.

Margita-mare, Mihail Juica, adm. par. — N. Jebelean, inv.

Perkosova, *Perkoszoza*, Iuliu Nediciu, adm. par. — Eftimie Bugariu, inv.

Ramna, *Rafna*, Ioan Velcelean, paroch. — Romul Auceș, inv.

Rotișor, *Rotisoa*, Ioan Popoviciu, protopop. — Ilie Luchiciu, paroch. — Petru Borcan și Petru Meza, inv.

Solcița, *Szolesicze*, Ioan Cocora paroch. — Avram Grema, inv.

Srediste-mică, *Kis-Szedistye*, Mihail Juica, adm. par. — Postul inv. vacant.

St-Ianoș, *Szt-János*, Ioan Pop Neagoe, paroch. — Ioan Lazarescu, inv.

Straja, *Lagerdorf*, Martin Săicu, paroch. — Postul inv. vacant.

Semlacul-mare, *Nagy-Semlak*, Petru Folea și Dimitrie Stoilă, adm. par. — Alesandru Gerbaci, inv.

Vlaicoveț, George Popoviciu, paroch și inv.

Voivodina, *Vojvodincez*, Ilie Pănciovan și Simeon Popoviciu, adm. par. — Ilie Dabiciu, capelan. —

Ioan Micla, inv. — Iuliana Nasticiu, învățătoare. *

Tractul Bisericeii-albe.

Reședința protopresbiterală Iam. — Numărul sufletelor 46.766.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Filip Adam, protopresbiter.

Membrii:

Iosif Tămășel, paroch în Vrană.

Ioan Petroviciu, paroch în Cărbunari.

Nicolae Otonoga, paroch în Cărbunari.

Ioan Mihailoviciu, paroch în Cărbunari.

Anton Nedici, paroch în Biserica-albă.

P. 15.236-7

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Ioan Miclea, învătătoriu în Iertof.

Comunele, preoții și învătătorii.

Berliște, *Berlistye*, George Lungu, paroch. — Petru Danescu, capelan. — Nestor Surlașiu, inv.
 Bersasca, *Berzaska*, Radu Golumba, paroch. — vacant.
 Biserica-albă, *Fehértemplom*, Sofronie Nediciu, paroch. — Alecsandru Blaj, inv.
 Bogogodiniș, *Bogodinez*, Nicolae Popoviciu, adm. par. — vacant.
 Cărbunariu, *Kohldorf*, Ioan Mihailoviciu, paroch. — Iacob Ocean, inv.
 Ciclova-montană, *Csiklocabánya*, Petru, Popoviciu, paroch. — Nicolae Balașiu, inv.
 Ciclova-rom. *Román-Csiklova*, Ioan Petroviciu, paroch. — Ioan Măran, adm. par. Traian Oprea, capelan. — Ioan Orza și Pavel Piscea, inv.
 Ciorda, *Csorda*, Nicolae Otonoga, paroch. — Traian Lazar, inv. subet.
 Ciuchieș, *Csúcsics*, Iosif Paunoviciu și George Lintă, adm. par. — Jivan Belca, inv.
 Coroniniș, postul de preot vacant. — Ioan Balea, inv.
 Gornea-Iubcova, *Gornya-Ijubkova*, Ioan Srafin, paroch. — I. Megelesiu, inv.
 Iam, Filip Adam, protopresb. — George Suciu, capelan. — Stefan Draghiciș, inv.
 Iertof, *Heuersdorf*, Teodor Panciovian, adm. par. — Ioan Miclea, inv.
 Iladia, Petru Cerbu, paroch. — Simeon Luca și Petru Popoviciu, adm. par. — Dimitrie Lintă și George Varca, inv.
 Macoviște, *Makovistye*, David Constantin, adm. par. — Simeon Olariu, inv.
 Mircovaș, *Mirkoveasz*, Nicolae Popoviciu, paroch. — Pavel Popoviciu, capelan. — Pavel Gaitoviciu, inv.
 Moldova-nouă, *Uj-Moldova*, Macsim Popoviciu, paroch. — Stefan Gava, inv.
 Naidăș, *Naidas*, Grigorie Sporea, paroch. — Petru Muntean, capelan. — Petru Bălan, inv.
 Nicolibiș, *Nikolincez*, Vichentiu Vinca și Sofronie Avramescu, adm. par. — Toma Ignea, inv.
 Padina-Mateiu, Vasile Murgu, capelan. — Nestor Mîoc, inv.
 Petrila, *Petrilova*, Ioan Popoviciu, paroch. — George Simu, capelan. — Danil Piticu, inv.
 Potoc, vacant. — George Truia, inv.
 Racășdia, *Rakastia*, Ioan Luca, paroch. — Iacob Muntean și Simeon Ciulin, adm. par. — Ilie Iana și Emilian Novacoviciu, inv.
 Rusova-nouă, *Uj-Russoca*, Ioan Pavloviciu, paroch. — Aureliu Novac, inv.
 Rusova-veche, *Ó-Russoca*, Vincenție Balea, paroch. — Ilie Mina, inv.
 Sasca-montană, *Sedzskabánya*, Mihail Alecsandroviciu, paroch. — Costa Ungurean, și George Balașiu, inv.
 Sasca-rom., *Román-Sedzška*, George Mihailoviciu, capelan. — Nicolae Mircea, inv.
 Slatina, *Slatina*, Teodor Iorga, preot iubilat. — Vasile Iorga, paroch. — Pavel Vișan, inv.
 Socolar, *Szokolar*, Pavel Preda, pr. iubilat. — Adam Preda, adm. par. — Dimitrie Petroviciu inv.
 Sicheviciș, *Szikevics*, Radu Golumba, paroch. — Ioan Mateeviciu, inv.
 Vrană Vrâny, Iosif Muntean și Iosif Tămășel, paroch. — Iosif Tămășel, capelan. — Iosif Ciulin și Nicolae Lungu, inv.
 Vrâniș, *Vranyecz*, Iosif Belu și Sofronie Popoviciu, adm. par. — George Lazar, inv.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița. Numărul sufletelor 41.771.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: *Alecsandru P. Popoviciu*, administrator protopresbiteral.

Membrii:

Stefan Popoviciu, paroch în Goruța.
 Dionisie Liuba, paroch în Maidan.
 Vasile Nemoian, paroch în Vasiova.

Romul Popoviciu, preot în Tîcfaniul-mic.
 Alecsandru P. Popoviciu, paroch în Mercina.
 Nicolae Tatucu, adm. par. în Oravița-rom.

Defensor matrimonial: Ilie Trailă, avocat în Oravița.

Notariu: Mitrofan Simu, adm. par. în Rachitova.

Comunele, preoții și învățătorii:

Agadici, *Agadics*, Ioan Simu, adm. par. — Iosif Mioc, inv.
 Biniș, Vichentie Andreescu, preot emerit. — Timoteiu Petcu și Solomon Andreescu, adm. par. — Vasile Bojinca, inv. subst. — Iuliana Firca, inv. substituită.
 Bocșa-montană, *N.-Bogșan*, Macsim Popoviciu adm. par. — Ioan Mareu, inv.
 Bocșa-română, *R.-Bogșan*, Ioan Popoviciu, senior și Alecsie Popescu, parochi. — Ioan Popoviciu jun. adm. par. — Pavel Stan, capelan. — Damaschin Gruescu și Dimitrie Pruneș, inv.
 Broșteni, *Broștyan*, Isac Ioanoviciu și Ioan Juica, parochi. — Martin Boghiaș, inv.
 Cacova, *Kákova*, Martin Pincu și Fotie Adamescu, adm. par. — Traian Lintă și Vasile Uția, inv.
 Calina, *Kalina*, Vasile Mitrofan, adm. par. — Pavel Gruia, inv.
 Călnic, *Kálnik*, Iosif Ieremia, adm. par. — Antoniu Sabin, inv. — Maria Drăgan, învățătoare.
 Cârnecea, *Kernyeca*, Damaschin Mitter și Lazar Verlan, adm. par. — Iosif Roșu, inv.
 Ciudanovița, *Ciudanovecz*, Alecsiu Toader, adm. par. și inv. subst.
 Comoriște, *Komoristye*, Pavel Penda și Mateiu Cherciu, adm. par. — Teodor Feier, inv.
 Cuptore, *Kuptore*, Stefan Ioanoviciu adm. par. și inv. substituit.
 Doelin, *Doklin*, Ioan Pepa și Pavel Drăgan, adm. par. — Pavel Musteșiu, inv.
 Dognecea, *Dognedcska*, Lazar Baleanu, adm. par. — Stefan Ioanoviciu și Pavel Liuba, inv.
 Doman, Ioan Oprea, adm. par. — Iosif Olariu, inv.
 Forotie, *Forotik*, Petru Popoviciu și Damaschin Dabiciu, adm. par. — Lazar Dabiciu, inv.
 Gheriște, *Gheristye*, Eliselu Drăgălina, paroch. — Danil Bojinca, inv.
 Goruia, *Goruja*, Stefan Popoviciu. par. — Mateiu Popoviciu, adm. par. — Postul inv. vacant.
 Greovaș, *Greovász*, Teofil Adamescu și Ioan Oprean, adm. par. — Ioan Capeșiu, inv.
 Jittinț, *Zeittin*, Filip Voina, adm. par. — Iosif Marghita, inv. subst.
 Jurjova, *Zsurzsova*, Sinesiu Bistrean, paroch. — Pavel Cîpu, inv.
 Maidan, *Majdán*, Dionisie Liuba și George Popoviciu parochi. — Sofronie Liuba, inv.
 Mercina, *Mercsina*, Alesandru P. Popoviciu, paroch. — Teodosie Popoviciu, adm. par. — Petru Poenariu, inv.
 Moniom, Petru Popoviciu, adm. par. — Sava Molin, inv.
 Ocna de fer, *Vaskő*, Constantin Paușan, adm. par. — Avram Miter, inv.
 Oravița-mont., *Oraviczabánya*, Alesandru P. Popoviciu, adm. protopresb. — George Dragoescu și Nicolae Balașiu, inv.
 Oravițe-rom., *R.-Oravicea*, Nicolae Tatucu și Ilie Nediciu, adm. par. — George Jianu, inv. subst.
 Rachitova, *Rakittova*, Teodor Stan, paroch. — Mitrofan Simu, adm. par. Toma Stan, capelan — Nicolae Simu, inv.
 Recița-montană, *Resiczabánya*, David Terfaloga, paroch. — Ioan Simu și Ioan Mareșescu, inv.
 Recița-rom., *R.-Resicea*, Mateiu Bălan, adm. par. — Stefan Albu, inv.
 Secaș, *Szekás*, vacant. — Avram Popa, inv.
 Surducul-mare, *Nagy-Szurduk*, Ioachim Meda, adm. par. și inv. subst.
 Tievaniu-mic, *Kis-Tükány*, Romul Popoviciu, adm. par. — Ioan Drinca, inv.
 Terova, *Cserova*, Iuliu Bumbescu, adm. par. — August Ocean, inv.
 Valiug, *Ferenczfalva*, Ilie Balanescu, adm. par. — Ioan Mareșescu, inv.
 Varadia, Nicolae Mioc, paroch. — Paul Mioc, capelan. — Georgiu Țunja, inv.
 Vasiova, *Vassiova*, Vasile Nemoian, paroch. — Serafin Jurca, inv.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbitală Uzdin. — Numărul sufletelor 34.550.

Scaunul protopresbital:

Președinte: *Trifon Miclea*, protopresbiter.

Membrii:

Nestor Onciu, paroch în Uzdin.
 Petru Popoviciu, paroch în St-Mihailu.
 Pavel Borca, paroch în Petrovasela.

Antoniu Popoviciu, paroch în Nicolinț.
 Petru Murgu, paroch în Petrovasela.
 Vasiliu Bosica, paroch în Glogon.

Membrii suplenți:

Iosif Popoviciu, paroch în Satul-nou. | Nicolae Pincu, adm. par. în Nicolinț.
Defensor matrimonial: Aron Bartolomeu, paroch în Dolóve.
Notariu: Nicolae Popoviciu, paroch în Alibunariu.

Comunele, preoții și învățătorii:

Albunariu, *Alibunár*, Nicolae Popoviciu, paroch. — Augustin Mihuț și Nicolae Pența, inv.
 Cubin, *Kubín*, Iosif Morariu, adm. par. — Dimitrie Codrean, inv.
 Dolóve, *Doloea*, Aron Bartolomeiu, paroch. — Georgiu Popoviciu, inv.
 Glogon, *Vasiliu*, Bosica, paroch. — Simeon Perin, inv.
 Iabuca, *Jabuka*, filie la Glogon. — Alesandru Murgu, inv.
 Mramorac, *Mramorák*, Simeon Popoviciu, adm. par. — Adam Bojin, inv.
 Nicolșnt, *Nikolínész*, Antoniu Popoviciu și Constantin Pincu, parochi. — Nicolau Pincu, capelan.
 — Ioan Petcu, Iosif Manciu, Ioan Popoviciu și Dimitrie Petcu, inv.
 Ovcea, *Bárdnyos*, Georgiu, Mircea, paroch. — Damian Popescu, capelan, — Georgiu Iacșa, inv.
 Petrovasela, *Petrovaszello*, Pavel Borca și Petru Murgu, parochi. — Ioanichie Neagoe, capelan. —
 Romul Teurean, Teodor Anca și Antoniu Nica, inv. — Maria Raț, învățătoare.
 Satul-nou, *Réca-Ujfalu*, Iosif Popoviciu și Trifon Militariu, parochi. — Petru Stoica, Vasiliu Radu.
 Alesandru Brădean, Procopie Roșculeț, Georgiu Gaspar, inv. — Maria Stoica, învățătoare.
 Săn-Mihailu, *Vég-Szt-Mihály*, Petru Popoviciu paroch. — George Cartarescu, adm. par. — Pante-
 leimon Dajdea și Alesandru Bufan, inv.
 Seleuș, *Keve-Szöllös*, Nicolau Otonoga, paroch. — Stefan Popa, adm. par. — Ilie Bojin sen., Ilie
 Bojin jun. și Petru Pepenariu, inv.
 Uzdin, *Ozora*, Trifon Miclea, protopădșbiter și paroch. — Timoteiu Popoviciu, capelan. — Nestor
 Onciu, paroch. — Nicolae Onciu și Avram Pența, inv. — Virginia Stanciu, învățătoare.

Alesandru Muntean, presbiter campestru gr. or. ces. reg. clasa I., posesor al medaliei de reșbel.
 Indreptățit la purtarea brăului. Împărțit cu locuința în Petruvaradin la corpal de armată Nr. 15
 din Agram.

Paul Boldea, presbiter campestru gr. or. ces. reg. clasa II., în corpal de armată Nr. 4. din Buda-
 pesta, 5 din Pojun și 6 din Cașovia. Profesor catichet la școala de cadeți din Budapesta, Pojun
 și Güns.

PARTEA LITERARĂ.

22

LIBRARY OF THE

Popa Tanda.

Novelă.

I.

Ierte-l Dumnezeu pe dascălul Pintilie! Era om bun și cântăret vestit. Și murăturile foarte îi plăceau. Mai ales dacă era cam răgușit le bea cu gălbinaș de ou, și i-se dregea organul, încât răsunau ferestrele, când cânta: „Mântuesce Dómnne poporul tǎu!“ Era dascăl în Butucani, bun sat și mare, ómenii cu stare și cu socotélă; pomenii și ospete de bogat. Érá copiii n'avea dascălul Pintilie decât doi: o fată, pe carea a măritat-o după Petrea Țapului, și pe Trandafir, părintele Trandafir, popa din Sărăcenii.

Pe părintele Trandafir se-l țină Dumnezeu! Este om bun; a învățat multă carte; cântă mai frumos decât chiar și răposatul tatăl său, Dumnezeu se-l ierte! și totdeauna vorbesce drept și cumpénit, ca și când ar ceti din carte. Și harnic și grijitoriu om este părintele Trandafir. Adună din multe și face din nimica ceva. Stringe, drege și culege, ca să aibă pentru sine și pentru alții.

Mult s'a ostenit părintele Trandafir în tinereța sa. Șcólele cele mari nu se fac numai eac'așa, mergénd și venind. Omul sărac și mai are și mai rabdă. Érá cu capul se lucréză mai greu de cât cu sapa și cu furca. Dar tóte s'au făcut și nici n'au rămas lucru zădarnic. Trandafirică a ajuns popă în satul tătăneséu, în Butucani, bun sat și mare, ómenii cu stare și socotélă; dar la pomenii și ospete părintele Trandafir nu mergea bucuros.

Minunat om ar fi părintele Trandafir, dacă nu l'ar strica un lucru. Este cam greu la vorbă, cam aspru la judecată: pré de a dreptul, pré verde fătış. El nu mai suceșce vorba, ci spune drept în față, dacă i-s'au pus ceva pe inimă. Nu e bine să fie omul așa. Ómenii se pré supără, când le luăm căciula din cap. Și e bine se trăim bine cu lumea. Acésta s'au vădút și cu ale părintelui Trandafir. Un om ca el nici doi ani n'a putut se stee în Butucani. Când una, când alta: odată da cu vorba'n sătenii, altă dată'n protopop. Și este știut, că mai ales cu protopopul preoții trebuie se nu facă multă vorbă. Decât vorbele, la protopopi dăruirile au mai mult înțeles. Dar asta părintele Trandafir nu voea s'o pricépă.

Nu-e vorba! drept avea părintele Trandafir. Este numai, că dreptul e treaba celor mai mari în putere. Ceî mai slabi trebuie să şi-l arăte pe'ncetul. Furnica nu răstórnă muntele, — dar îl póte muta din loc: încet însă — încet — bucăţică după bucăţică. — Póte că ştia şi părintele, că este așa în lume; dar el avé legea lui. „Ce-î drept şi adevărat nici la dracul nuî minciună!“ Acesta era cuvântul lui; cu acest cuvânt şi-a făcut calea din Butucani... Adeacă nu tocmai el a făcut-o ci sătenii. O vorbă şi încă ceva, pentru mai bună înţelegere, la protopop, — o cale la episcopie şi aici o vorbă bună dela protopop: lucrurile se fac, numai dacă le stim face. Cu mult cu puţin, părintele Trandafir fu trimis de la Butucani la Sărăcenî — pentru buna înţelegere între credincioşi.

Popă 'n Sărăcenî! Cine ştie ce vré se zică popă 'n Sărăcenî: Dar așa-î trébuie părintelui Trandafir! Cine vré se sară peste grópă arunce'şi mai nainte desagiî peste ea. Părintele Trandafir n'avea însă de cât o nevastă şi doi copii; desagiî îi erau deşerti. Pentru aceea îi era atât de greu să sară din Butucani la Sărăcenî.

Pe „Valea-Sécă“, este un sat, pe care ómenii îl numesc „Sărăcenî“. Un sat „Sărăcenî“ pe o vale „sécă“; mai rău nu póte să sune însămnarea unui loc.

„Valea-Sécă!“

Vale, pentru-că este un loc închis între munţi; sécă pentru-că pěrful ce şi-a făcut cale pe mijlocul văii este sec aprópe întregul an.

Étă cum stă valea:

În dreapta este un deal numit „Rípósa“, în stênga sunt alte trei déluri numite „Faţa“, „Gropniţa“ şi „Aluniş“.

Pe „Rípósa“ cresc stânci; pe „Faţa“ sânt holde; pe „Gropniţa“ este satul, érá pe „Aluniş“ sunt mormintele satului, între alunî şi mesteacănî.

Aşa'n dreapta şi aşa'n stênga: dar lucru de căpetenie este tocmai în fund. Aici sunt munţiî: de aici vine ce vine.

Dincolo peste „Rípósa“, este „Valea-Răpiţiî“, o vale mai adêncă decât „Valea-Sécă“ şi numită așa pentru-că prin trênsa curge „Răpiţa“. „Răpiţa“ este supăráciosă, mai ales în primăvară, érá pěrful de pe Valea-sécă este un crac al „Răpiţiî“. În primăvară, când se topesce neaua pe munţi, „Răpiţa“ se superă, varsă o parte

din mânie în cracul de pe „Valea-Secă“, și asta încetă de a mai fi „secă“. În câte-va césuri Sărăcenenii sunt numai pré bogați de apă. Așa o pătesc aproape în fie-care an. Când sămănăturile din vale par mai frumoșe, valea secă minte cu numele și spală tot ce-i pică 'n cale.

Ar fi încă bine, dacă astă năpădire ar ținea numai scurtă vreme, Apa rămâne însă pe vale, formând multe locuri de adăpost neamului broscănesc.

Éră în locul grânelor, pe lângă bălți, cresc răchite și se in-buibă sălciișul.

Este ôre minune, dacă în urma acestora Sărăcenenii s'au făcut cu vremea cei mai leneși ômenî? Este nebun acela, care samănă, unde nu pôte secera; orî unde nu știe, dacă va putea sau nu secera. Pe „Fața“ locul este năsipos, grâul cresce cât palma și păpușoiul cât cotul; pe „Rîpôsa“ nici murele nu se fac, ér în vale apa mănâncă rodul. unde nu e nădejde de dobândă, lipsesce și îndemnul de lucru. Cine lucréză, vrea să câștige, éră Sărăcenenii și-au fost scos gândul de câștig, pentru aceea nici nu se aflau îndemnați să lucreze. Cât putéu, petreceau vremea întinși la răcôre; cât nu putéu, își mâncau dîilele lucrând prin alte sate învecinate. Când venea apoi eara... vai și amar!

Dar' cine e deprins cu rēul, la mai bine nici nu gândesce; Sărăcenenilor le părea, că decăt așa mai bine nici nu pôte fi. Peștele în apă, paserea în aer, cârtița în pămēnt și Sărăcenenii în sărăcie!

Sărăcenii? Un sat cum Sărăcenii trebuie să fie. Ici o casă, colo o casă... tot una câte una... Gardurile sunt de prisos, fiind-că n'au ce 'ngrădi; uliță este satul întreg. Ar fi prost lucru un horn la casă: fumul află cale și prin acoperiș. Nici murnéla pe păreții de lemn n'are înțeles, fiind-că tot cade cu vremea de pe dēnșii; câte-va lemne clădite la olaltă, un acoperiș din pae amestecate cu fēn, un cuptoriu de imală cu prispa bătrânescă, un pat alcătuit din patru țapi bătuți în pămēnt, o ușă făcută din trei scânduri înțepenite c'un par cruciș și cu altul curmeziș... lucru scurt, lucru bun. Cui nu-i place, să-și facă altul mai pe plac.

În vârful satului, adecă la cel mai înălțat loc, este o alcătuială, pa care Sărăcenenii o numesc „biserică“. Ce să fie asta? Este o grămadă de butucî bătrâni, puși unui peste alții în chip de păreți. În vremile bătrâne, când-va, nu se știe când, astfel de păreți se aflau cu partea din sus privind tocmai spre ceriu; acuma însă, nici asta nu

să știe de când, ei se află în supusă plecare spre aceea parte, care avea să țină locul unui turn. — Asta — pentru-că stâlpii din față, fiind putreziți, de când a bătut vântul cel mare, — s'au plecat spre răbdătoriul pământ, trăgând cu sine întréga alcătuelă. Așa a și rămas apoi, fiind biserica, cel puțin în Sărăcenii, un lucru de prisos.

Popă? se dice, că nu e sat fără de popă. Pe semne, cine a făcut zicala asta, n'a știut de Sărăcenii. Sărăcenii era un sat fără de popă. Adecă — era sat cu popă, — numai că popa lor totdeauna era popă fără sat. Un lucru singur în felul lui cu Sărăcenii ăștia. Mai că n'a fost încă popă, care se fie stat mai mult decât trei zile în Sărăcenii: într'una vine, într'alta rămâne, ér în a treia se duce. câți popi vinovați, toți au trecut prin Sărăcenii, și care a stat mai multă vreme aici, s'a curățit de păcate.

Éră acuma părintele Trandafir ajunsese la acest canon de pocăință. El nu mai poté să aștepte, că va face ca alții; se vină o zi, se stea alta și se se ducă în a treia. Știa că s'a pus pré rău la protopop, pentru ca se pótă crede, că-l va trimite la alt sat. Éră fără de sat nu putea să rămână. Popă fără de sat: róta fără de car, jug fără de boi, căciulă pusă într'un vârî de par. Își puse dar de gând, ca să facă, precum i-se face, să facă din nevoe drag și se stee bucuros în Sărăcenii. Era sat cel puțin de nume: nime nu poté zice, că e popă fără de sat. Și într'adevăr, mai potrivit popă pentru mai potrivit sat nici cu bobii nu s'ar fi putut găsi. Traista popei se potrivea cu pragul poporenilor.

Chiar dela început părintele Trandafir a înțeles un lucru: cum-că în Butucanii era mai bine decât în Sărăcenii. Ómenii avéu câte ceva; éră de unde este, poți lua. În Sărăcenii însă toate incuierile erau de lemn. — Și apoi părintele judeca așa: popa face tréba satului, éră satul să îngrijescă de traista popii.

Multă vreme n'a trecut, până ce părintele a început să prindă încredințarea, că cu desevîrșire proști n'au fost ómenii, cari au început cu pomenile și ospetele. „Este un lucru folositoriu, — zicea el, — când ómenii se adună, spre a se mângăia și veseli împreună. Chiar Mântuitoriul a început cu pomenile și cu nunta dela Cana Galileii“. Așa gândea acum părintele Trandafir; dar' în Sărăcenii nu erau nici pomeni, nici ospete.

„Un lucru! — își zise părintele mai în urmă. — În satul sărac, popa nici spíce n'are de unde culege. Câtă vreme vor fi Sărăcenenii leneși, ei vor rămânea săraci și eu flămând!“ Își puse dar de gând, ca să facă din poporenii săi ómenii harnici.

Omul harnic mănâncă pîtră, scóte caş din apa de baltă şi seceră fir de grâu, unde au crescut cucute.

„Apoi — sfîrşi popa, — când vaca are hrană, ea nu rămîne stérpă!“

Aşa a zis; aşa s'a pus să facă.

Un om, care n'are ce să mănânce, îşi face trébă din trébă altora. Nicî acum nu face bine! Orbul n'ajută ologului; flămîndii nu'ndrăptă trébă satului: când gâscele păzesc stratul, puţin îi rămîne grădinariului. Ei, dar părintele Trandafir e virtos la cap: unde plécă, merge şi ajunge, orî móre pe drum.

În cea dintăiu Duminecă părintele Trandafir ţinu o predică înaintea ómenilor, ce s'au fost adunat în număr mare, ca să vadă pe popa cel nou. Nu este mai mare mulţumire pentru omul ce doreşte binele altora decât aceea, când vede, că este ascultat de cătră alţi şi că vorbele lui prind rădăcină. Gîndul bun se înmulţesce cuprîndînd loc în mai multe suflete şi cine-l are şi-l pórtă, mai ales atunci, dacă îl preţuesce, să bucură, când vede că-şi face cale în lume. Părintele Trandafir se simţea norocit într'aceea qi. Nicî când el n'a fost ascultat cu atăta luare aminte ca astă dată. Părea că ómenii aceia ascultă ceea-ce ştiu, dar' nu ştiu bine, şi-i sorbéu vorbele cu atăta sete, încât părea c'ar voi să-î scótă sufletul, ca mai uşor să culégă din el invěţătura.

S'a cetit în qiua aceea evangelia asupra fiului rătăcit. Părintele Trandafir a arătat, cum Dumneđu în nesfîrşita sa iubire de ómeni l'a făcut pe om spre fericire. Fiind omul în lume, Dumneđu voeşte, ca el să simţă tóte plăcerile curate ale acestei vieţi, pentru-că numai aşa póte să o iubescă şi să facă bine în tr'ensa. Omul, care din vina sa, orî în urma altor întempleră, simţesce numai amar şi necazuri într'astă lume, nu póte iubi viaţa, şi ne iubind-o, despreţuesce în chip pécătos acest înalt dar Dumneđeesc.

Ce fac însé ómenii leneşi, ómenii carî nu-şi dau nici o silinţă, carî nici mîna nu şi-o întind, ca să iee darul? Sunt pécătoşi! Căci nu numai dorinţe avem, ci şi poşte trupesci. Poştele cele curate sunt date omului, ca să le stêmpere prin rodul muncii; dorinţe îi sunt date în suflet, ca să cuprindă lume şi Dumneđu în sine şi fericit să le privescă. Lucrarea este dar legea firei ómeneşci, şi cine nu lucrăză greu pécătuesce.

După aceste părintele a arătat cu vorbe, cărî dau gândirilor chip viețuitoriu, cât este de ticălosă viața unui om peritoriu de fîme și a dat credincioșilor seî sfaturi zămislite în mintea sa înțeleptă, cum ei ar trebui să lucreze în primăvară, în vară, în toamnă și în eamnă.

Ômenii au ascultat; în fețele lor era scrisă vorba părintelui, ér mergênd spre casă, ei vorbêu numai despre ceea-ce au auđit în biserică și fie-care se simția cu un om mai mult decăt până acuma. Erau pôte mulți și de aceea, carî așteptau numai să trecă sânta Duminecă, pentru ca în cea dintăiu ăi de lucru să începă...

„Așa popă n'a mai fost în Sărăcenii!“ grăi Marcu Florii Cucului, despărțindu-se de vecinul seî Mitru.

„Popă, chiar popă ca la un sat cinstit!“ răspunse Mitru, ca și când ar fi simțit, că cinstit satul seî. tocmăi cinstit, nu este.

Au venit apoi alte Dumineci, însă părintele Trandafir a mai dat înderăt cu predicele. Chiar în a două Duminecă n'avea cui se vorbescă. Era vremea cam ploiósă și ômenii au rēmas pe acasă. Alte Dumineci însă era vreme frumósă: pe semne atunci nu se îndurau ômenii de vreme; le venea greu a se despărți de ceriul lui Dumneđu. Așa câte-o babă bătrînă, câte-un moșneg cam slab la vedere și slab la auđ mai avea părintele prin biserică. Adeseori rē-mănea însă numai cu Cozonac clopotariul. Așa nu se face trebă.

Dacă ar fi fost altfel de om, s'ar fi oprit aici. Părintele Trandafir e însă ca și capra în grădina cu curechi. Când îl scoți pe uşă, îți intră prin gard; când astupi gardul, veđi că sare peste gard și-ți face mai multă pagubă, stricând și streșina gardului. Dar țină-l Dumneđu! — e numai vorbă! — tot bun om rē-măne părintele Trandafir.

„Așteptați! — grăi el. — Dacă nu veniți voi la mine; mă duc eu la voi!“ — Și apoi porni popa la colindă. Căt e ăia de mare gura lui nu se mai oprea. Unde prindea ômenii, acolo îi ținea la sfaturi. La câmp daî de popă; la dél dă popa de tine; mergi la vale te întâlnești cu popa; intri în pădure tot pe popa îl afli. Popă la biserică, popă la mort, popa la nuntă, popa la vecin: — trebuie să fugi din sat, dacă voesci să scapi de popă. — Și unde te prinde te omóră cu sfatul.

Vr'un an de ăile a dus-o părintele Trandafir cu sfatul. Ômenii ascultau bucuroși; le plăcé se stee de vorbă cu popa și chiar se prindeu de sfaturi. Atăta însă și mai departe tot povestea cea veche:

știu oamenii cum se facă, dar nu făceau. Părintele se cam năcăjea. Dela o vreme a fost sfârșit cu sfaturile. Nu era om în sat, asupra căruia se nu fie descărcat întreaga sa învățătură: nu mai avea ce se spună.

Ei! că nu-e bine așa! — grai erau preotul. — Nu merge cu sfatul. Să încep cu ceva mai aspru.

Să încep batjocura. — Unde afla un om, părintele Trandafir începé a-l face de râs și a-și bate joc de el în tot chipul. Trece pe lângă o casă, care nu e tocmai de erî acoperită. „Măi! dar' isteț om ești tu! — graiește către stăpân, — și prin virful casei ai ferestri. Tare iubești lumina și sântul soare!”

Află o femeie cu cămașa nespălată. — Uită-măi! — dar de când ai început voi să purtați rochiile de postav?

Să întâlnește cu un copil nespălat. „Audi, nevastă, mult licitar aveți voi, de se mănjesce copii atât de tare.”

Dă de un om culcat la răcoră și-i zice: „Bun lucru! bun lucru!” era dacă omul se scôlă, îl rógă se nu se lase de lucru, că are copii.

Așa începe și o duce mai departe tot așa. A ajuns treaba într'atâta, încât oamenii cale de o poștă se feresc din calea popii. A ajuns ca și ciurma. Dar mai rău decât toate este una: după atâta tandălitură oamenii i-au pus numele „Popa Tanda”. Apoi Popa Tanda a și rămas.

Vorbind drept, sătenilor numai într'un chip nu le plăcea felul popii. Fie-ște-care ridé bucuros cu popa, de alții; nici unuia nu-i pré plăcea însă, când alții ridéu de dânsul. Așa e firea omului: fiecare pune bucuros șeoa pe eapa vecinului. Și de asta le plăcea părintele Trandafir poporenilor sei: cu atâta însă popa nu se mulțumea. Nici n'a trecut anul, până ce toți oamenii din sat erau batjocuriți: n'a mai rămas de cine se-și bată joc, căci dela o vreme și cei batjocuriți începéu se ridă. Aici apoi s'a sfârșit. A rămas numai una: ca satul se-și bată joc de popa.

Doi ani de zile au trecut, fără ca părintele Trandafir să fie mișcat satul înainte măcar numai atâta, cât e dela vorbă până la supărare. Oamenii ajunseseră atâta de sfătoși și atâta de batjocuritori, încât diua întreagă stau grămești; câte-odată la sfat, câte-odată la batjocură. Era lucru minunat: oamenii cunoscéu binele, ridéu de rău, dar nu se urnéu din loc.

Ei! spună om cu suflet: să nu se supere părintele Trandafir? Ba să se mânie, greu să se mânie!

Și el s'a mâniat. A început să ocărăscă ómenii. Cum a purces la sfaturi, la batjocuri, așa acuma la ocări. Unde prindea omul, acolo îl ocăra.

Dar acuma n'a dus-o departe. La început ómenii se lăsau ocărâți. Mai târziu mai răspundeu și ei câte ceva, așa pe sub căciulă. În sfârșit însă, vedând că merge pré pe gros, începură și ei să ocărăscă pe popa.

De aici înainte trebile se încăleiră. Mergea când cruciș, când curmeziș. Ómenii începură să spună popii vorba, că nu se vor lăsa de ris și ocară, ci vor merge la episcopie și-l vor scóte din sat.

Numai asta îi trebuia popii. Au nimerit-o poporenii! Să-l scótă din Sărăcenii: acuma începu popa cu adevărata ocară.

Așa a mers: poporenii s'au pus în car. La protopop și de acolo la episcopie.

Este în cartea învățăturilor despre viața lumescă o scurtă învățătură; binevoitorii de multe ori ne sunt spre stricare și răuvoitorii spre folos. Părintele Trandafir astă-dată n'a avut noroc să tragă folos din răuvoitorii sei. Episcopul era un suflet bun, vrednic ca să fie pus în toate pomelnicele de pe fața pământului. I-s'a făcut milă de bietul popă și i-a dat dreptate, ocărând pe poporenii.

Adecă tot în Sărăcenii a rămas Popa Tanda.

În deobște nenorocirile se grămădesc asupra omului. Una nasce pe ceealaltă; sau că ele sunt surori de cruce. Destul, că le aflăm totdeauna ca umbra și lumina una lângă alta.

Părintele Trandafir avea acuma trei copii. Când sosi acasă dela episcopie, găsi pe preotésa în pat. Era a patra bucurie la casă.

O soție bolnavă, trei copii mici, al patrulea de lapte, o casă numai hîrb: prin păreți se furișă neaua, cuptoriul afuma și acoperișul era tovărăș cu vînturile; ér hămbarele góle, punga deșartă și sufletul năcăjit.

Părintele Trandafir nu era omul, care să fie putut afla calea, pe care să iese din această încurcală. De ar fi fost alții în starea lui, el le putea da ajutoriu: pe sine însuși însă nu se putea mîngăia. El stete multă vreme gînditoriu la opaețul ce arunca lumină somno-

rósă; împrejurul lui dormeau toți. Și bolnava dormea. Apoi nimic nu îndemna mai mult spre întristare, decât tocmai priveghierea între cei ce dorm. Er acești dormitori erau iubiții lui; iubiți, de a căror fericire el avea să răspundă; iubiți, prin cari el viețuia și a căror iubire da preț vieții sale. Când se înșira cu gând în capul lui. Sufletul îi trecea în trecut și în viitoriu, și viitoriul, în starea în care se afla, nu putea să și-l înfățișeze decât cu cele mai triste colori. Copii lui, soția lui, ce va fi de dâșii? Inima îi era grea, dar' nu afla un singur gând mântuitoriu, un singur chip de scăpare; în lume nu afla nimic, de unde ar fi putut prinde speranță.

A doua zi dimineața era duminică: părintele se duse la biserica cea închinată spre pământ, ca să cetască utrenia.

Ca în deobște omenii, părintele Trandafir nici când nu și-a dat samă despre cele ce făcea. Era preot și era bucuros. Îi plăcea să cânte, să cetască evangelia, să învețe creștinii, să mângăie și să dea ajutoriu sufletesc celor rătăciți. Mai departe nu se gândea. De s'ar fi întrebat când-va, dacă cuprinde el și înalta sfîntenie, tainicul înțeles al chemării sale, ar fi ris pôte în tăcere de tôte acele, pe care omul numai în momentele grele le pricepe. Este în firea omului, că după ce mintea pricepe un șir de lucruri mai ascunse, ea pune aceeași măsură pe lumea întrégă și nu mai crede ceea ce nu pôte înțelege. Nu totdeauna însă omul gîndesce. Sînt întîmplări, în fața cărora mintea stă locului: în primejdie, când sufletul numai află ajutoriu, în bucurie, când el nu află izvorul, din care îi curge norocul, și în înșirarea gîndurilor sale, când el nu le mai află legătura. Atunci, când omul în ori-ce chip a ajuns la locul, unde putința începe să se atingă cu neputințele sale, încetă a mai gîndi, gîndind în locul său firea omenescă.

Părintele Trandafir intră în biserică. De câte ori a intrat el în biserică! Dar totdeauna precum intră făurariul în făurărie. Acuma însă îl prinse o frică neînțeleasă, merse câți-va pași înainte, se opri, își ascunse fața în amîndouă mînilor și începu să plîngă greu și cu suspin înăbușit și viforos. De ce plîngea el? Înaintea cui plîngea? Din gura lui numai trei cuvinte au eșit: „Puternice Dîmne! ajută-mă!“ ... Și ore crede el, că acest gînd cuprins cu atîta înfocare în disperarea sa îi va putea da ajutoriu? El nu credea nimic, nu gîndea nimic: el era purtat.

II.

Sfânta scriptură învață, că întocmai precum plugariul trăiesce din rodul muncii sale, așa și păstoriul sufletesc, care slujesc altariului, din slujba sa de pe altariu se trăiesc. Și părintele Trandafir și într'asta era credincios către sfânta învățătură: el totdeauna a lucrat numai pentru povățuirea sufletescă a poporenii sale, așteptând ca aceștia, în resplată, să se îngrijescă de traiul lui dîlnic. Nu însă totdeauna lumea este întocmită după cum este scris și este poruncă; așa era numai popa, era nu și poporeni. Din slujba sa părintele trăgea foarte puțin folos, atîta cît nu era destul: "adecă patru bucăți de pămînt la țarină, birul dela poporeni și folosul dela cei născuți și cei morți; toate la un loc: nimic. Fiind-că pe pămînt nu resare aproape nimic, birul nu este decît de nume, cei născuți se botéză de milă, și celor morți li-se face pomană de către popa.

În apropierea bisericii se afla o casă pustie: numai după nume casă. Stăpînul casei ar fi ținut vitele întrînsa, dar' nu avea vite. Lângă casă era și loc de grădină; grădină însă nu era, fiind-că zis a fost, cumcă garduri în Sărăcenii nu sînt. Părintele Trandafir cumpăraseră casa cu loc cu tot și locuia întrînsa. De cînd casa era a popii, pre multe îndreptări nu i-să făcuse, și acuma era tot hîrb, păreții ciur și acoperișul mreje. Părintele numai de ale altora case purta grijă.

Masa popii nu era mai bună decît casa. Vorba cu lumea gheboșilor: omul se îndreptă după omeni, chiar și cînd ar voi să îndrepte omenii după sine; popa trăea în felul satului. Noroc avea numai de zestre preotesei; dar de unde numai se ia, multă vreme nu se ia; și asta se apropia de postul cel mare.

"Nu merge! — grăi părintele Trandafir. — Așa nu merge!" și începînd a se face și el om ca lumea, a se îngriji înainte de toate de binele casei sale.

Nu mai decît în primăvară luă un țigan, îl puse să frămînte imală și își lipi casa. În câteva zile toți patru păreții erau lipiți și muruiți. Acuma părintele ședea mai bucuros afară decît în casă, fiind-că din casă nu se vedea atît de bine murucla casei; și era frumos lucru o casă muruită în Sărăcenii, mai ales cînd omul își putea zice: "Asta e a mea!" Era însă un lucru, care de fel nu se potrivea. De câte-ori ochii părintelui scăpătau peste păreți pe acoperiș, el intra în casă; îi părea că a vădit acuma destul. Nu privea bucu-

ros la acoperișul stricat și totuși de câte ori voea să vadă păreții, vedea tot acoperișul. Afurisitul de acoperiș! Nu mai era chip să-l lase precum era.

Colo jos în vale, pe unde sunt bălțile cele multe, nu cresc numai sălcii și răchite; pe ici pe colea este și șovar, peperig, papură, ba chiar și câte un fir de trestie. — „Așa voi să fac!“ gândi popa. Luă un om, îl puse la șovar, la peperig, la papură și trestie. Sâmbătă era plin în prejurul casei, — tot snopi legați cu nuele de răchite; erau în cealaltă Sâmbătă acoperișul era cârpit și tivit pe vîrf cu snopi de trestie, peste care erau întinse două prăjini legate cu furci. Acuma lucrul era chiar bun — și nu scump. Omenii trecuți pe lângă casa popii, clătinau din cap, și ziceau câte odată: „Popa e omul dracului!“ erau popa petrecea bucuros pe afară.

Dar nici asta bucurie nu a ținut multă vreme. Tot se mai afla un lucru, care nu se potrivea. Popa se simțea pră în câmp. Că și a lui casă nu mai era nici una în sat: s'ar fi potrivit, ca ea să fie cumva despărțită de cătră sat. Părintelul se cam sfia a zice: „la mine acasă“, fiindcă vedea, că „la el“ este „în sat“. Un gard trebuie, încă și o porțiță, pe care să între oamenii, când vin la popa; să fie gard numai de nume, să fie porțița numai pîrleaz, dar' să se știe, că înainte de a intra în casa popii, trebuie să intri în curtea lui.

Popa erași luă un om, îl trimise să taie spinii și pari, bătu pari în pământ, pusă spinii printre pari și gardul fu gata. Înaintea casei, înspre biserică, loc de vre-o 400 de stânjini, locul fu îngrădit; era porțița să facă din patru pari înțepeniți cu alți doi, cari erau puși cruciș.

Maî ales preotăsa să bucură foarte, când se vedu așa îngrădită; asemenea să bucura și popa, când vedea, că să bucură preotăsa. Nu era și, în care popa ori preotăsa să nu zică copiilor de vr'o dece ori: „audiți? Să nu eșiți afară din curte! Jucați-vă frumos aici acasă!“

Când omul a făcut începutul, el nu mai ajunge la capăt; — o dorință naște pe cealaltă. Acuma preotesei i-a intrat un lucru în cap.

„Știi tu ce, popă! — Zise ea într'o diminută. — Eu aș gândi, că ar fi bine să fac câte-va straturi colo de-a lungul gardului.“

„Da! se sémén ceapă, morcovi, fasole, barabule și curechiu!“ Părintele remase uimit. Îi păré că asta ar fi peste puțină. Straturi în Sărăcenii! . . . Dar câte-va zile capul îi era plin de straturi, de barabule, curechiu și fasole; așa peste câte-va zile locul era săpat, straturile făcute. Nu era dină, în care atât popa, cât și preo-

tésa s'e nu fie mers macăr de dece ori la straturî, pentru ca s'e vadă, dacă nu erau resărite s'e mințele. Mare a fost bucuria într'o ȳi. Popa s'a sculat mai de dimin'eță. „Muere, sc'olă!“ — „Ce-i? —“ „Au r'esărit!“ T'otă ȳiua aceea popa și preotésa, cu copii cu tot, au petrecut vremea șed'end pup între straturî. Care vedea mai multe s'e mințe incolțite, acela era mai norocos.

Éră s'ătenii trec'eu pe lângă casa popii, priv'eu printre spinî la straturile popii și-și dic'eu și astă dată: „Popa e omul dracului!“

„Auȳi tu preotésă, — grăi acum popa. — Óre n'ar fi bine s'e s'e m'ănăm păpușoi pe l'engă gard și împrejurul straturilor?“

„Ba bine, ȳeu așa! Mie imi place păpușoiul verde!“

„Și mie, mai ales copt pe j'aratic!“

Lucru nou! Popa s'e incunjură cu păpușoi. Íi rídea inima, când g'âdea, cât s'e va face de frumósă tréba, când jur împrejur păpușoiul va creșce și va acoperi spinii din gard, cari íncep'eu a nu-í plăcé p'arintelui. Dar' tot vorba cea veche: un n'ecaz nașce pe celalalt. Ín dosul casei era íncă o bucată de loc, de vr'o cincí ori atát de mare ca aceea íngrădită. Asta nu mai eșea din mintea popii. Pentru ce s'e stee asta g'olă? Ore n'ar putea el pune păpușoi și ín dosul casei?

La țarina de pe fațá ómenii arau și s'e m'ănau, ín sat íns'e neatins era p'ăm'entul, pentru-că aici era sat.

Marcu Florii Cucului, vecinul popii avea un plug, cam stricat, dar plug; éră Mitru Cătănaș, vecinul lui Marcu, avea doi boi slabi și un cal spetit. Popa, Marcu, Mitru, boii și calul împreună munciră o ȳi de dimin'eța până s'era: locul f'u arat și s'ăm'ănat cu păpușoi.

Popa de aci ínainte sta mai bucuros ín dosul casei. Era lucru minunat și frumos — așa brazde! și printre brazde pe ici pe colé câte un fir de păpușoiu abia incolțit. — Cu t'óte acestea, popa s'e sc'ărpina câte odată, ba f'órte adese-ori după ur'echi. P'ără că tot íi mai apasă ceva pe inimă. Era lucru greu, de care nu cuteza a s'e prinde: p'ăm'enturile din țarina până acum le-a fost dat ín parte; acuma nu șcia ce s'e facă cu ele. I-ar fi plăcut, ca s'e le lucreze ínsuși, s'ă-și vadă el s'e m'ănăturile lui, s'e mérgă la ele cu preotésa, apoi la t'ómnă. . . . Era lucru f'órte amăgitoriu!

S'a f'ăcut multă vorbă cu preotésa asupra acestui lucru. Trebu'eu caí, trăsura, plug, slugă, grajd — o mulțime de lucruri trebu'eu; éră popa nu s'e pré pricepea la plugărie. . . și totuși straturile erau verȳi, păpușoiul incolțea. — Popa íși íntări g'ândul; luă

rămășița din zestre preotesei, ce sta încă încuiată în ladă, și se apucă de muncă.

Plugul lui Marcu era bun pentru început. Un cal cumpără popa dela Mitru; alt cal se afla la un om din Valea-Răpitiș; Stan Schiopul avea un car cu trei roțe, care îl cumpără popa, fiind-că a fost câștigat o rotă de la Mitru, ca adaus către calul spetit.

Cozonac Clopotariul se prinsese să fie și slugă la popa, fiind casa lui numai de o săritură de acolo. Popa bătut apoi patru stâlpi la capetul casei, doi mai înalți, doi mai scurți, alcătuiți trei pereți de nule, făcând acoperiș de șovar și grajdul fu gata.

În vremea asta părintele Trandafir a îmbătrânit cu zece ani; dar întinerea, când încărcă preotésa și copiii în trăsură, da biciu la cai și mergea ca se-și vadă holdele.

Sătenii îl vedeu, clătinau din cap și erăși zicéu: „Popa e omul dracului!”

Preotésa avea însă năcazurile ei mueresci. Ea avea o iconă frumósă, pe care a fost căpătat-o în cinste dela feciorul popii din Vezura. Și acuma icona zăcea pusă în fundul lăzii învelită în hârtie. Ar fi dorit mult s'o pună între ferestă, se pună flori și busuioac împrejurul ei și s'o vadă mai adeseori, fiind-că icona era chipul Sfintei Mariei Maicei Precistei, și pe fiica preotesei o chema Maria. Perețele era însă murdar și icona n'avea privaz. Era și un alt lucru, ce o supera pe preotésă: o ferestă era astupată cu beșică de porc, eră celelalte două erau trei ochi spărți și cărpiți cu hârtie. Era cam întunec în casă.

Paștile se apropiu. Numai erau decât cinci zile până în săptămâna cea mare. Dacă popa voia se petrecă Paștile cu preotésa împreună, nu-î rămânea decât se câștige trei lucruri de căpetenie: var pentru pereți, ferestri pentru casă și privaz pentru icona sfintei Maicii Precistei, — tot lucruri cari numai în oraș se pot căpeta. — La târg dară!

Avea popa cai, avea și trăsură. Îl cam supărau însă lesele, din cari n'au fost rămas decât spinarea cu cóstele. Îl prindea apoi rușinea, ca popă ce era, se mERGă fără de lese la târg. În împrumut nu putea lua, fiind-că era în Sărăcenii, unde nici popa n'avea lese cum se cade.

Nevoia este cel mai bun învățătoriu. Părintele trimise pe Cozonac în vale după nule, bătut doi pari în pământ, întră pari tot în depărtare de o palmă bătut beșicase mai subțirele și apoi popa, preo-

tésa, copii și Cozonac se puseră la împletit. Multă vreme nu trecu până lesele fură gata. De minune nu era lucrul: erau însă cele mai bune lese în Sărăcenii, bune, încât Cozonac nu se putu răbda să nu-și zică: „Popa e omul dracului!“

La târg și dela târg acasă părintele se fâli cu lesele sale; afla că alții au mai rele, ba chiar cumpără mai rele lese decât acelea, pe care le făcuse el.

„Ce faci popă?“

„Lese“.

„Dacă doar ai“.

„Fac pentru cei ce n'au“.

După Paști, Cozonac începu să curețe bălțile de nuele, érá popa să împletéscă la lese. Cu cât mergea lucrul mai înainte, cu atâta mai bine mergea; cea din urmă leasă era totdeuna cea mai bună.

Marcu Florii Cucului era om sfătos. Îi plăcea să stee de vorbă cu popa. Cozonac curăță nuele, popa împletesc, érá Marcu zace întins pe fôle cu capul pe pumni și privesce în dragă voe.

„Nuéua asta e cam lungă — zice părintele măsurând nuéua cu privirea. — Măi Marcule! — ia dămîi toporul acela, ca s'o fac mai scurtă!“

Toporul era la picióarele Marcului. Marcu ridică partea dinainte a trupului, se razimă pe cot, întinde piciorul și moșcotesce, voinđ se tragă toporul cu piciorul.

„Tare ți-e grabă! — îi grăesce popa — și îi trage una cu nuéoa. Marcu sare și se încredioțézá, cumcă el este cu mult mai sprinten decât credea. În urmă, astă încredințare i-a fost de mare folos. Înainte de Rusalií părintele a gătit un car de lese, cu care avea să mérgă la târg, și Marcu știa fôrte bine, că dacă popa vinde lesele și el va să aibă sêrbătoří bune. A fost ajutat popei câteva sêptămâni, și lucrul totdeuna aduce folos celui ce-l face.

Înainte de Rusalií începură însă niște ploí, carí părea că nu vor să mai înceteze.

„Nu știu zeu eu ce voi face, — zise popa. — Par'că m'oi lăsa cu târgul până după Rusalií. Mi-e gróză să plec pe plóea asta. Dacă n'a sta plóea până Joi, apoi eu unul nu mă duc!“

Marcu se scărpină după urechi, dar nu zise nimic. Vedea și el, cumcă popa nu se cade să fie ploét. — Îl superă însă lucrul și-l făcea să se gândéscă.

„Óre — grăi el într'un târziu, încetând a împleti — óre n'am putea noi împleti o rogojină? Șovar, rogoz și peperig este în vale!“

„Măi, póte că ai dreptate — îi respunse popa. — Și aceea tot cam așa trebuie să fie ca și asta ce facem noi!“

Ajutând popii, Marcu a început să facă mai bune lese decât popa. Rogojina a eșit în cinstea Marcului; érá popa n'a venit ploét, ci cu punga plină, dela târg.

Diua sfintelor Rusalií astă dată a fost și bună. Preotésa avea o rochie nouă, cei trei mai mărișori avéu păpucei din oraș, Măriuca cea micuță avea o pălărie de pae cu două flori roșii, érá păreții erau albi chiar și pe din afară, ferestrele erau întregi, casa era luminósă și icóna sfintei Mariei Maicii Precistei se vedea bine precum era pusă sus, între ferestri și împodobită cu florile crescute pe marginea straturilor. Făină albă, carne, unt, ba chiar și zăhar a adus popa dela oraș. Părintele iubea pe preotésa; ei însă nici când nu se sărutau din senin. Într'astă diminéță cel dintâi lucru, pe care l'au făcut, a fost, că s'au sărutat. Preotésa a început să plângă — nu știu de ce; érá părintele Trandafir era să plângă; când a sosit în biserică, a vădút însă ómenii pe la icóne și a intrat în altariu cu lacrémile în ochi. Zic ómenii, că el nici odată n'a cântat mai frumos decât într'astă și. A rămas vorba: „Cântă ca popa la Rusalií!“

Poporenií mergéu la popa, intrau pe porțiță, înainte de a trece pragul, se curăteau pe picióre, își punéu pălăria în băț, răzémău bățul de părete, își netedéu mustețile și părul, apoi intrau ca la popa. Érá când eșéu din casă, privéu odată împrejur, clătinău din cap și nu mai zicéu nimic.

Vremile vin; vremile se duc: lumea merge înainte, érá omul când cu lumea când împotriva ei.

III.

Drumul de țară vine din oraș, trece pe lînga Valea-Sécă și merge mai departe pe Valea-Răpiții. Unde se întélesc drumurile, la împreunarea celor două văi, pe Răpița, este o móră, lîngă Răpița este o rugă, lîngă rugă este o fântână, ér lîngă fântână sînt opt paltini frumoși. Locul acesta se zice: „La rugă la Sărăcení!“ De aici până la Sărăcení nu este decât cale de un cés. Cu tóte aceste, de câte ori vine din oraș, Sărăcénul se opresce aici, adapă caii și mai stă puțină vreme, așteptând ca să vină vr'un drumeț, care se

întrebe: „Ce sat e acela, unde se vede biserica cea frumoasă cu păreții albi și cu turn sclipitoriu?” — Fiind întebat astfel, el își netezește mustețile și răspunde privind fălos spre acel loc: „Acolo sus pe „Gropnița?” Acela e satul nostru, Sărăcenii; dar' clopotele se le auți: ce clopote sînt în turnul acela!... s'aud cale de trei césuri!”

Unde se despart drumurile, este un stălp cu două brațe: pe un braț stă scris: „Spre Valea-Răpiții”, pe celalalt „Spre Valea-Sécă”. Drum ca acela care trece prin Valea-Sécă înspre Sărăcenii, jur împrejur nu este. Netez ca masa și vîrtos ca sâmburele de cireșe. Se vede că Sărăcenii l'au făcut de dragul lor. În drépta și în stînga, tot dece, cinspredece pași unul de altul, sînt nește nucii stufoși, la cari omul privesce cu drag. Albia părului rămăne la drépta: drumul trece pe cöste, mai pe sus, ca se nu l'atingă năpădirea apei. Sărăcenii au trebuit se sfărme stânci în calea lor: dar au făcut-o bucuroși, fiind-că din stânci și-au făcut drumul.

Pe aicea Sărăcenénul se simte acasă, pentru aceea mână numai în pași; de altmintrelea nici nu i-se uresce. Apröpe la tot pasul întelnesce câte un cunoscut, cu care mai schimbă vorba: „de unde și până unde!” Ästa duce un car de var, celalalt un car de póme; mai apoi vine unul cu împletituri, altul cu un car de röte, dóge, ori alt lemn lucrat; érá pe marginea drumului, din când în când dá de petrarii, cari ciocănesc din zori de zi până la apusul sórelui. Ästä cale nu e pustie!

Unde cötesce valea și drumul, acolo sînt vărările; aici apoi e târg întreg. Unii încarcă var, alții descarcă pétără și lemne; petrarii fac tocot; vărarii aruncă lemne în foc; stăpânii fac larmă unul pentru cinci.

Dela acest loc și satul se vede mai bine. Grădinile sînt însă pré îndesate cu pomi; numai printre crengi ori peste pomi vedem pe ici pe colea câte o bucată din păreții și acoperemintele caselor. Casa popii este tocmai sus lângă biserică: nici din asta nu vedem însă decât cinci ferestri și un acoperemént roșu cu două hornuri. În față cu biserica este șcöla. Casa, din care nu vedem decât o bucată de părete cu două ferestri mari și acopereméntul, este a lui Marcu Florii Cucului; — érá zidirea cea mare, care se vede mai în vale, este primăria. — Dacă satul nu ar fi atât de îndesat, ar trebui se ni se înfățișeze fórte frumos; așa însă rămăne învêlișul din care trebuiesce se urmăm la cele ce nu vedem.

Töte s'au schimbat; numai părintele Trandafir a rămas cum a fost: verde, vesel și harnic. Dacă përul cărunț și barba cărunță nu

ar vesti vremea lui, am crede, că copilașii cu care se jacă înspre sară la laița cea din mîntea casei, sînt copilașii săi. Unul dintre copilași, pe care l-a ridicat ca să-l sărute, îi fură pălăria din cap și fuge cu ea năstrășnic. Măriuca deschide ferestra și strigă: „Trandafirică a mamei, nu lăsa pe moș-tătucă cu capul gol!“ Apoi fuge dela ferestră, pentru ca să prindă pe Ileana, care a furat cépta buniciei, s'a împodobit cu ea, și vine să se fălăscă la moș-tătucă. — Moș-tătucă rîde din totă inima; îi place gluma. Toemai vine dela vecernie și părintele Coste și prinde atât pe Ileana cât și pe Măriuca, le sărută și apoi se pune pe scaun lângă socrul său. Marcu vecinul, vechiul prieten, socrul Măriucăi, om din casă, vede alaiul și vine și el să stee de vorbă. „Bêtrânule! na-ți căciula; nu sta cu capul gol!“ grăesce bunica întindînd căciula pe ferestră.

Un om din sat trece, le poftesce „bună odichnă“ și-și zice: Ține-l Dómnue la mulți ani, că este omul lui Dumneșeu!

U n m o r m ê n t.

Mergând dela Craiova în sus pe valea Jiului, cu cât te apropii de muuți, cu atât devine regiunea tot mai romantică, mai pitorească.

Șesurile întinse și mănoase se schimbă în coline (déluri), în văi romantice și în păduri cu umbre.

Mergând pe Jiu în sus, dă călătoriul de o pădure frumoasă și tină, care se gată la marginea unui sat mic.

Pe sub pădure duce calea Jiului, și lângă cale, sub pîla pălurei, în capul satului stă un stejar bătrân și stufos.

Sub acest stejar se află un mormânt prosper, și la capătul mormântului o cruce nouă dar' simplă. Pe cruce se vîd scobite aceste cuvinte :

„Uită-mă, și fi ferice !“

Nici un nume, nici un semn nu spune cîme dîrme acolo, sub pîla pădurei, în umbră, departe de cîmteriu (mormînt).

Acest mormânt e un mormânt misterios.

Nu scie nimenea cînd l-a săpat, cine l-a săpat ; cine dîrme în el, și de ce a morit.

Într'o bună dimînță l-a aflat acolo păstorii, săpat nou și aco-perit în aceeași nopțe.

Nimenea nu vine s'îl caute, nimenea nu l'a plîns, nimenea nu l'a cîntat.

Numai colea seara târîior vin păsările, vine cîte o filomelă (privighitoare), se pune pe o crenguță, și cîntă atît de doinic, atît de jalnic, se pare că zice : eu sciu dîrrea lui !

Și vin vînturile din pădure, se pare că precep ce spune filomela, și așa plîng.

Er nîpcea târîiu, în meul nopților cînd tîte dorm, cînd numai pîndesce nimenea tainele dîrrei, în tîtă nîpcea stă reîmată de cruce o figură albă, și plînge — și plînge pînă îi sîcă lacrîmile.

Așa spun călătorii întîrîiați în nîpțe ; — dar' nimenea nu scie cine e, și pentru ce plînge.

Pîte o dînă sîntă, care vine pe pîmînt, de plînge morții, pe carî nu-î plînge nimenea. . . .

Dómnue, multe lacrămî conţin doi ochi!

Le ştergî şi eră vin; şi vin şi eră le ştergî; dar' când le-ai şters tóte te afli la grópă.

Numai aci încetă lacrămile din doi ochi.

Ómenii sê căesc de lacrămî, dar' nu sciu ce ar perde, sê-'şi pérdă lacrămile.

De câştigî: plângî; de perđî: plângî; de ți-e dor, de te dóre, totdeuna tot lacrămile te mângăe, şi nimenea nu scie mângăea ca lacrămile.

Istorióra ce vi-o spun e próspetă. Nicî érba n'a crescut încă pe mormént, nicî ochiî nu s'au uscat de când s'a întêplat.

În satuţul de lângă pădure trăia o babă bătrênă cu stăricea bună, dar' vèduvă şi bătrênă aprópe de grópă.

Baba avea o fiică, pe frumósă Fira, cea mai frumósă în tot satul.

Dé când curge Jiul, nu crescuse fecióră mai frumósă ca Fira. Casa babei era casa cea mai căutată în tot ţinutul; căci în căsuţa babei sedé o đină mai frumósă decât đínele, şi acésta đină avea doi ochi frumoşi ca stelele, mai ferbinţi ca sórele.

Şi cine îi vedea nu-î mai uita; şi cine nu-î putea uita, nebunia.

Pentru doi ochi!

În inima unei fecióre este o icónă, icóna unui bărbat; în sufletul ei un vis, visul fericirei; dar' în ochiî ei este o lume întregă şi acéstă lume e plină de amor.

În doi ochi!

În acela-şi satuţ era un june, din părinţi bunî — frumos şi voinic, şergent la óstea de dorobanţi — George Velescu.

El fu cel fericit!

Într'o đî îl prinse Fira de mână, privi în ochiî lui cu amor, şi zise: inima mea va fi a ta, sufletul şi amorul meu, tóte vor fi a tale.

— Şi ochiî cei frumoşi — zise George.

— Şi ochiî cei frumoşi, zise ea.

Şi ce e în ochi — amorul; şi ce e în amor — fericirea.

Şi George deveni mire, şi Fira deveni mirésă — o părechia de zîni din poveste.

Nu sînt đile lungi, ca đilele înaintea nunţiî.

Când veđi visul fericirei, îlu veđi cu ochiî, şi nu mai vine; îl auđi şioptind, şi nu mai sosesc.

Nunta s'ă apropia, dar' aci s'ă amesteca s'órtea în calculul óm-nilor.

Istorióra s'a întēplat în primăvara anului 1877.

Lupta ruso-turcēscă a isbucnit. Ruşii au trecut Prutul, şi Turcii începură a bombarda oraşele şi satele României pe malul Dunărei.

Başii-bosucii trecēu Dunărea, şi prădau marginile, jăfuiiau în mod barbar.

Țipetul țării trecu ca fulgerul, țara s'ă înarmējă, dorobanții, acest zid puternic de apărare, s'unt chemați la arme.

Tēnērii s'ă înrolējă Bătrēniil' îi încurăgiază, şi mamele nu plâng. Lasă mērgă, ei s'unt bărbați.

Şi totu-și — pe tot paşul plâns, pe tot paşul lacrēmi. Oh amor — amor!

Dragostea mamei își vede fiul plecând, dară vede şi dorerea țării; amorul e orb, el nu vede nimica, numaî dragul plecând.

George şerģentul lējă sabia, își sărută mirēsa, şi s'ă duce.

Ostaşul român are două drăguțe: puşculița sa, şi mândrulița sa.

Şi amēndouē îi s'unt dragi ca sufletul.

Cu una trăesce, cu una móre.

În capul satului, la stejarul cel bătrēn se mai opri odată şerģentul, s'ă mai reprivēscă îndērēpt, spre căsuța părintēscă; se mai zică un adio miresei cei mai frumósă pe Jiu.

Fira îl petrecu până aci. El îi povestea de gloriă, ea îi povestea de amor.

Oh, câtī ómenī au morit pentru aceste două visuri!

Sub stejar statu George pe locu şi își îmbrățişă mirēsa.

Fi ferice Firă! De voiu trăi, te fericēscă dorul meu; de voiu muri, uită — uită şi nu plānge mult; fața ți-ar vesceđi, frumsēța ți-ar pālfi şi ochiil' cei frumoși şi-ar perde plăcerile. Uită şi fi tot frumósă, mirele teu te va ascepta în cea lume, în pragul bisericēi, cu cununa pe cap.

Fira îl îmbrățişă şi nu zise nimic. Nu putea vorbi de plâns.

Oh, şi câte ar avea s'ă îi spună! Cum s'ă mērgă, cum s'ă vie; cum s'ă învingă, şi érá cum s'ă vie; cum s'o iubēscă, cum s'ă nu-o uite. . . .

Dar' colegiil' mergēu horind şi chiuind. Cu ei lăutariul şi cu lăutariul veselía.

Aşa merge Românul la bătae.

— Rēmăi sánătósă scumpă, — zise George lăcrēmând.

Fira avea la pept o cruciuliță de argint ; o deslegă și o dădú lui.

— Veđi George, de câte ori am avut supărare, mi-am pus cruciulița asta mică la sin, m'am rugat lui Dumnezeu și mi-a ajutat. Du-o cu tine, s'e-ți ajute Dumnezeu. Dute și vină. Când va re'ntorna óstea eu te voiu ascepta sub acest stejar, mirésă și iubitóre ca acuma.

— O voiu purta la inima mea până ce voiu muri. Când vei vedea acésta cruce, și eu nu voiu fi de față — nu mă ascepta, că voiu fi mort ; până însă nu vei căpêta crucea, nu crede ori cine ți-ar spune, eu voiu trăi și mă așteptă.

A zis, a sărutat-o și s'a dus.

Ea a rămas, cu dor și cu lacrêmile.

Pentru tótă ființa a creat Dumnezeu un talisman. Pentru bărbat a creat lupte, dar' i-a dat și putere să sufere ; la femei i-a dat doi ochi mândri, în cei doi ochi lacrêmi, și în lacrêmi mângăere.

Acéstă mângăere a remas pantru Fira — mângăerea lacrêmilor.

Amorul trist, dorul jalnic, și lacrêmile și mai jalnice.

Oh bune sânt lacrêmile la dureri ! Ce ai face să nu poți plânge ?

Din visul miserei — jale.

Au trecut zile, au trecut săptămâni, dar jalea nu trecea.

Armata română a ajuns la Dunăre, greul armelor s'a aședat la Calafat ; dar Fira pe tótă ziua primea veste dela George.

Bombele turcesci începură din Vidin, — Calafatul răspundea ca bombe românesci ; dar epistótele soseau regulal, și în epistótele atâta dor, atâta amor.

Dar' se pare că ar fi fost scris în stele că dela Români s'e capete împărâția osmană lovitura cea de mórte. Armata muscălescă fu sdrobită la Plevna, turcii viteji amenințau cu perire armata rusă.

Atunci au trecut Romani Dunărea s'e scape pe muscal și s'e opréscă armele turcesci în cale.

Și le-au oprit.

Românii s'au luptat, ér lumea a stat uimită și i-a admirat.

Ce nu au putut o lume de muscali, au putut o mână de Români.

Dar' au cădút sermanii, au cădút ca frunța. Dar' cei ce au rămas au învins.

Ce curagiu, ce voinicie, ce suflète năprasnice, Dómne !

Acasă în țară bucurie și lacrêmi, bucuria învingerei, lacrêmile perderei.

Cine scie cine a murit, cine scie cine a rămas ? !

George numai serie, scrisórea numai sosea.

Prin sat umblau faime: George numaî serie, George a murit. O babă a zis d'ântei cuvântul, o gură rea, o vorbă necumpenită, și s'a dus mai departe.

D'ântei o vorbă, mai apoi faimă, și în urmă credință.

Vorba și vântul umblă repede.

Fira plângea, dar' s'e părea, că încă e mai frumósă plângënd. Pețitorii veneau de nou.

— Fira sufletul meu — zise mama într'o bună dimineță — curmăți jalea, ștergeți lacrémile, George nu va veni, George a murit. Te cer tēnerii de seamă, mărită-te fata mea.

Fira plângea.

Eu sânt bătrēnă, nu mai am ȓile multe, Firucă dragă; mărită-te s'e te vėd aședată. Dumneȓeu e bun și te va mângăia.

Firuca tot plângea.

A trecut ȓile, dar Firuca nu mai răspundea.

Mama deveni morbósă, pică la pat.

— Eu mor Firucă dragă, mărită-te s'e mor cu odihnă. Nu pot s'e mor vėȓendu-te că rēmăni singură.

Fira n'a ȓis nimica, dar era în capul satului o babă. Descânta, făcea farmece și da cu cărțile.

Fira s'a dus la ea și o-a întrebat veni-va George sau ba.

Baba a dat cu cărțile, a făcut față posomorită și a răspuns:

— Firă-Firă, puiul meu! Jale ȓi-se arată, jale și plâns. Vėȓi pe un câmp larg o dălmă mare, o dălmă de căpăȓini de om. Étă aici una crepată în două, acela e capul lui George.

Fira pică pre pământ ca mórta.

— Dar' étă, îndată ȓi-se sfetescē bine, mare noroc, multă fericire. Étă craiul de roșu, crăișorul cel frumos, după el verde, crăȓta de roșu: speranță, amor batē-te norocul, te-a făcut mamă-ta Duminecă....

Fira își deslega un taler din salbă, îl dede babei și s'e duse.

Mamă-sa era trėză, culcată pe pat.

Mărită-te Firuca mamei, mórtea e aprópe, nu te pot lăsa singură.

— M'oi mărita mamă dragă, zise odată copila, apoi și-a pus batista pe ochi, și a plâns — a plâns.

La o lună de ȓile Firuca era măritată.

Puterea osmanului s'a frânt.

Românii reîntorc victorioși de pre câmpurile Bulgariei, și aduc țării bucurie și mărire.

Nicopolul, Plevna, Rahova, Smêrdan și tot malul Dunării e luat. Stindardul românesc fâlăia pe ziduri, pe cetăți și pe câmpuri, acolo unde au fâlăit pe timpul lui Mihaiu Vitézul.

Armata română a întors în țară și regimentele cele mai rărite merseră pe un moment la vetrile părintesci.

George era pe cale, dorul îl ducea ziua și noptea să ajungă mai curând — la mirăsă.

În Craiova îi veni vestea ucigătoare, că Fira s'a măritat.

A vădut forturile Plevnei, a vădut mörtea, a privit la ea ochi în ochi, a vădut în giurul lui mii de cadavre, nici odată nu s'a înfricoșat, nici odată n'a lăcrămat; dar când a auđit faima de Fira — a plâns ca un copil.

A stat pe loc și a plâns trei zile neîncetat.

După trei zile a chemat la sine un june, soț de armă și amic. George era trist și palid.

Frate! zise el: cunoscî tu stejarul cel mare la capătul satului meu?

— Cunosc.

— Sum morbos, frate! Dacă ași muri, îngropă-mă sub acel stejar. La cap îmi pune o cruce simplă, și pe cruce scrie numai atâta: „uită-mă și fi fericit“. Doresc să nu scie nimenea în lume cine e îngropat acolo. Dar' etă acéstă cruciuliță, o du la Fira, și-i spune că mirele ei o ascéptă la stejarul cel bătrên.

Atâta zise, apoi i-se frânse cuvêntul.

Câte-va mominte stătu pe piciore trist și nemișcat. Fața îi îngălbinea din ce în ce, ochii îi erau împăinginiți și privea fipsat la un punct.

Odată continuă cu voce lină și tremurând:

— Eu voiu reîntörce la ôste, spune Firei — — — aci i-se frânse cuvêntul și cădu pe pământ.

A cădut ca stejarul sfășiāt de trăsnet, — l'a sfășiāt trăsnetul durerei. — S'a frânt trupul cel tare și sufletul cel nobil și voinic.

Spun că inima omului crépă de durere.

Sergentul frumos a cădut la pământ — numele ei — Fira, a fost cel din urmă pe buzele lui — — și în câte-va minute era mort.

Și preste trei zile, sub stejarul cel bătrên stătea un mormânt prospăt și o cruce simplă. Pe cruce: „uită-mă și fi fericit“.

Un străin necunoscut aduse Firei o cruciuliță; și când o-a vădut — oh! Când o-a vădut a prins a țipa, a țipa — și a sbiera ca o nebună.

— Mirele teu te așteptă la stejarul cel bătrân — zise străinul. Fira tresări.

O așteptă la stejar — mirele! Și ea; ea nevastă, nevasta altuia!...

Nóptea, în meul nopții, o figură ascunsă se apropie de stejar, o figură de femeie, — era Fira.

Sub stejar i-se părea că stă o figură neagră și o așteptă.

Să apropie de ea, dar' ah! n'a fost figură, n'a fost George, numai crucea lui, și pe cruce câte-va cuvinte: uită-mă și fi feric.

Și de atunci în totă nóptea vine figura de femeie, și în meul nopții o ved călătorii încotită pe cruce și plângend.

Nimenea nu scia cine e în mormânt, și cine lăugă mormânt.

Numai figura acea neagră, rădămată pe cruce, scie că în mormânt dörme mirele ei, un mire nefericit.

Séra il cântă filomela, diminéța frunțele.

Peste nópte il plânge vântul și doi ochi tineri, dar' secați.

Și, cel ce dörme e fericit, ér ceea ce il plânge nu va fi în veci.

V. R. Buticescu.

Folosul istoriei naționale la poporul român.

*Mii de mii de ani de-ar trece
De amar și de nevoi
Nu pot, nu pot se îneca
Sucenirile din noi;
Căci strămoșii din morminte
Năptea 'n visuri ne șoptesc
Și-alor șopte rămân sante
La poporul românesc.*

G. Sion.

„A vedea binele și al urma. — a vedea scăderile și a le încungiura.” — Éta una din influințele istoriei.

Românul adese-orî zice: „*Vai de acela ce învață din pășite.*” — Și are drept.

A nu ști cine ești, de unde ai venit aci, cine sînt strămoșii tăi, ce fapte au făcut, cari au fost virtuțile și scăderile lor. Éta ce însemnă a nu ști nimic și a fi pierdut!...

Istoria națională astăzi este mai de lipsă, ca ori-cînd pentru tot Românul.

Strămoși noștri au învățat istoria în mijlocul luptelor cu spada în mână, luptînd ca lei!...

Noi trebuie să o învățăm din cărți!

Să învățăm din cărți dară aceea, ce nu putem în câmpul verde al luptelor!

Strămoșii noștri erau bravi ca lei, căci feciorul știa că și tatăl său a fost astfel, — să lupta cu plăcere pe câmpul bătăliei, căci știa că pe câmpul acela a luptat și tatăl său.

La noi cesti de acum însă e altfel. Timpul luptelor a trecut. Nu se mai află tată, care să zică fiului său:

„*Colo la stejarul acela am ucis trei turci: ori colo în câmpul acela m'am luptat cu trei tătari.*” Ér', dacă totuși îi spune ceva, îi spune de suferințele, de durerile sale, — îi descrie chinurile sclăviei, — îi amintește că e sîrac și că are să fie umilit spre a pute trăi în lumea asta blăstemată, — se asculte de toți, se fie răbdurii ș. a. m. d. Acesta este istoria ce o învață în ziua de astăzi fiul dela tată!... Acestea sînt întîelele cuvinte, ce le aude fiul țăranului de pe buzele iubitelui său părinte!

Cu acestea, durere, nu vom merge înainte, ci din contră toate acestea duc spre perire sigură.

Și acesta este o istorie, — însă o istorie ce omore!... Amară istorie!

Câte suflete nu se moleșesc auzindu-le toate acestea din gura celor mai iubite și încredute ființe a lor — din gura părinților sei?!

Câte inimi duiosă de libertate nu se sting în înfrământul întunec al sclăviei?!

A nu avea în suflet nici o fală că ești român, a nu te mândri cu dulcea ta națiune, înseamnă a dori să fi ori ce, numai Român nu. Amară dorință!

Dacă dar copilul țăran învață din casa părintească a fi umilit, a rămânea în pulbere, a se pleca la toți, a presupune despre sine puțin, fiind-că e Român; trebuie a i-se da prin școle și cărți despre învățătura cea adevărată, trebuie a-l învăța istoria națională; istoria celui mai brav popor din lume, a poporului român, dela care ne tragem și noi. — O însușire are Românul înăscută în sufletul seu anume: a nu se schimba pre ori ce națiune pre pământ. Românului săten se-i dai toate bunătățile pământului nu-și lapădă legea — după cum se exprimă el...

Mulți foarte mulți au de a mulțami singur numai istoriei, că au ajuns a-și câștiga nume nemuritoriu în inimele poporului lor.

Voî aduce un singur exemplu.

Ioan Buteanu, bravul martir dela anul 1848. — El era din comitatul Maramureș, din o familie nobilă română. Familiile române nobile erau și sînt și astăzi espuse mai mult la desnaționalizare. Așa fu și cu familia lui Buteanu. — (V. „Transilvania nru 8. 15 Aprilu 1873).

Murindui mama, tatăl seu se căsătorii cu o ungarică. Limba dulce românescă din aceea oră fu eschisă din casa lui Buteanu. În astfel de împrejurări tinărul Buteanu nu putea să devină Român. — Însă etă puterea istoriei!

Fiind la școală în gimnaziul din Carei-mari în clasa III-a în una din clasele profesorului, un călugăr catolic, esplicase un period interesant din istoria Romei cu mare zel și talent. În acelea minute Buteanu răpit de atâtea imagini mărețe și modele de virtuți civile republicane, se scula în sus fără să scie ce face.

Atunci profesorul îl apucă de scurt și îl întrebă că ce vrea. Junisorul Buteanu se reculege și răspunde:

— „Voiam să știu, dacă se mai află cineva în lume din acei oameni mari ai Romei?”

Profesorul plecându-și capul zise:

— Mai sînteți... voi... Români! —

Atunci Buteanu cădînd ca o mașină pre bancă începu a se pipăi decă este el sîu altcineva; decă dîrme sîu viséză, sîu că într'adevăr audē un asemenea rēspuns.

El nu mai audise în scurta lui viēță nimic despre originea Românilor. Sē pōte una ca asta? Nu cumva călugărul își bate joc de mine și de toți Români? — Își zicea el. — Acești Români subjugăți și decăduți sē fie veniți din Italia, descendenții (urmași) vechilor Români? Acestea erau întrebările ce și-le punea tinērul Buteanu. Aflând adevărul tōte bunătățile pămēntului nu ar fi produs în tinērul suflet atăta bucurie, atăta mândrie și ambițiune cātă a produs înformațiunea, că în vinele Românilor încă tot mai circuléză sînge de al Grachilor, Scipionilor și al legionarilor împērătesci.

Și din acest Buteanu a eșit un martir român, un demn fiu al Grachilor.

Istoria! — Étă ce face istoria!

O simplă espicare a fost în stare a da Românilor un luptătoriu neînfrânt, un brav märtir.

Istoria aprinde sufletul spre a îmbrățișa tot ce e nobil și a depărta tot ce e urît și nedemn.

Căți Buteni vor fi în sinul scumpului nostru popor român, cari zac în nesciință — și cari dacă ar sci istoria poporului sîu ar face minuni.

Cărturari dela sate! Frumósă chemare aveți voi, impliniți-o cu scumpătate — și resplata vōstră multă va fi în ceriuri! — În serile lungi de érnă intrerumpeți basmele și povestile poporului, vîrți ici-colea cāte un period interesant și eroic din vechia istorie a Romei. — Spuneți poporului, cā el e descedentele (urmașul) acelor voinici ce își ardeau mână fără de a da nici un semn de durere, — cari se luptau unul cāte unul cu decī și sute de dușmanī.

ÉR femeilor române spunețile de brava Lucreția străbuna lor, care a mântuit Roma pecând miī de bărbați n'au pututu-o.

În mijlocul poporului sē află încă istoria, în cātecele lui, în baladele și horele lui nu întēlnești alta decăt istoria; — o istorie a

unui popor victorios și brav, a poporului român dela care se trage și el.

Dar' fie-mi ertat a vă întreba, că: cine o înțelege?

Ici un bătrân spune o baladă frumoasă. Ochiul ascultătorilor strălucese de însuflețiri nobile, inima li-se aprinde și sinul lor tresare de emoțiune. Dar durere ei nu știu, că acei eroi ai baladei au fost omeni, în vîile cărora același sânge a curs, care curge acum în vîile lor — au fost strămoșii lor. — Colo o tină feciură în vestmîntul cel atît de frumos și încântătoriu al Româncei își cântă de dor, își înmăie inima și te crezi în o altă lume; te transportă de pe pămînt. De altă parte un fecioraș înalt ca bradul și frumos ca un cheruvim, ăce doios din fluier, precănd argații lui îl acompaniază cântănd hore de bărbăție și de vitejie. — El cântă, dar durere el nu scie ce cântă?

În timpuri aspre cînd Românii din România erau continu espuși invasiunilor Polone, Tatare și Turcesci: cînd toporul și cósă Moldovană și Munténă arătă lumei, că Românul e demn descedente a cuceritorilor lumei. ... În acelea timpuri de vitejie s'a născut în sinul poporului Român o mulțime de balade istorice și eroice. Și aceste balade trăiesc încă și ađi. Ele trec dela tată la fiu, și sînt atăta de frumoase în gura poporului român, încât rămăni uimit audēndu-le.

Dar' cum am zis măi sus, strămoșii au învățat istoria în câmpul luptelor, însă noi trebuie să o învățăm din narațiunea celor cari o sciu — a preoților și învățătorilor, séu din cărți.

Atunci scia sătēnul român că cine e eroul cutărei balade; — durere însă acuma l'a uitat. — Și numai sciind pe eroii baladelor, sciind, — că aceia au fost Români de sângele nostru, se va nasce în noi dorul ferbinte de a-i urma.

În tot locul vei afla istoria, dar' măi nicăiri poporul nu-o înțelege. În colindele lui după fie-care rēnd zice: „*hai Relu Dómnē!*” însă care din popor și-o va sci interpreta!? Rar Român sătēn își va spune că acel *Relu* e *Aurelian*, și că poporul român înundat fiind — așa zicēnd de popóre barbare îl chemă întru ajutoriu; trebuie dară desceptat, trebuie să învețe istoria.

Învēțānd istoria va fi brav, își va aduce aminte de faptele străbunilor și le va urma; vor iubi libertatea adevărată și o vor pre-tinde, căci vor fi demni de ea.

Așa vor face, de vor sci istoria, dacă vor sci că sînt descendenți ai marelui Traian. Avēnd ei cunoscința despre bravura stră-

moșilor lor: le va fi rușine a purta lanțurile deposite ale sclăviei; atunci vor învinge séu vor muri.

La fapte dar, trebuie îndemnat Românul. — Însă pentru ca să cuteze a face lucruri mărețe îi trebuie exemple, trebuie să scie istoria, trebuie să scie ce drepturi istorice poșede. Și el, sërmanul popor, nu scie cine e, el crede că pre Român l'au făcut Dđeu sclav. — Cine voesce a se convinge, cerce la popor și cu durere de inimă să va convinge de adevăr. El póte că nu scie nici aceea, că Dđeu e Dđeul libertății, și nici decât al sclăviei. — „*Sciința*“ este devisa seclului presinte. Să se scótă dar' și poporul român din ignoranță, căci altmintrelea e pierdut.

În tóte timpurile dușmanii poporului român tot acolo au ținut, ca românul să rămână în nesciință și cu deosebire să nu-și scie originea.

Bine sciéu ei, că îndată ce Românul va afla că el e descendent (urmaș) a celui mai brav popor din lume, să va stérni în el ambițiunea națională și atunci va învinge totul.

Nimic nu e de lipsă astăzi pentru noi mai mult ca: *sciința istoriei naționale la popor*. Să nu se neglige învățământul poporului, căci țările cele mai înaintate în civilizațiune negligându-l a simțit-o adênc. Să lucre dar' fie-care cărturariu dela sate într'acolo, ca să se deștepte poporul la cunoscința originii lui și a bravurei strămoșilor sei.

În casa părintescă trebuie scrisă în inima fragedă a copilului istoria lui națională, pre care apoi nu o va uita în veci. — Astfelu generațiunea venitoare își va sci chemarea sa!

Sciind el cine a fost Mircea, Stefan, Mihaiu și alții se va nisui din tóte puterile a fi și el brav ca soldații lor. Sciind el pre asupritorii națiunei sale, să va nasce din frageda-i tinereță în sufletul lui ura cătră ei și iubire cătră binevoitorii națiunei sale.

Fetițelor române din tóte punctele de vedere li-e fórt de lipsă istoria națională. Audênd ele de nevinovăția și bravura strămoșei Lucreția, se va nasce în sufletul lor un dor arđetoriu și o voință firmă de a fi și ele astfelu în asemenea casuri.

Audênd de brava mamă alui Stefan cel mare, vor sci pune totdeauna amorul patriei înainte amorului matern.

Ce? Esci bătut și cați refugiu întră femeii? Și încă preținđi a te numi fiul meu?

„*Dacă tu esci fiul meu nu-ți sãm mamă eu!*“ Astfelu de mame vor deveni Românele, când vor sci pre cine să urmeze!

La lucru dar' cu toții! Să ne năsuască cei cari știu istoria în-
tr'acolo, ca să se lătească cunoștința ei și la cei ce nu o știu.

Știind istoria, adică știind faptele cele mărețe și virtuțile bra-
vilor nostri strămoși: să-i urmăm, să facem și noi ca ei; căci desigur
avem pe cine să urmăm!

În timp de restriște pentru țară apoi să ascultăm pre poetul
Crețianu, care ne zice:

„A trecutului teu carte o deschide și cetesce

„Cum străbunii-n câmp de onoare cu bravură s'au luptau,

„Mai încinge vechia spadă, ce în cuiu s'au ruginesce,

„Pune arma oțelită ce în bătae ei purtau.

George Simu.

Coliba țăranului.

Cui avem noi de a mulțămi romanitatea noastră, datinile, limba, întocmirile și amintirile cele mai dulci și mai scumpe, ce le mai avem dela vechii nostri străbuni?

Au dără brațele vênjose, armelor agere care le-au simțit adesecri amar inimicii nostri? Séu îndurărei, puterei de a suferi? care încă este una, nu știu, din virtuțile séu slăbiciunile Românilor?

Ori póte ni s'au păstrat tóte aceste în scrieri istorice, poetice séu cum?

Brațele, armele, virtutea de a suferi îndelung ne-au scăpat vieța fizică, ne-au ținut sufletul în óse și moșia sub călcăe, cum zice Românul: atât și nimic mai mult!

Dar' numai cu acestea putem ușor, fórté ușor, să devenim ori-ce, numai Români nu.

Istoria ne arată popóră cari n'au încetat a trăi, dar ceea ce a fost nu mai sânt, au trecut, s'au contopit în altele și din aceia ce au fost au murit.

Astfelu nu numai pe noi, dar' mai mult chiar și pe străini încă îi preocupă și îi torturează idea, că noi nu ne-am contopit, nu ne-am schimbat și n'am perit din ceea-ce am fost, ci din contră ne-am ținut și ne-am străcurat până ađi, prin atâtea vécuri și printre atâtea popóră, care de care mai inimice și mai rele; ne-am străcurat, zic, mai curați, mai verđi decât chiar acei frați ai nostri, cari au rămas într'una în patria mamă.

Ei bine, care a fost dară talismanul ce ne-au scăpat de perire?

Se mai spun óre că acesta a fost *coliba țăranului*:

Aci sub paiele afumate, sub papura funinginosă, ploetă și bătuță de vânt, stă ascuns larul, geniul Românismului.

Pentru că buni mei cetitori, să nu-mi puteți contrazice, vē întreb: ce s'ar fi ales de Români decât dela anul 274 până ađi în loc de Românul simplu din *coliba fărânescă*, ar fi fost așa numita „inteligență“.

Au nu ne spune istoria patriei noastre, că mai toți aceia, cari s'au înălțat din popor, cari au călcat peste pragul colibeii, cari au scuturat opinea din picior, și au aruncat limba cu dispreț, și trecând în tabăra străină, s'au făcut mai dușmani decât înșiși străinii.

Se mai aduc exemple viie?

Când aceste fapte sînt atît de desprețuite de cei pe cari îi servesc orbesce, încît a-și vătîma bunul gust numindu-le!

Uitarea și disprețul fie partea lor!

Noi sîm ne întorcem eră la coliba țaranului.

Țăranul român, iobagiu dincóce și clăcaș dincolo de Carpați; aici Valahu, Oláh, Bloch, dincolo român, batjocurit prin propriul lui nume chiar și de fratele seu, — scos din lege, ca și vita, despoiat de cele mai sante drepturi omenesci, ființă fugătoare în pămîntul său, străin în casa sa; țăranul Român, zic, ținú ascunsă, adăpostită în coliba sa „*Națiunea Română*“ un șir de vécuri.

Românilor! Întrebați pe dușmanii vostri, ce ar fi făcut ei cu coliba țaranului, de ar fi știut cel puțin acum o sută de ani, ce ascunde aceea în sînul ei? Întrebați-î, și atunci veți vedea cît prețuesce ađi coliba țaranului.

Ei ar fi ars-o pe rug ca pe Dosia și pulberea ar fi aruncat-o printre vînturi. Ei și-ar fi pus tóte puterile sê esecuteze sentința re-negatului Mathia Corvinul, care au zis: Sê stêrpescă din rădăcină pe blăstămații și îndărătnicii de Oláhî și sê nu-i lase mai mult pe fața pămîntului.

Da, îndărătnici! Acest cuvênt documental are o adêncă însēm-nătate.

El arată, că țăranul român s'a împotrivit la tot ce era străin, n'a voit sê cunósca, n'a voit sê se amestece cu străinul.

Dacă țăranul român ar fi fost mai puțin îndărătnic, dacă el sê renega tot așa de ușor ca frate-sêu ca nemeșul, boeriul Mateiu Corbul (Corvinul) dela Hunedóra sêu mai bine dela Cincisiu, atunci fără îndoelă nu l'ar mai fi amenințat cu stêrpirea, ci din contră îl punea la masa nemeșescă numindu-l „bun patriot“. Dar' îndeșert, țăranul și-a iubit coliba, și a preferit pânea udată în lacrimi și chiar mórtea decât sê se renega, sê se lapede de legea, de datinile și de limba sa.

Etă dar' cît a bine-meritat coliba țaranului dela Românitare.

Noi, cari ne mai mândrim acuma cu acêsta Românitare câte îndetóriri și cît de mari, avem față cu Coliba țaranului.

Colibă nefericită, tu, sicriu sânt, care ai păstrat ca o comoră limba străbunilor nostri și datinile lor; tu, care ai întreținut nestins focul simțemintelor, al amintirilor și al aspirațiunilor; tu, care ne arêți trecutul și ne-ai păstrat viitoriul: ție se cade sê ne închinăm și

să-ți mulțămim noi toți, cari am călcat afară preste pragul teu și ne încălđim la rađele binefăcătore ale sórelui culturei romănesci.

Precum vechii Romanii venerau și îngrijau ca de un templu (biserică) Coliba lui Romul pe muntele Palatin din care se născuse Roma, *astfel trebuie să venerăm și să îngrijim și noi ađi de Coliba țărănului, adăpostul iscorul vieții noastre romănesci.*

Dacă furtunele vécurilor și réutatea dușmanilor au ruinat și au întunecat acest templu, noi să-l înălțăm și să ducem în el lumina !

P O E Z I I .

Sentinela română.

Poem istoric.

Românul nu pere.

I.

Din vârful Carpaților,
Din desimea braților,
Răpeșit-am ochii mei
Ca doi vulturi sprintenei,
Pe cea vale adâncită
Și cu flori acoperită,
Ce se 'ntinde ca o cătă
Pân' în Dunărea mărătă
Și de-acolo 'n depărtare
Pân' în Nistru, pân' în Mare.
Ear' pe cel amar pustiu
Cu vechitul ce 'ntelnii?
Întelnii vitez oșten,
Purtând semne de Roman,
Falnic, tare ca un leu,
Și cu chip frumos de deu.
Brațu'i stâng era 'ncordat
Sub un scut de fer săpat
Ce ca sórele soría,
Și pe care se zăria
O lupóică argintie
Ce părea a fi chiar vie,
Și sub fiară doi copii
Ce păréu a fi chiar vii.
Mána'i dréptă ținea pală;
Ér' pe cap purta cu fală
Coif de aur lucitoriu,
Ca un deu nemuritoriu.

Cel vitéz era calare
 Pe-un cal alb în nemișcare,
 Și, ca dânsul neclintit
 Sta privind spre răsărit.
 Numaî ochii seî mișcă,
 Vulturesceî alerga
 Pe cea zare cenușie,
 Lungă, taînică, pustie.
 Unde, ca prin vis trecând,
 S'audea din când în când
 Vuet surd, grozave șoapte
 Ce veniau din Mădă-nópte,
 Sgomot lung, înădășit
 Ce venia din Resărit.

Érba nu se clătina.
 Frunđa nu se legăna.
 Paserea la munți sbura,
 Fîara 'n codri tremura,
 Căci prin lumea spăimântată,
 În uimire cufundată,
 Treceau reci fiori de mórte,
 Presimțiri de rele sórte!
 Er pe ceriu un vultur mare,
 Făcând cercuri de sburare.
 Se vedea plutind cu fală,
 Și 'n rotireaî triumfală,
 Țintea ochiul său măreț
 Pe vitézul călăreț.

— Cine ești? De unde ești?
 „Pe la noi ce retăcesci? —
 — Sînt Roman și sînt oșten
 „De-a 'mpăratului Traian!
 „Maica Roma cea bătrână
 „Mi-a pus arma asta 'n mână
 „Și 'mî-a zis cu glasul său!
 „Fiul meu alesul meu!
 „Tu, din toți ai mei copii
 „Cel mai tare 'n viteji!

„Mergi în Dacia, grăbesce
 „Pe barbari de ți risipesce,
 „Ș'apoi vecinic priveghază,
 „Sentinelă mult viteză.
 „Și te-aține la hotare
 „Că s'aud în depărtare
 „Resunând dușmane pasuri,
 „Menințând barbare glasuri...”

„Venit-am și am învins!
 „Pe barbari pe toți ți-am stins,
 „Și pe țermurile lor
 „Acum, Domn stăpânitor,
 „Aștept ordele avane,
 „Aștept limbele dușmane
 „Care vin din răsărit
 „Ca potop nemărginit
 „Să cuprindă, să înnece
 „Tot pământul unde-or trece! —
 — O! viteze neferice,
 „Ați să perți în câmpii aice!”

— Eu să per, eu?... eu nici odată!
 „Vie-o lume încruntată,
 „Vie valuri mari de foc...
 „Nici că m'or clinti din loc.
 „Tot ce ți verde s'a usca,
 „Rîurile vor seca,
 „Și pustiul tot mereu
 „S'a lăți în jurul meu,
 „Dar eu vecinic în picioare
 „Printre valuri ardătoare
 „Voi lupta, lupta-voi forte
 „Fără' a fi atins de morțe,
 „Căci Român sunt în putere
 Și Românii 'n veci nu pere!

II.

Apa trece, petritele rămân.

Abie zice, și de-odată
 Fulgeră 'n ceriu o săgătă,

Vijie, vine, lovesce
 Scutul care zinghenesce,
 Ş'o respinge o svirle jos
 Ca pe-un şerpe veninos.
 După dânsa 'n depărtare,
 Colo 'n fund, în fund la zare,
 Să ivesce-un negru nor
 Plin de sgomot sunător,
 Ce tot vine, ce tot cresce
 Şi pe câmpuri să lăţesce,
 Cât e zare de zărit
 Intre Nord şi Resărit!

— Sentinelă priveghéză,
 Norul crunt înaintéză,
 Sentinelă! Te arată,
 Norul crunt să sparge!... Étä
 Étä órdele avane
 Etă limbile duşmane,
 De Gepiđi şi de Bulgari
 De Lombarđi şi de Avari!
 Vin şi Huni, vin şi Gođi
 Vin potop, potop cu tođi!
 Pe cai iuđi ca rîndunele,
 Fără frte fără şele,
 Cai siređi ce fug ca vîntul
 De cutremură pămîntul!
 Mulđi sînt ca năşipul mării,
 Mulđi ca ghiarele muştrărei
 Într'un suflet pécătos,
 Într'un cuget sângerós!..
 Sai, Române, pe omor,
 Fă-te fulger răsbitor,
 Fă-te Dunăre turbată
 Fă-te sórtă ne'mpăcată,
 Căci potopul, étă'l vine
 Şi 'i amar, amar de tine!

— Vie!..

Ca o stîncă naltă

Ce din vîrf de munte saltă,
 Tună, se restogolesce,
 Cade, rumpe și sdrobesce
 Codrii vechi din a sa cale
 Pîn' în fund, în fund de vale;
 Astfel crunt ostașul meu
 Își isbesce calul seu
 Peste codrii mișcători
 De Barbari năvălitori.
 El îi sparge, și îi resbesce,
 Snopuri, snopuri îi cosesce
 Și îi înfrînge, și îi respinge,
 Și îi alungă, și îi învinge!
 Calu'i turbă, mușcă, sare
 Nechezind cu înfocare,
 Calcă trupuri sub piciore,
 Sfarmă arme sunătoare
 Și cu greu în sânge 'nôtă
 Și mereu se 'ndesă 'n glotă.

Crunt războiu! Privire cruntă!
 Fiul Romei se încredințează...
 Fulger' es din ochii seî!
 Fulgeră mîi de schintei
 Dintr'a armelor ciocniri
 Și lucioase zingheniri.
 Sbor toporele aruncate,
 Sbirnie-arcele 'ncordate
 Și săgețile ușore
 Nourază mândrul sôre.
 Caii saltă și necheză,
 Lupta urlă se 'nceleștă
 Și barbarii toți grămadă
 Morței crude se dau pradă!
 Dece cad, o sută mor,
 Sute vin în locul lor!
 Mii întregi se risipesc,
 Alte mii în loc sosesc!
 Dar vitezul cu-a, sa pală

Face drum printre năvală,
 Si pătrunde prin săgeți,
 Că-i Român cu șapte vieți!
 În zădar hidra turbază,
 Trupu-i gróznic încordéză,
 Geme, urlă, și crâșnesce
 Și 'mpregiur se 'ncolăcesce.
 Fiul Romei sē aprinde,
 Hidra 'n mână-i o cuprinde
 Ș'o sugrumă, și o sfarmă,
 Ș'o învinge, și o darmă!..
 Fug Gepidii, fug Bulgarii,
 Și Lombardii și Avarii;
 Fug și Hunii, fug și Goții,
 Fug potop, potop cu toții
 Și se duc, se duc ca vântul
 Asurđind întreg pământul
 De-a lor urlete barbare,
 De-a lor vaete amare!

III.

Roma, Roma nu măf este.

Unde 's órdele avane?
 Unde 's limbile dușmane?
 Au perit, s'au stins din față,
 Precum tómna 'n diminéță
 Sē topesc, sē stâng la sóre
 Negurile otrăvitóre!
 Cu ce vifor de urgie
 Năvăliră 'n Românie!
 Cum veniră de turbați
 Ca bălauri încruntați,
 Cu o falcă 'n cerul sfînt
 Și cu alta pe pământ!
 Dar' sau dus cum nau venit
 În pustiul lor cumplit,
 Părăsind în urma lor
 Câmpul luptei de omor!
 Lat e câmpul celei lupte,
 Lat și plin de arme rupte,

Plin de trupuri fărâmate
 Care zac grămezi culcate,
 Plin de sânge ce 'l pătază
 Și vèzduchul aburează!

Unde sînt atâte vieți,
 Unde 's ochii îndrăzneți?
 Mórtea rece le-a cuprins,
 Intr'o clipă ea le-a stins,
 Si pe câmpul cel de mórte,
 Crunt locaș de rele sórte,
 S'a lăsat acum de-odată
 O tăcere 'nfricoșată!
 Numai când, din vreme 'n vreme,
 Se aude un glas ce geme,
 O jălire 'ntristătoare,
 Un suspin de om ce móre,
 Sau nechezul dureros
 Unui cal resturnat jos,
 Care chiamă ne 'ncetat
 Pe stăpănu'i jos culcat.

Sórele își schimbă locul
 Și apune roș ca focul,
 Intinđend pe cea câmpie
 O văpselă purpurie
 Ca un sângeros veșmînt
 Peste-un lung și trist mormînt!
 Ér în naltul cerului
 De-asupra morméntului,
 Țipă vulturul cu fală,
 Și 'n rotirea'i triumfală
 Incunună cu-al seu sbor
 Pe vitézu 'nvîngător.

Să trăesci, ostaș romane,
 Stîlp a lumei apusane!
 Tu cu peptu'ți ai oprit
 Valul crunt din resărit,
 Și cu brațul teu armat

Pasul sôrtei l'ai schimbat!
 Dar' ce dic!... un fior rece
 Printre-a lumei vène rece,
 Căci de-odată un glas prin lume,
 Fără sémén fără nume,
 Sună, duce-o négră veste:
Roma, Roma nu mai este!...

Dis-a glasul în răsnet
 Lung răspunde ca un tunet,
 Si a Romei vuliur falnic
 Cade, dând un țipet jalnic!
 Dis-a glasul, și cu jale
 Plângând sôrtea mumei sale,
 Fiiul Romei cei bătrâne
 Scapă armele din mâne,
 Plécă fruntea și 'n durere
 Mórtea chémă, mórte cere!

Éră calu'i frățior,
 Nechezând încetșor,
 Câmpul luptei părăsesce,
 Și spre munți încet pornesce,
 Ducând lin și nesimțit
 Pe stăpânul lui iubit...
 Ei se duc în tristă cale
 Și pe urma lor devale
 Cade-o nópte 'ntunecósă,
 Nópte órbă, fiorósă
 Ca fundul pământului,
 Ca taina mormântului!
 Și sub négra sa aripă
 Se șterg tóte într'o clipă
 Cum se șterge de ușor
 Visul cel amăgitor,
 Și ca suvenirul sfînt
 Celor care nu mai sînt!..

Serile la Mircesc.

Perdelele's lăsate și lampele aprinse ;
În sobă arde focul, tovarăș mângăios,
Și cadrele-aurite ce de păreți sunt prinse
Sub palidă lumină apar misterios.

Afară plouă, ninge ! afară-i vijelie,
Și crivețul alergă pe câmpul înegrit ;
Er eu retras în pace, aștept din ceriu să vie
O zină drăgălașă cu glasul aurit.

Pe jilțu-mi, lângă masă, având condeiu 'n mână,
Când scriu o ștrofă dulce pe care-o prind din sbor,
Când ochiu-mi întâlnește ș'admiră o cadină
Ce 'n cadrul ei se 'ntinde a lene pe covor.

Frumosă, albă, jună, cu formele rotunde,
Cu pulpa marmurie, cu sinul, dulce val,
Ea pare Dea Venus când a eșit din unde
Ca să arăte lumii frumosul ideal.

Alături apare un câmp de aspră luptă,
Pătat cu sânge negru, acoperit cu morți.
Un june 'n flórea vieții strigând o spadă ruptă
Țintesc ochii vesteți pe a vecinicii porți.

Apoi a mea privire prin casă rătăcindă
Cu jale se oprește pe un oraș tăcut,
Veneția, regină ce 'n mare se ogindă
Făr' a vedea pe frunte-i splendórea din trecut.

O lacrimă... ér étă plutind pe-a mării spume
O sprinteasă corvetă, un răpide-Alcyon ;
Și étă colo 'n ceruri pribejile din lume,
Cucórele în șiruri sburând spre orizon.

O ! farmec, dulce farmec a vieții călătóre,
Profundă nostalgie de lin, albastru cer !
Dor gingaș de lumină, amor de dulce sóre,
Voí me răpiți când vine în țără asprul ger !..

Afară ninge, ninge, și apriga furtună
 Prin négra 'ntunecime respânde reci flori,
 Êr eu visez de plaiuri pe care alba lună
 Reversă-un val de aur ce curge printre flori.

Véd insule frumóse și mări necunoscute,
 Și splendide orașe și lacuri de smarald,
 Și cete de sêlbaticî prin codri deși perdute
 Și zîne ce se scaldă în faptul ȝilei, cald.

Prin fumul ȝigaretelî ce sbóră în spirale
 Véd eroi prinși la luptă pe câmpul de onor,
 Și 'n tainice saraiuri minunî orientale
 Ce 'n suflète deștéptă dulci visuri de amor.

Apoi închipuirea își stringe-a sa aripă;
 Tablourile tóte se șterg, dispar încet,
 Și miî de suvenirî me 'ncunguură 'ntr'o clipă
 În fața unui tainic și drăgălaș portret.

Atunci inima-mî sbóră la raiul vieții mele,
 La timpul mult ferice în care-am suferit,
 Ș'atunci păduri și lacuri, și mări, și flori, și stele
 Întónă pentru mine un imn nemărginit.

Așa 'n singurătate, pe când afară ninge,
 Gândirea mea se primblă prin mândri curcubeî,
 Pân' ce se stinge focul, și lampa 'n glob se stinge,
 Și saltă cățelușu-mî de pe genunchii mei.

Partea economică.

Din pomărit.

Precum la creșterea animalelor domestice folosul ce ni-l aduc aceste animale nu depinde numai dela nutrețul ce-l consumă animalele, ci și dela căutarea lor, începând dela naștere; chiar așa și în pomărit folosul, ce ni-l aduc pomii nu depinde numai dela pământ, ci și dela căutarea și îngrijirea pomilor, începând dela sămănat — ba am putea dice, că modul în care se grijesc pomii decide mai mult decât chiar și pământul.

Pornind dela aceea convingere, că învățăturile teoretice referitoare la îmbunătățiri în economie — deși nu au acel rezultat binecuvântat, ce-l au demonstrațiunile practice, totuși dacă se eșecută strict și cu rațiune au folos neprețuit, în puține șiruri vom încerca a da cetitorului acestui călindariu câteva îndegetări referitoare la înmulțirea creșterea și căutarea pomilor.

Înmulțirea pomilor.

Pomii se 'nmulțesc în mai multe chipuri, însă cel mai usitat mod de înmulțire e:

Înmulțirea prin sămăntă. Acest mod de înmulțire se folosește séu cu scopul de a crește pomi, acăror pome se întrunescă însușirile pomelor din care s'au luat sămăntă, séu cu scopul de a produce pădureți, cari vin a se nobilita prin rămurele luate din pomi nobili. Din cauza că pomii creșcuți din sămăntă numai eșecțional, între împrejurări estraordinar favorabile produc pome de calitate pomelor din care sau luat sămăntă, prin sămăntă se înmulțesc pomii de regulă numai cu privire la scopul de a produce pădureți de nobilitat.

Timpul cel mai potrivit pentru sămănarea pomilor e imediat după-ce s'au copt sămăntă, adică tōmna. Însă sămăntecele sânt adeseori espuse pericolului de a fi atacate și consumate peste érnă de șoreci; dreptaceea fōrte adeseori suntem constrinși de a aștepta cu sămăntul până în primăvară; în acest cas avem a ne îngriji de conservarea sămănteii peste érnă. Cel mai corespundătoriu mod de conservare e așa numita *stratificare*. Sămăntecele se pun în ôle, în vase s'au în lădi

astfel, că pe fundul ôlei, vasului sau lăzii punem un strat de năşp, ér peste acesta un strat de sêmênţă şi apoi éráş un strat de năşp şi tot aşa alternativ până ce de-asupra éráş ajunge a se pune un strat de năşp. Tóte straturile de năşp, care n'au sê fie mai gróse de 1 cm. sê udă binişor, ér vasele sê acoper bine, aşa, ca sê nu ajungă sórecii sêu şobolanii la sêmênţă. Vasul acoperit sê aşedă în celariu. În Februarie, mai târziu în Martie, adecă imediat după ce s'a desgheţat pământul, vine sêmênţa a sê sêmêna cu tot cu năşp. Sêmênţa sê pôte sêmêna resfirată, în găuri s'au în şiruri. Adêncimea în care vin a sê pune sîmburii depinde dela mărimea lor şi dela tária învêlişului: la strugurei şi strugureii spinoşi 3 cm., la meri perî şi gutâi 7 cm., la cireşi, pruni, georgelii, perseci, migdalî etc. 10 cm. Sêmênătura sê fie mai bine mai désă decât prea rară, pentru că nici când nu putem sci cu siguritate câte sêmênţă vor încolţi. Dacă după-ce au rêsărit sêmênţa sê dovedesce că sêmênătura au fost prea désă, pomiî sê răresc astfel, că scótem o parte din ei şi-î străplântăm într'un loc deosebit în şiruri depărtate de 10 cm. cu intervale de 8 cm., ér pomiî rêsăriţi şi rëmaşi în locul sêmênăturii sê lasă în depărtare de 5 cm. uniî de alţiî.

Straturile sunt a sê ţinea curate de buruene, a sê săpa adeseori, a sê uda în cas de lipsă şi a sê acoperi peste vară în contra secetei cu gunoiu păios, cu muşchi, frunze s'au cu alt material coresbundetoriu. — Tómnă pomişorii cei mai tari sê scot şi sê străplântéză în scóla de pomi, ér cei mai slabi rêmân încă un an în locul sêmênăturêi.

Şcôla de pomi.

Şcôla de pomi sê numesce o parte a grădinei menită nobilitării şi creşterii pomilor.

Pregătirea pământului în şcôla de pomi. Întaia şi cea mai de lipsă pregătire a pământului în şcôla de pomi este *rigolarea*. Rigolarea s'au săpatul adênc sê face cu scopul de a sfărâma pământul până la o adêncime de 40—80 cm. şi cu scopul de a sporî stratul roditoriu. Adêncimea până la care sê sapă pământul depinde dela timpul ce au sê-l petrecă pomiî în şcôla de pomi. Décă pomiî numaî 2 ani au sê rêmână în şcôla de pomi, o adêncime de 40 cm. e suficientă, ér dacă au sê rêmână 4 ani, atunci adêncimea are sê fie de 80 cm.

În scolî mai mici lucrul amintit se esecută în modul următoriu:

Tabla ce vine a sê rigola sê'nparte în mai multe părţi. Fiecare despărţemênt sê rigoléză bine aşa, că facem mai ântêiu o grópă a

cărei lățime se fie 60—100 cm. Pământul scos din gropă amintită se așază pe cale, observând, că pe fundul gropii se lasă un strat de pământ (20 cm.) sfărîmat. Gătînd cu gropă cea dintîiu se sapă a 2-a gropă, așezînd pământul cel mai de-asupra peste stratul rămas în gropă cea dintîiu și astfel continuăm până ce am rigolat întregul despărțemînt început. Gropă cea mai din urmă în urma procedurii descrise rămîne gólă (afară de stratul de 20 cm. pe fundul gropii) spre a umplea acésta gropă ne servește pământul scos din gropă dintîiu și așezat pe cale.

După ce s'au pregătît pământul astfel prin rigolare se delătură petrile și turuenile, mai ales pirul care s'au scos la săpat; mai departe în cas dacă pământul n'ar întrunî însușirile fizicale corespunzătoare se amestecă cu un soi de pământ, prin care se coreg însușirile nefavorabile; așa dacă pământul ar fi prea vîrtos se mestecă cu un pământ mai sfărîmicios și viceverse. Dacă pământul nu ar fi destul de roditoriu, e de lipsă ca să-l îmbunătățim prin gunoie. Cel mai corespunzător gunoiu e cel de vite cornute de jumătate putredit. Spre a stôrce apa din un pământ umêl se fac șanțuri deschise.

Alegerea pădureților. Esperința arată că numai acei pădureți se prind și se desvóltă bine în șcôla de pomi, cari deja în anul cel dintîiu sau cel mult în anul al 2-lea ajung lungimea și grosimea corespunzătoare, adecă grosimea unei pene mai gróse de gâscă. Merii perii, cireșii și prunii se fie în tot casul numai de un an când se străplîntéză în șcôla de pomi. Gutăiul forméză esceptiune în privința acésta, folosîndu-se de regulă pădureți de 2 ani spre a fi străplîntați în șcôla de pomi. Toți pădureții fără esceptiune, se aibă rădăcinî multe și bine desvoltate, căci numai astfel se prind și se desvóltă bine. A folosi pădureți, cari nici în al 2-lea an după sêménat nu au ajuns grosimea susamintită sêu pădureți cu rădăcinî slabe sêu în fine pădureți aduși din pădure — precum o fac toți economii, cari din comoditate și economie rên pricepută nu voesc să se ostenescă cu producerea pădureților din sêménță — e fôrte nerațional, pentrú că astfel de pădureți sêu nu se prind nici decum, sêu dacă se prind și apoi se oltuesc, rămurelul nobil crește fôrte încet. Scriitoriul acestor șire a avut ocasiunea a se convinge despre aceste. În anul 1887 a plântat aici reuniunea de agricultură 2000 de pădureți crescuți din sêménță și 2000 aduși din pădure. Din cele 2 mii de pădureți aduși din pădure s'au prins numai jumătate, pînă când cei crescuți din sêménță s'au prins toți pînă la unul. Primăvara a oltuit atît pre

cei aduși din pădure cât și pre cei crescuți din sămânță. Oltoitura a succes foarte slab la cei aduși din pădure și rămurelul nobil până toamna abea a ajuns lungimea de 30—40 cm. până când la cei crescuți din sămânță succesul au fost surprinzătoriu, căci abea la 10—20 nu s'a prins oltoitura și rămurelul (sada) nobil a ajuns până toamna la cei mai mulți o lungime de 1.50 m. și o grosime de 1—2 cm.

Fregătirea pădureților. Pădureții ce vin a se străplânta în școla de pomi se pregătesc astfel, că li se delătura toate crengile și spinii, li se retunde trunchiul de 40 cm. desupra de pământ și li se rătădă rădăcina, și anume rădăcina principală (fusul) până la jumătate, er' rădăcinile laterale până la a treia parte. Rătădarea din urmă a rădăcinilor e neîncungiat de lipsă, pentru-că numai astfel se vor desvolta multe rădăcini noi, și esperința arată că cu cât mai multe rădăcini are pomul, cu atât mai bine se prinde, cu atât mai repede se desvôltă și cu atât mai bine resistă condițiunilor nefavorabile.

Timpul străplântării. Pădureții se străplântă în școla de pomi atunci când au trecut gerul de érnă, adecă din Februarie—Aprilie. Pădureții cei mai vechi provăduți cu rădăcini mai tari se străplântă cu mai mare folos toamna.

Intervalul între șiruri cât și între pădureții străplântați e de 50 de cm.

Tractarea pădureților în școla de pomi. Pământul e a se săpa cel puțin de 3 ori pe an. Prin acest săpat se delătură buruenile și se sfărîmă pământul, ceea-ce e foarte însemnat, căci prin sfărîmarea pământului, se ivită creșterea dăună a lui și se promovează străbateră aerului în lăuntrul pământului; pădureții altcum în anul cel dintâu nu se ating nici de cum, numai în anul în care vin a se očula cu 14 zile înainte de očulat li se delătură toate crengile și frunzele cu 15—20 cm. de-asupra de pământ.

Gunoirea. În cas dacă pământul nu e destul de roditoriu se recomandă a se gunoi în școla de pomi. Acésta gunoie se póte esecuta în tot timpul, când voim, însă mai bine din Noembre până în Aprilie. Cel mai corespundătoriu gunoiu e cel de vite cornute, séu pentru pământuri mai ușóre o mestecătură compusă din gunoi de cal, de porci de capră și de vacă; pentru pământuri mai vértóse o mestecătură ce se compune astfel: că se ia a treia parte de gunoiu de cal, a treia parte de gunoiu de vite cornute și a treia parte de gunoiu de óie. Gunoiul ce vine a se folosi în școla de pomi se nu fie próspeț, ci se fie stat cel puțin un pătrariu de an.

Nobilitarea. Nobilitare se numește aceea operațiune, prin care un rămurel luat dintr'un pom cu pome nobile se aduce astfel în legătură cu un pădurete, ca conerescând rămurelul și servind ca adaus nobil la pădurete să producă fructe asemenea pomilor din care s'au luat rămurelul.

Noi deosebim mai multe moduri de nobilitare dintre care amintim următoarele: 1. copularea simplă, 2. copularea perfecționată, 3. nobilitarea în crepătură, (nobilitare prin înfingere în crepătură, 4. nobilitarea cu ajutorul piciorului de capră, 5. nobilitarea sub cójă. La toate aceste moduri nenobilitare e lucrul principal ca cambiul (mêzga) ramurelului nobil să vină în coatingere cu cambiul păduretelui și că tăeturile se fie făcute agere.

Căutarea pomilor după nobilitare (oculare și oltoire).

Căutarea ocularilor. La o lună după oculare se delătură legăturile, care altcum curmând pomișorul pôte face, ca acesta să se frângă.

Tómna, după-ce s'a copt lemnul pomișorului ceea-ce se arată prin căderea frunzelor — se rătădă pomișorul 10—20 cm. deasupra de locul oculării. Astfelu rămâne deasupra de locul oculării o parte a păduretelui netăiată și servește pentru a lega în primăvara viitoare rămumurelul fraged ce dă din ochiul înfipt.

Acésta parte netăiată a păduretelui o vom numi-o corn.

Înainte de ce cad frunzele nu e permis a rēteza păduretele din cauză, că se pôte întâmpla, ca ochiul să pornescă încă în tómna acea, ceea-ce nu e bine, pentru-că rămurelul ce dă din ochiu pere în decursul ernei. Altcum acésta retezare se pôte face și primăvara foarte timpuriu înainte de începerea vegetațiunei.

Primăvara se delătură toate rămurelele sêlbaticе, ce dau din pădurete, începând dela rădăcină până la vêrvul cornului lăsat, și numai rămurelul nobil, ce dă din ochiul înfipt tómna trecută se lasă neatins. Dacă nu se delătură rămurelele sêlbaticе rămurelul nobil nu se pôte desvolta, ba chiar se și uscă.

Delăturarea rămurelelor sêlbaticе se repetesce în decursul anului din 8—14 zile de atâtea ori, de câte ori se arată necesitatea.

Când a ajuns rămurelul nobil lungimea de 8 cm. se légă de cornul susamintit cu scopul de a-l ținea drept în sus și pentru ca să nu se frângă. Când a ajuns rămurelul lungimea de 20 cm. i-se aplică a 2-a legătură și mai târziu și a 3-a legătură. Legăturile cele mai corespundătoare acestui scop sânt legăturile de paie, de papură

séu de teiu móle. În luna lui August séu Septembrie se delătură cornul de care e legat rămurelul nobil, fiind cu băgare de seamă ca taiătura costişă se se facă imediat d-asupra de rămurel.

NB. Oculanţii sânt adeseori atăcaţi de omiđi şi păduchi vegetali. Omiđile se delătură cu mâna, ér păduchi vegetali așa: că o litră de tutun se ferbe în 5 litre de apă, se lasă a se reci, se străcóră şi cu apa astfel pregătită se spală rămurelele nobile.

Croirea trunchiului şi a corónei.

În anul cel dântéiu. În anul cel dântéiu adecă în anul nobilitării — la oculanţi în anul în care pornesce ochiul înfipt — nu avem a face altceva, decât a delătura rămurelele laterale, care ni-se par a fi prea gróse, celelalte dimpreună cu ramul principal (ramul, care creşte în sus) rămân neatinse. În cas dacă în loc de un ram principal s'ar fi ivit dóuă, unul şi anume cel mai slab se delătură; ér celalalt care se lasă drept continuare a trunchiului se légă de pomşor pentru a-i da o direcţiune verticală.

A delătura tóte rămurelele laterale până la věrv — precum. o fac acésta mulţi din economii nostri — nu e raţional, pentru-că chiar rămurelele laterale cu frunzele lor contribue la nutrirea şi prin urmare la îngroşarea şi întărirea trunchiului.

În anul al doilea. Primăvara înainte de ce începe vegetaţiunea delăturăm rămurelele laterale cele fórte gróse, ér celelalte afară de ramul principal, care rămâne totdeuna neretezat — se retund așa, că celor din jos li-se lasă 4 ér celor mai de sus li-se lasă 2 ochi.

În Maiu séu Iuniu se delătură tóte rămurelele laterale, care se află imediat în apropierea ramului principal, ér rămurelele care se află 30 cm. în jos se retund lăsându-li-se o lungime de 10 cm; celelalte rămân neatinse.

Atât în anul cel dântéiu cât şi în al doilea se póte întempla, că ramul principal se fie perit séu prin gerul unei premergătóre séu prin insecte, în ambele casuri alegem unul din rămurelele laterale şi înlocuim prin acesta ramul principal astfelu, că ramurelul lateral se légă de cornul, ce se lasă d-asupra rămurelului spre acest scop.

În anul al 3-lea. Întră împregiurări normale o parte a pomilor a ajuns înălţimea potrivită (1.70 m.) pentru a procede la croirea corónei, o parte póte că a şi întrecut acésta înălţime.

Pomi, cari au ajuns înălţimea corespunđetóre de 1.70 m. nu se retund, ér aceia, cari sunt mai înalţi de 1.70 cm. se retund 20 cm. désupra de primul rămurel, ce vine a se lăsa pentru formarea corónei. Dacă s'a întărit bine trunchiul, adecă dacă trunchiul la o înăl-

time de 1 metru a ajuns grosimea de 3 centimetri, atunci o parte a rămurelelor laterale se delătură de tot, începând totdeauna cu rămurelele cele mai gróse, ér în cas dacă trunchiul nu e încă destul de gros rămurelele laterale rămân deocamdată neatínse.

Vara, în luna lui Iuliu până în Septembrie tóte rămurelele laterale se retund, lăsându-li-se o lungime de 10—15 cm. afară de rămurelele cele mai de sus, care s'a lăsat drept schelet al corónei, a cărei formare vine a se continua. În cas, dacă rămurelele laterale s'ar fi ramificat, retezăm totdeauna la ramificarea cea mai aprópe de trunchiul.

Pentru corónă lăsăm de regulă la început 6 ramuri, adecă un ram principal și 5 laterale, însă se recomandă a lăsa 7—8 ramuri, ca în cas dacă unul din ramurile laterale ar perí, se se pótă înlocuí prin altul.

În anul al 4-lea. Pomii, cari a ajuns în anul acesta înălțimea de 1.70 m. sunt a-se tracta precum amintirăm mai sus. Tot așa sunt a se tracta în anul acesta și pomii, cari au ajuns numai înălțimea de 1.50 m. Pomii, cari nici în acest an n'au ajuns înălțimea minimă de 1.50 m. și sânt și altcum fórt slabí, se taie înmediat désupra de rădăcină și se delătură.

Pomii, a căror corónă s'a format în anul trecut, acuma trebuie se fie ajuns grosimea recerută, adecă la o înălțime de 1 m. o grosime de 3 centimetri; acestor pomi le delăturăm cu totul rămurelele laterale (afară de rămurelele corónei), ér acelor pomi, cari la înălțimea de 1 metru nu au încă grosimea de 3 cm. li se lasă rămurelele laterale retezându-le numai și lăsându-le 2—3 ochi.

Trunchiul e crescut mai corespundătoriu scopului, dacă forma lui e conică, adecă dacă jos e mai gros ér în sus cătră corónă devine tot mai subțire, pentru-că s'a dovedit, că trunchiul cu forma acesta e mai tare și resistă mai bine vânturilor.

În cas, dacă prin tractare până în anul al patrulea nu ne a succes a da pomului amintita formă dorită, din contră observăm, că pomul e pretutindenea asemenea de gros, arătând o formă mai mult ori mai puțin cilindrică, în acest cas rămurelele laterale se delătură numai de pe acele locuri ale trunchiului, unde voim ca trunchiul spre ajungerea formeí dorite se fie mai subțire, ér mai jos, unde dorim, ca trunchiul se fie mai gros rămurelele rămân nedelăturate până atunci, până când trunchiul nu s'a întărit precum dorim, pentru că măsura în care se înrădesc trunchiul, depinde dela cantitatea

nutriméntului ce i-se dă prin rămurelele laterale, respective prin frunzele rămurelelor.

În luna lui August s'eu Septembre al anului al patrulea, tuturor pomilor, cari prin tractarea descrisă au ajuns pe lângă grosimea potrivită și forma corespunzătoare li-se delătură rămurelele laterale cu desevêrșire și în starea acéstă s'unt deja acomodați pentru a fi străplântați la locul lor, unde au să rămână.

Străplântarea pomilor în locul unde au să rămână pentru totdeauna.

Gropile. Lățimea gropilor depinde dela calitatea pământului. Cu cât e pământul mai vêrtos, mai îndesat și mai de mult lucrat, cu atât are să fie grópa mai lată și cu cât e pământul mai sfârt-măcios și mai de cuiënd lucrat, cu atât mai îngustă póte fi grópa. În general putem statorî lățimea de 1'50—2 m.

Adâncimea gropii depinde mai ales dela calitatea substratului. Dacă substratul e bun și nu e compus numai din petriș din argilă s'eu năsip neroditoriu, adâncimea gropii póte fi 0'70—1 m. din contră adâncimea e mai mică.

În pământul unde stratul roditoriu e fôrte subțire ér substratul e umêd s'eu compus din stânci, petriș s'eu năsip neroditoriu în loc de a se săpa grópa în jos, s'ê fac movile, în care vin a să plânta pomii. Lățimea acestor movile are să fie de 3 metri ér înălțimea lor de 50 cm. începênd dela suprafața pământului.

Formarea gropilor. Gropile s'ê fie în 4 unghiuri și nu rotunde precum se fac de regulă.

* *Străplântarea însaș.* După-ce am făcut gropile și am sortat pământul adecă pământul cel mai deasupra (roditori) l'am pus deosebit de cel mai din jos (mai puțin roditoriu) purcedem la străplântare așa, că umplem grópa până la jumătate s'eu 2-ê terțialități, îl aședăm cu piciorul și apoi aședăm pomul, întindem rădăcinile costiși și punem pământul roditoriu între ele îndesându-l cu mâna bine. S'ê acoper apoi rădăcinile cu un strat de pământ de 5 cm. pesta acesta s'ê pune gunoiu și peste gunoiu pământul, ce mai rămâne.

Căutarea pomilor după străplântare.

1. În cas dacă nu s'au folosit gunoiu la străplântare, se aplică la rădęcina pomului în contra secetei: mușchi, frunze s'eu pae.

2. Pomii cei plântați târziu primăvara se udă tot la 14 zile (30 litre apă deodată).

3. Pomii cariî nu voesc să odrăslască, să încunjură cu mușchi atât tulpina cât și crengile cele mai gróse și acest mușchiu să udă adeseori.

4. Fie-care pom, chiar și care odrăsește bine după străplântare, se unge cu lapte de var stâmpărat.

5. Pomii cari au fost de 10 cm. sau mai groși când s'au străplântat, se ung cu o mestecătură de țărână și de baligă de vacă muiată în apă, ér peste spoială se învâluie pomul cu pânză dură, care se udă adeseori, observând că și acest lucru se face în cas când observăm că pomii nu odrăselesc.

6. În prejurul pomilor se țin spinii mai ales de porumbei.

7. Insectele și omidele sunt a se delătura, ér păduchii vegetali a se nimici séu cu mâna séu în modul deja amintit mai nainte.

NB. Cel mai potrivit timp pentru străplântarea pomilor e din Novembre până în Martie, înse sunt a se preferi lunile de érnă.

Parii. Fie-care pom străplântat e a se prevedea cu un par, care să nu fie nici prea gros nici prea subțire și e a se bate totdeauna nainte de străplântare în pământ. Parul se fie așa de lung ca să ajungă cu vârful lui până la corónă. La drumuri unde trec ómenii e a se aplica parul pe partea unde trec ómenii, ér în grădini de pomi pe partea sudică a pomului.

Legăturile. Legăturile sunt a se aplica așa, ca pomul să nu sufere, să nu se vateme. Spre scopul acesta e mai bine dacă, întră par și pom, precum și întră legătură și pom punem pae, mușchi séu altă materie potrivită.

NB. În măsura în care crește pomul legăturile sunt a se muta.

Coróna. Coróna e un complex de ramuri și are menirea de a purta fructele, spre care scop ea are să fie destul de tare și luminósă. Coróna póte avea diferite forme, însă cele mai usitate și mai practice sunt: *Forma piramidală séu conică* și *forma rotundă*.

Basa corónéi o forméză 2 séu 3 serii de ramuri laterale primare și un ram principal. Crengile laterale primare au să fie asemenea de lungi și de gróse, să fie aședate simetrice și spiralice în jurul trunchiului și să formeze cu ramul principal un unghii de 45°. Forma potrivită o câștigăm observând următoarele: În anul străplântării s'au în cas dacă trunchiurile croite rămân încă un an în școla de pomi, înainte de străplântare crengile laterale primare cari sunt slabe să lasă neatinse, ér cele mai tari să retéză, lăsându-le o lungime de 40 cm.

Crengile laterale primare care
unghiul prea mare (mai mare de
potrivită prin aceea că se **L O M E.**
teî, ér cari formeză un
potrivită prin aceea
un bât.

Amstea domnéscă — împărțită.

În crîul României *Mateiu Basarab* voind a afla mai de aproape
mare e p și durerile cășunate țării de fanarioți (fruntașii greci).
Dacă r pe unul din cei mai credincioși căpitani ai seî, ca să mîergă
legat sat în sat, din oraș în oraș, și să adune tôte plăngerile țării.

ai Căpitantul plecă din București și după-ce cercetă mai multe
orașe muntene, se întorse spre cele câmpene. Într'unul din aceste
orașe, dete de un ostaș bătrân pus la pază, înaintea unei case pu-
bliche. Curiositatea de a sci cum un ostaș atât de bătrân mai ser-
vesce încă în armată, făcú pre căpitán să se apropie de el și să-l
întrebe că: de câți ani e? Decând servește în armată? Și cum de
n'a înaintat la vre-o tréptă militară, ci a rămas tot ostaș de rënd
până la bătrânețe? La aceste întrebări bătrânul ostaș rîspunse: Sum
de 70 de ani, domnule căpitán, servesc de 52 de ani în armată și
am fost în tôte resbóiele, cari le-a avut *Mihaiu Viteazul* cu Turcîi;
la Calugăreni, la Nicopole și chiar la Turda, unde l'au mîncat străinii.
Mihaiu m'au făcut chiar pre câmpul de luptă, căprariu. În urma
lui Mihaiu a venit Domn *Serban Vodă*, și acesta a fost domn bun
și brav. Când a venit însé Domnul *Radu Mihnea*, cu tot roiul de
fanarioți după el, am fost alungat cu toți ostenii români, ce mai
rămăseseră în armată și am trecut în alte țeri străine, unde am luat
parte la mai multe bătălii, cu multe némuri; căci fanarioții nu ne
mai lăsa să ne batem în contra Turcilor, că dîcéu ei, că acestia-s
stăpânii nostri; — auđi acolo: Turcul stăpânul Românului!

Când s'a suit la domnie Domn Român, *Măria sa Mateiu Basarab*
— Dumneđu se-l țină în mulți ani cu sănătate! — m'a întors în
țară și am întrat din nou în oștire, unde cum veđi mă aflú și acuma.

Căpitantul mișcă pînă la suflet de acéstă virtute și mândrie
românéscă, scóse o pungă de banî și o întinse bătrânului ostaș,
dicéndu-i:

— Primesce deocamdată asésta pungă de banî și te încredințez
nobile bătrâne, că voiú vorbi cu *Măria sa* pentru Domnia-ta.

— Domnule căpitán, dîsă bătrânul nevoind a primi banî, pre-

3. Pomii cariî nu voiesc, în pomilor e a se curăţi de muşchi atât tulpina cât şi crengile cele care stă în legătură laxă cu tulpinile adeseori.

4. Fie-care pom, chiar şi care odă muşchii cu o perie, ér de pe tare, se unge cu lapte de var stămpărat. Se face în Noembrie. Ime-

5. Pomii cari au fost de 10 cm. sau mai puţin, var stămpărat subplântat, se ung cu o mestecătură de ţerînă şi de calce pentru pomii muiată în apă, ér peste spoială se învâluie pomul cu pânză, ghips, care se udă adeseori, observând că şi acest lucru se face în Noembrie. Se observă că pomii nu odrăslesc.

6. În prejurul pomilor se pun spinii mai ales de porumb, această

7. Insectele şi omidele sînt a se delătura, ér păduchii vegetari, se a se nimiciî sîu cu mâna sîu în modul deja amintit mai înainte. Se

NB. Cel mai potrivit timp pentru străplântarea pomilor e din Novembre până în Martie, înse sînt a se preferi lunile de érnă.

Parii. Fie-care pom străplântat e a se prevedea cu un par, care să nu fie nici prea gros nici prea subţire şi e a se bate totdeauna înainte de străplântare în pămînt. Parul se fie aşa de lung ca să ajungă cu vârful lui până la corónă. La drumuri unde trec ómenii e a se aplica parul pe pârtea unde trec ómenii, ér în grădini de pomi pe pârtea sudică a pomului.

Legăturile. Legăturile sînt a se aplica aşa, ca pomul se nu suferă, se nu se vateme. Spre scopul acesta e mai bine dacă, întră par şi pom, precum şi întră legătură şi pom punem pae, muşchi sîu altă materie potrivită.

NB. În măsura în care creşte pomul legăturile sînt a se muta.

Coróna. Coróna e un complex de ramuri şi are menirea de a purta fructele, spre care scop ea are să fie destul de tare şi luminosă. Coróna póte avea diferite forme, însă cele mai usitate şi mai practice sînt: *Forma piramidală sîu conică* şi *forma rotundă*.

Basa corónei o forméză 2 sîu 3 serii de ramuri laterale primare şi un ram principal. Crengile laterale primare au să fie asemenea de lungi şi de gróse, să fie aşedate simetrice şi spiralice în jurul trunchiului şi să formeze cu ramul principal un unghi de 45°. Forma potrivită o căştigăm observând următoarele: În anul străplântării s'au în cas dacă trunchiurile croite rămân încă un an în şcola de pomi, înainte de străplântare crengile laterale primare cari sînt slabe se lasă neatinse, ér cele mai tari se retéză, lăsându-le o lungime de 40 cm.

GLUME.

Cinstea domnască — împărțită.

Domnul României *Mateiu Basarab* voind a afla mai de aproape suferințele și durerile cășunate țării de fanarioți (fruntașii greci), trimise pe unul din cei mai credincioși căpitani ai sei, ca să meargă din sat în sat, din oraș în oraș, și să adune toate plângerile țării.

Căpitanul plecă din București și după-ce cercetă mai multe orașe muntene, se întorse spre cele câmpene. Într'unul din aceste orașe, dete de un ostaș bătrân pus la pază, înaintea unei case publice. Curiositatea de a ști cum un ostaș atât de bătrân mai servește încă în armată, făcu pre căpitan să se apropie de el și să-l întrebe că: de câți ani e? Decând servește în armată? Și cum de n'a înaintat la vre-o treptă militară, ci a rămas tot ostaș de rând până la bătrânețe? La aceste întrebări bătrânul ostaș răspunse: Sum de 70 de ani, domnule căpitan, servesc de 52 de ani în armată și am fost în toate resbóiele, cari le-a avut *Mihaiu Viteazul* cu Turcii; la Calugăreni, la Nicopole și chiar la Turda, unde l'au mâncat străinii. *Mihaiu* m'au făcut chiar pre câmpul de luptă, căprariu. În urma lui *Mihaiu* a venit Domn *Serban Vodă*, și acesta a fost domn bun și brav. Când a venit însă Domnul *Radu Mihnea*, cu tot roiul de fanarioți după el, am fost alungat cu toți ostenii români, ce mai rămăseseră în armată și am trecut în alte țări străine, unde am luat parte la mai multe bătălii, cu multe némuri; căci fanarioții nu ne mai lăsa să ne batem în contra Turcilor, că dăceu ei, că acestia-s stăpânii nostri; — auți acolo: Tureul stăpânul Românului!

Când s'a suit la domnie Domn Român, *Măria sa Mateiu Basarab* — Dumnezeu să-l țină în mulți ani cu sănătate! — m'a întors în țară și am intrat din nou în oștire, unde cum veți mă afla și acum.

Căpitanul mișcat până la suflet de această virtute și mândrie românească, scóse o pungă de bani și o întinse bătrânului ostaș, dicându-i:

— Primesce deocamdată asésta pungă de bani și te încredințez nobile bătrâne, că voiu vorbi cu *Măria sa* pentru Domnia-ta.

— Domnule căpitan, disé bătrânul nevoind a primi banii, pre-

țuese darul Domniei tale pentru-că vine dela o inimă românească și voinică, — dar', orî-cât sum de sêrac, nu am ce face cu banii, pentru-că nu am nici familie, nici rudenie. Dă banii acestia la ómeni carî n'au ce să mănânce. Ceea ce cer să faci pentru mine este, ca să mă duci la Bucuresci, să vîd pe Maria sa, că am auzit că e om de omenie și român adevărat. Acesta este întregă dorința mea, această să mi se împlinescă, apoi nu-mî pasă și de-oî muri.

Căpitanul îl duse la Bucuresci, și când se înfățișă la Domnul țării ca să-i descopere tot ce a aflat prin țară, ceru ertare să-i aducă înainte și pe bătrânul ostaș, spunându-i totă dorința acestuia. Domnul se învoi cu mulțămire și căpitanul a doua zi se înfățișă la palat împreună cu dînsul. Căpitanul intră înainte la Domn, era bătrânul mai remase puțin afară. La ușa domnască se afla un fanariot la pază.

— Bătrânule, dîse păzitoriul ușei domnesci, Măria sa are datină să cinstescă pre ómenii carî intră la dînsul, promiți-mî că înî vei da și mie jumătate, ca să te las înlăuntru.

— Îți dau și tot, dîse bătrânul zîmbind, după un pic de cugetare.

Preste câte-va minute el intră la Domnitor, îi sărută mîna și-i descoperi mai multe căințe și dorințe ale poporului; când era să plece, îl întrebă: cu ce dorește ca să-l cinstescă?

— Dorința mea cea mai mare a fost, Maria ta să te vîd, — te-am vîdut, acuma pot să ȋic cu Simeon stêlplnicul: *Slobodesce-mê Dómne, că am vîdut pre acela, care ea mântui patria română de fanarioi!* Însê decă, Măria voastră, voiți să-mî dați și altceva, dați-mî vê rog, două palme, acesta e singurul dar ce vê cer.

Mateiu Basarab ceru deslușiri asupra acestei cereri șode, — dar' bătrânul ostaș stăruî, și Domnul socotind acesta de o glumă, îl atinse ușor cu amîndouê mînile preste față, cum glumesce un părinte cu fiul sêu, pre care îl iubesce.

Eșînd afară bătrânul, îl întîmpină ușierul grec pus la pază și pofți să împartă cu el ceea ce a căpătat dela Măria sa.

Bătrânul îi și dete o palmă, ȋicîndu-i: — am căpătat două palme, étă una fie a ta!

Îndată să făcu sgomot pentru această faptă și scirea ajunse până la urechile Domnului.

Mateiu chiemă înainte pe bătrânul ostaș și îl întrebă că: de ce a tras o palmă ușierului seu?

Măria ta! ȕise bătrănuł, când am intrat la curte, uşieriuł mi-a ȕis se împart cu dănsul tot ce voiu căpăta dela Măria vótră.

Ei bine, a-ȕi avut bunătae a-mi da două palme, şi eu mi-am ȕinut cuvântul şi i-am dat lui una.

Dacă la uşa domnescă se ia pe jumătate, de bună sémă, Măria ta, că pre la uşile judecătorilor de prin afaiă se despóie omul de tot ce are.

Mateiu ca un domn bun şi drept, ordonă numaı decât degra-darea şi alungarea dela curte a uşieriuł şi înlocuirea aceluia prin bătrănuł ostaş.

El pedepsi răutatea şi mişelia şi resplăti virtutea şi bunătaea, precum trebuie se facă toȕi aceia cari sânt chieმატი a ocărmui o naȕiune.

Pacea.

Órecând au dorit ómenii se cunóscă şi odată pacea, uitănu-se la ea în faȕă, pe carea o au lăudat de atâtea óri, şi de al- căreia binecuvântări s'au bucurat de nenumărate óri. Apoi plecară ómenii se-o caute. Mult, fórte mult au călătorit ei în îndepărtare. În sfărşit au ajuns la o casă, înaintea căreia sta o femeie uriaşă. Ea era îmbrăcată în fer cu coif, cu paloş, cu puşcă şi lângă ea era aşedate tóte ce se cere pentru răsboi. Scaunul ei era format din sute de tunuri şi aşternutul piciórelor ei era o nae cuirasată. Ómenii se plecară cu sfielă înaintea ei şi voiau se fugă iute. Dar' ea le porunci se stee în loc.

„Ce voiȕi?“

Nici unuł nu îndrăsnea se răspundă. Acésta supără pe uriaşă şi repeȕi întrebarea în ton restit:

Unuł dintră cei mulȕi cugetând, că femeia acésta nu póte fi altcineva decât numaı muma răsboiułui, păşi cu îndrăsnelă înainte şi ȕise:

„Am eșit de acasă, se căutăm pacea, în a căreia faȕă am dori se privim din apropiere.“

Uriaşa măguluță ríde.

„Asta este fórte frumos dela voi. Ímı pare bine. Uitaȕi-ve acum cu băgare de samă la mine.“

 Pentru curăȕirea sângeluı sânt pilulele (hapurile) ale lui Dr. Heuffel incontestabil cel mai bun şi eficace mijloc şi se află în apătica cu vulturul a lui L. Vértés în Logoj. Mai de aprópe veȕi inserȕiunea la finea calendariuluı.

Omenii se uită la ea încremeniți.

„Voi să vedem pacea,“ ziseră unii cu sfială.

„Förte bine! Aceia süm eu!“ De regulă me numesc muma răsboului, dar' când me odihnesc puțin, ca acum, me chiamă *pacea*.”

Prostia.

Creațiunea a făcut mai pe urmă și prostia, pentru-că se dovedise, că ómenii fără de ea ar fi fost parte prea bună, parte prea ră. Și fiind-că tóte creaturile o bățjocurea, îndurarea se ruga de creatoriu, se dea și ei un scut pentru vieță. „Am dat tot ce am avut“ răspunse creatoriul, „îi dăruiesc însă câte ceva din însușirile vóstre așa însă, că ea luând la olaltă particele însușirilor vóstre, în acestea ea se fie mai puternică decât cel mai puternic al vostru.

Începutul.

În o societate de teologi s'a pus odată întrebarea:

„Ce a făcut Dumnezeu, înainte de ce a creat el lumea?“

Disputau toți și se audéu cele mai minuțate păreri. Evitând fiecare simplitatea cauta să apere opinia sa cu cele mai ingenioase argumente.

„Bine“ dice unul „dar fost'a de lipsă ca Dumnezeu neapărat să lucre ceva?“

„De sigur“ răspunde vecinul „că nimic nu urășce Dumnezeu așa de tare ca lenevirea; de aceia o a și făcut de maică a celor șapte păcate de mórte. — Dar' cum vii tu să te îndoesci?“

„Pentru-că nu mă îndestulesce nici una din explicațiunile vóstre.“

„Póte că te va îndestuli explicațiunea mea“, zise un moșneag venerabil, carele stătuse cugetând și el fără de a se amesteca în discursiune.

„Eu țin că Dumnezeu a folosit timpul cel lung al eternității înainte de facerea lumii pentru de a cugeta, cum să începă opera sa cea de șese zile.“

 Pentru curățirea sângelui sunt pilulele (hapurile) ale lui Dr. Heuffel incontestabil cel mai bun și eficace mijloc și se află în apătica cu vulturul a lui L. Vértés în Logoj. Mai de aproape veți inserțiunea la finea calendariului.

Succesul.

Era o diminéță admirabilă a unei țile de primăvară. Succesul își mergea calea sa și cine îl vedea îl saluta respectuos.

Odată vrând nevrând să uită înapoi și zăresce un punctuleț întunecat, ce se apropia de el. Dar' nu l'a luat în băgare de samă mai departe ci ș'a continuat calea bărbătesce.

Maî târziu devine curios și să uită éráși înapoi.

„Of! un pitic alérgă după mine“ dîse rîdînd și merse mai departe.

Într'aceia se făcuse amédî; Celce alerga îl ajunsese. Încremenit ôbservă, că piticul de maî nainte devenise acum un bărbat cu un cap maî înalt decât el, succesul.

„Mergem împreună“ dîse străinul. Succesul să cam supără în sine, pentrucă nu cumva celălalt să credă, că îi este frică de el.

Așa călătoriau ei împreună maî departe și cine îi vedea, îi saluta rece séu și nici decât. Sórele începu a să coborî tot maî în jos și umbra soțului crescú atât de mare ca și acea a succesului. Deodată observă acesta ceva, ce la implut de mirare: acésta l'a făcut să se abată dela propusul seu, ca adecă să nu bage în samă pe soțul seu. El îl agrăi astfel:

„Lucru curios umbra ta sóte de călătorie! Ea să mișcă de sine, ia forme proprii — paremi-se fêmeesci — și să pórtă astfel ca și când ar fi o ființă de sine stătătoare.“

„Acea și este ea. Așteptă puțin și ea să va despărți de mine, și să va lipi de tine ca o ființă proprie“.

Așa s'a și întemplat. Sórele s'a fost coborît maî afund. Umbrele s'au fost făcut tot mari. Deodată să întrupéză umbra tovarașului nepretinos și să alătură la drépta succesului în forma unei mueri urieșe cu trăsuri ordinare.

Înspăimîntat să retrage înapoi succesul și dîce: „Pentru Dumnezeu! ce ființe sînteți voi?“

Továrașul răspunde rîdînd în ton batjocuritoriu: „Pe mine mă chéamă pizma érá pe umbra mea întrupată o chiamă clevetirea“.

B.

 Pentru curățirea sîngelui sînt pilulele (hapurile) ale lui Dr. Heuffel incontestabil cel maî bun și eficace mijloc și se află în apática cu vulturul a lui L. Vértés în Logoj. Maî de aprópe veđi inserțiunea la finea calendariului.

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

NOTA. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Românî. Țările sunt însemnate după calendariul nou.

Aletea, 15 Martiu, 15. Iunie și 15 Octombrie.

Aradul-nou, 1 Martiu, 16 Iunie și 18 Octombrie.

Aradul-vechiu, Duminecă înainte de Dumineca Floriilor apusene; din Vinerea înainte de s. Petru și Pavel la apuseni până în Vinerea următoare, și Dum. înainte de 5 Novembre.

Alibunariu, în ziua de Rusaliu și în ziua de sântă Măria mare după calend. vechiu.

Baia-mare, Lună și Marți după Dumineca „oculi“, după ziua Domnului, după sftul Stefan și după sftul Martin (Novembre).

Batania, 19 Martiu, 29 Iunie și 1 Novembre.

Beba-vechie, 8 Martiu, 8 Iunie și 8 Septembrie. Dacă aceste zile nu cad în ziua de Duminecă atunci târgul se ține în ziua premergătoare.

Beiuș, 5 Februarie, 24 Aprilie, 26 Iulie, 28 Octombrie și 5 Novembre.

Béga-Szt.-György, Duminecile după Sân. Georgiu și Sân. Mihaiu după cal apusean și în 20 Iunie.

Beliu, 1 Martiu, 1 Iunie și 1 Septembrie.

Berzava, Duminecă înainte de ss. 40 de mucenici, Duminecă înainte de nascerea lui Ioan Botezătorul și Duminecă înainte de s. maică Paraschiva.

Becîcherecul-mare, 10 Maiu, 17 August, 12 Octombrie și 23 Novembre.

Bichiș, 24 Martiu, 20 Iunie și 29 Septembrie.

Bichiș-Ciaba, 3 Martiu, 1 Iulie, 26 Octombrie și 10 Dec.

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă, 20—23 Iunie, 15—18 Octombrie.

Bocșa-montană, după cal. v. Vineri, Sâmbătă și Duminecă după Sân. Petru și Pavel și după 18. Sept.

Boroșineu, 6 Ianuaru, 22 Iuliu și 1 Novembre.

Boroșsebeș, în Mercurile din săptămânile în care cad s. Georgiu, s. Michail și s. Nicolae.

Bozovići, 15 Ianuaru, 2 Aprilie, 4 Iuniu și 1 Octombrie.

Brad, după cal. v. în Joile înainte de s. Teodor, Florian, de Înălțarea Domnului și de Barbara.

Buteni, 12 Ianuaru, 14 Martiu, 5 Iuliu și 12 Nov.

Bazias, 23 Ianuaru, 24 Aprilie, 25 Iuliu și 1 Octombrie.

Cacova, 1—2 Maiu, 2 Novembre.

Canija-mare, 2 Februaru, 25 Martiu, 13 Maiu, 15 August, 17 Octombrie și 8 Decembrie; totdeauna ține 8 zile.

Canija-turcăscă, 1 Maiu, 12 August, 19 Septembrie și 4 Dec.

Caransebeș, 31 Ianuaru, 1 Maiu, 1 August, 1 Octombrie totdeauna de Joi până Duminecă.

Capolnaș, 13 Ianuaru, 21 Martiu, 5 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientale 6 Iuliu, 26 Septembrie și 20 Nov.

Ceffa, 20 Martiu, 2 Iuniu, 4 August și 11 Dec.

Cermeiu, (după cal. v.) în Dumineca Floriilor. Dum. după s. Petru și Pavel și Dum. după sft. Dimitrie.

Chichinda-mare, 5 Maiu, 23 Iuniu, 20 Sept. și 4 Dec.

Chișineu, 6 Ianuaru, 24 Aprilu și 29 Septembrie.

Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. v.; în 29 Iuniu, 27 August, 20 Septembrie, 11 Novembre.

Cianadul-sêrb. și nemț. în Duminecile din 16 Martiu, 20 Iuniu, 16 Octombrie și 10 Decembrie; sêu dacă numitele zile nu cad Dumineca, atunci în Duminecile premergătoare.

Cianadul-mag. 14 Februaru, 7 Maiu, 16 Octom. și 11 Nov.

Comloș, (Banat) 5 Martiu, 15 Iuniu, 1 Septembrie. Dacă terminul hotărît nu cade într-o Duminecă, târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Cubin, 17 Martiu, 5 Maiu, 7 Septembrie.

Detta, (Timiș) 6 Martiu, 15 Iuniu, 12 Septembrie, 30 Nov.

Dezna, 19 Martiu, 14 Maiu, 10 Septembrie, în cas de sêrbătoare târgul se ține în Lunia următoare.

Dobrițin, 17 Ianuaru, 24 Aprilu, 15 August și 9 Octombrie.

Domașnia, după cal. v. în Dumineca Floriilor, 17 Iuliu, 20 Novembre și 1 Ianuaru.

Élesd, 19—20 Maiu, 22—23 Septembrie, 22—23 Decembrie.

Făget, după cal. v. la Botez, la s. Teodor, la Florii, la

Înălțarea Dnui, Sân-Petru, s. Maria, s. Dimitrie și s. Nicolae.
Feketeu, în Lunile din săptămânile, în care cade 14 Ianuarie,
17 Aprilie, 21 Iulie și 20 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gyertyámos, 5 Aprilie, 17 Iunie, 17 Septembrie. Dacă zilele
numite cad în zi de lucru, atunci târgul se ține în Du-
mineca premergătoare.

Gyorok, 19 Martie și 4 Octombrie.

Gyoma, 10 Martie, 1 Iunie, 15 August și 15 Noiembrie.

Gyula, 25 Ianuarie și în săptămânile dinainte de 22 Iulie și
8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminică.

Halmagiu, în Sămbetele de înainte de Duminica Floriilor,
de Sân-Petru, de sântă Maria mică și Barbara, toate după
cal. vechiu.

Hidekut, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 14 Septembrie.

Idvor, 3 Maiu, 23 Septembrie.

Iabloniza, Marța întâi din lunile: Maiu, Sept. și Decembrie.

Iassenova, 21 Maiu și 11 Octombrie.

Lipova, (după cal. v.) la Sân-Georgiu, sântul Ilie, sântă Mă-
ria mică, sân-Mihailu.

Lugoș, 10 Februarie, 10 Maiu, 2 Iulie și 21 Octombrie.

Macău, Sămbătă înainte de Duminică „judica” și Sămbetele
înainte de 24 Iunie, 19 August și 19 Noiembrie.

Mehadia, 22 Ianuarie, 6 Aprilie, 16 Iulie și 25 Octombrie.

Mercidorf, (Carani) 20 Aprilie și 10 August.

Modoș, 25 Martie, 24 Iunie, 24 August și 26 Octombrie.

Moldova-veche, 21 Aprilie și 27 August.

Moldova-nouă, 5 Maiu și 24 Iunie.

Mocrin, 14 Februarie, 21 Maiu și 27 August.

Mramorac, 29 Maiu și 1 Noiembrie.

Nadlac, Sămbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprilie
și 20 Septembrie; dacă aceste zile cad Duminică sau sâr-
bătorea, atunci în Sămbetele premergătoare.

Oradea-mare, Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele
de 12 Martie, 21 Iunie, 8 Septembrie și 8 Decembrie.

Oravița, 25 Martie, 3 Maiu, 14 Septembrie și 5 Noiembrie.

Orezidorf, 24 Aprilie și 8 Septembrie.

Pecica-română, Sămbătă, Duminică și Lună înainte de 2
Februarie și 24 Iulie.

Pecica-magiară, Sâmbătă, Duminecă și Lună înainte de 9 Maiu și 14 Septembrie.

Pancota, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octombrie, seu în Duminecele ce premerg acestor zile.

Panciova, în ziua de Sân-Georgiu după cal. nou, în ziua de Sân-Petru și Paul și în ziua de sântă Măria după cal. v.

Pauliș, 20 Maiu și 10 Octombrie.

Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iunie și 27 Septembrie.

Petriș, 1 Ianuarie, 8 Martie, 23 Iunie și 1 August.

Petrovasello, Lună înainte de 8 Maiu, 30 Aug. și 7 Nov.

Piscolt, 1 Martie, 16 Septembrie, 5 Novembre și 12 Dec.

Radna, 5 Maiu și 29 Septembrie.

Sân-Nicolau mare, Duminecă înainte de 5 Aprilie, 5 Iulie și 25 Octombrie.

Salonta, Joi și Vineri în săptămâna lui s. Paul la apusenî, înainte de Dumineca Floriilor, în săptămâna după Rusalii.

Sacul, Lună înainte de Joia verde și Lună după 1 Novembre după cal. nou.

Silinghia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Decembrie.

Sân-Georgiu, (com. Torontal), 15 Aprilie și 15 Septembrie.

Secușigiu, 25 Ianuarie, 27 Iulie și 23 Octombrie.

Siria (Világos) (după cal. vechiu) Duminecă în săptămâna dela mijlocul postului mare, Dum. după Sân-Georgiu, după 2 August și după st. Andrei.

Sânt-Ana, Duminecă seu Lună înainte de 2 Februarie, 26 Iulie și 11 Novembre.

Semlac, Duminecă și Lună cu 2 săptămâni înainte de Sân-Petru și Pavel după cal. v.; și Duminecă și Lună înainte de 3 Octombrie cal. nou.

Segedin, 5 Maiu, 21 Iulie, 10 Octombrie și 30 Novembre.

Sigetul Marmăției, (după cal. v.) întâia Lună din postul mare, Lună Rosaliilor, Lună în sept. sânt. Ilie și s. Măhaiu.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 August și 3 Decembrie.

Simand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.; 13 Maiu și 13 Sept.

Tarian, 31 Martie, 18 Maiu, 4 August și 6 Octombrie.

Timișoara, 19 Martie, 1 Iunie, 25 Iulie, 29 Sept. și 17 Dec.

Tinca, Lună în a patra sept. din lunile Martie, Iunie, Sept. și Decembrie.

Vêrșeț, (după cal. vechiu) Dumineca din urmă din Ianuariu, Dumineca Floriilor, prima Duminecă în August, ultima Duminecă în Octombrie.

Vinga, Joi în sept. după Înălțarea Domnului, după st. Măria și după Sân-Mihailu, cele dântèiu două se orientează după cal. v. ér cel din urmă după cal. n.

Voitec, 1 Maiu, 1 Septembrie.

Vereșmort, 14 Februaru, 4 Aprilu, 6 Iuliu, 26 Oct.

Zarand, (după cal. v.) Dumineca ântèia din postul mare, și Duminecele înainte de st. Măria mare și de 17 Dec.

Verindul-mare, 15 Ianuariu și 1 Sept.; în cas de sêrbătóre têrgul sê ține în ziua următóre.

Zombor, Duminecă în 15 Aprilie, 10 August, 18 Oct. seu în Dumineca ce cade înainte de aceste zile.

Zorlentul-mare, 4 Aprilie, 11 Iuliu, 24 Oct.

Zsombolia, 19 Martiu, 29 Iuniu, 8 Sept. și 11 Novembre.

Consemnarea têrgurilor din Ardeal.

Datul zilei este după calend. vechiu.

Abrud, (c. v.) Lunia înainte de Sf. Teodor, Lunia în sept. lui prima Maiu, Lunia înainte de S. Mihailu și Lunia înainte de Crăciun.

Aiud, c. n. 25 Ianuariu, 8 Maiu, 19 August, 16 Oct.

Alamor, 21 Faur, 23 August.

Almașul-mare, 11 Ianuariu, 19 Apr., 10 Iuliu și 15 Sept.

Apoldul de jos, 29 Maiu, 30 Iuliu.

Apoldul de sus, 7 Martiu, 29 Novembre.

Baia de Criș, 8 Iuniu, 6. Iuliu, 8 Noemvre și 5 Dec.

Belgrad, (Alba Iulia) Marți înainte de Pascile apusene, 14 Iuliu, 18 Sept., 5 Dec.

Bistrița, 5 Maiu, Mercuri după Bartolomeu și după s. Ecatarina.

Blaj, Sâmbăta Floriilor, 21 Iuliu, 6 Dec.

Brașov, Joi după ziua Domnului; Joi, Vineri și Sâmbătă după Luca (7, 8 și 9 Oct.)

Câmpeni, (cal. vechiu) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rosali, 27 Iuniu, 16 August, 21 Oct.

Cetatea de baltă, Lunia după bobotéză, Lunia înainte de Paști,
Lunea înainte de Crăciun.

Cic-Sân-Georgiu, Lunia înainte de Florii și înainte de Crăciun.

Cic-Sereda, 12 zile înainte de Mercurea lăsărei de post, sau
Vineri după Mercurea septuagesimă (29 Ian.) Vineri după
Joia mare (26 Martiu) 1 Iuliu, 17 Sept.

Cincu-mare, 27 Faur, 9 Martiu, 5, 6, 7 și 8 Iunie, Lunia,
Marța și Mercurea după 20 Sept. 13, 14 și 15 Dec.

Cincu-mic. 19 Martiu.

Cluj, 28 Faur, 1 Iunie, 20 Iuliu, 21 Octomvre, 28 Dec.

Cluj-Manastur, 23 Aprilie.

Cohalm, 1 Ianuarius, 1 Apriliu, 9—13 Iuliu, 26—29 Sept.

Dej, Mercuri după lăsat. de sec, Marți după ziua Dlu, 9
August, 1 Decembre.

Deva, calend. vechiu) 2 Ianuarius, 6 Maiu, 22 Iuliu, 18 Oct.

Dobra, (c. v.) 23 Apr. ziua după Rosalii, Nascerea Precestei
(8 Sept.), Sâmedru (26 Oct.)

Făgăraș, Joi după Rusali, 8 Aug. 9 Sept. și 9 Dec.

Felvinț, Lunia „oculi“, 27 Maiu, 11 Aug. și 9 Novembre.

Gherla, 10 Ianuarius, 10 Apriliu, 15 August și 8 Novembre.

Grădiște, A doua Sâmbătă după lăsatul de carne, 8 Octom.

Halmagiu, 13 Martiu, 4 Octombre.

Halmagiu-mare, Sâmbătă înainte de săptămâna Floriilor, Sâmbătă în sept. Sân-Petrului, Sâmbătă în sept. născerei
Precestei și în 4 Decembre.

Hațeg, întâmpinarea Domnului (2 Febr.) Adormirea Precestei
(15 August).

Hunedóra, Sâmbătă în letare și înainte de Înălț. Domnului,
după c. v. 29 Iunie, 1 Novembre.

Ilașfalau, 15 Ianuarius, ziua după Bunaveseire, (14 Martiu),
Joia după Înălțarea Domnului, 17. Sept. 7. Dec.

Iliefalva, Vineri și Sâmbătă după 18 Apriliu, 20 August, 20
Decembre.

Ilia, 7 Ianuarius, 17 Apr. ziua a doua după Rosalii, 15 Aug.
29 Septembre.

Lapușul-romanesc, 1 Ian., 26 Martiu, 18 Iunie și 9 Sept.

Lapușul-ung., 5—6 Ian., 1 Maiu, 23—26 Iunie și 14 Sept.

Ludoș, 22 Apriliu, 22 Septembre.

Mediaș, Joi după Invocabit, 1 Iuliu, 14 Sept. 18 Novembre.

Mercurea, 12 Faur, 15 Iuliu și 26 Octombre.

Merghideal, 15 Iuliu, 13 August.

Micasasa, 12 Ianuarius, 8 Maiu, 1 Octombre.

Mureș-Oșorheiu, 5 Ianuarius, Joi înaintea Floriilor catolice,

Luni după ziua Domnului, 23 August și 29 Oct.

Nasaud, 15 Maiu, 25 August, 27 Octombre.

Nochrih, ziua după înălț. Domnului și Luni după Gal. (11 Oct.)

Odorheiu, Mercuri după „oculi“ la apusenî, Luni după ziua

Domnului (23 Maiu) Francisc (22 Sept.), Toma (9 Dec.)

Odorheiu-Sieului, 10 Ianuarius, 17 Iuliu.

Orășitia, Sâmbătă în sept. cea dântéiu a patimilor, Marți în-
ainte de Rusaliile răs., 4. Oct., 6 Dec.

Ormeniș, 6 Ianuarius, 23 Apriliu, 24 Iuniu, 6. Dec.

Paraid, 7 Martiu, 14 Iuliu, 3 Oct. și 5 Dec.

Prundu-Burgaului, 2 Aprilie, evang Luca (18 Oct.)

Pusta-Camerasi, 25 Iuniu.

Racoșul de jos, 12 Apriliu, 12 Iuniu și 9 Sept.

Reghinul-sasesc, 10—16 Faur, 27—30 Apriliu, 19—29 Iuliu,
4—11 Octombre.

Reghinul-unguresc, 25 Apriliu.

Reșinari, 17 Faur, 4 Novembre.

Reșinov, 13 Ianuarius, 29 Iuniu.

Reteag, 26 Apriliu, 11 Iuliu, 16 Septembre.

Rogna-veche, 22 Apriliu, 29 Iuliu.

Roșia-Abrudului, în sept. din urmă a lui Martiu și în a doua
sept. din Oct., totdeauna Vinerea și Sâmbăta.

Sânt-Giorgiu, (lângă Bistrița) 20 Ianuarius, 19 Apriliu, 20
Iuliu, 20 Oct.

Sasciori, 18 Martiu, 14 Octombre (têrg de vite).

Satulung, Marța următoare după Mercurea ant. din post, după
Înălț. Domnului, după Ioan bot. după Înălț. crucei.

Sebes, 17 Ianuarius, 12 Apriliu, 12 August.

Șeica-Mare, Exaudi (3 Maiu), Lucia (1 Dec.)

Șeica-mică, 12 Iuniu, 30 Octomvre.

Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după s. George, Mercuri și
Joi după Ioan bot. și 30 Sept.

Sereda, (Mureșului) 9—12 Faur, 16—18 Iuliu, 25—28 Nov.

Sibiiu, 21 Apriliu, 2 Sept. 29 Dec.

Sighișóra, 23 Faur, 14 Iuniu, 23 Octombre.

Șomcuta-mare, în Dumineca Oculi, apoi Sâmbăta înainte de s.
Stefan și înainte de s. Martin.

Șomărtin, 2, 3 și 5 Apriliu; 22, 23 și 25 Octombre.

Șimlăul-Silvaniei, 8 Martiu, 14 Iunie, 13 Sept. și 6 Dec.
totdeauna Joia și Vinerea în sept. în care cad acele zile.

Tușnad, Vineri în sept. lui Balint, Joia înainte de Înălțare,
Vestmântul Preac. Născ., Cal. Martin, totdeauna Vinerea
în sept. resp.

Teuș, 18 Ianuarie, 12—15 August, 23—26 Oct.

Turda, Sâmbăta după Mercuria ant. din postul mare 12 Apr.,
12 Iunie, 28 August, 24 Novembre.

Vaidahaza, 6—7 Martiu, 1—2 Septembre.

Zam, 16 Ianuarie, Mercuri în a 4-a sept. a păresemilor, 21
Maiu, 8 Iuliu 1 și 14 Sept., 30 Novembre.

Zam (Zentelke) 14 Martiu, 2 Sept.

Zernesti, 21 Maiu, 8 Novembre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în sept. cea dântău a lunilor:
Martiu, Iunie, Septembre și Decembre.

Zlatna, 25 Faur, 4—6, 18—20 August.

Consemnarea târgurilor din România.

Adjuni, (Romanu) 20 maiu,
 Ardoinu, (Brăila) 14 sept., 13. 30 nov.
 Argintoi'a (Mehedinți) St. Panteleim.
 Bacău, 29 iuniu, 29 aug. și în fie-care
 Joia.
 Băcesci în fie-care Duminecă.
 Baea (Suceava), 6 maiu, 29 iuliu, 15
 septembrie.
 Bălăresci (Gorju), 25 mart., 29 maiu.
 Băr'a, în fie-care Duminecă.
 Bărgoni, (Némțu) 23 aprilie,
 Bărlad, 23 apr., 20 iul., 30 aug., 14
 septembrie, 8 novembre.
 Bedesci, 15 august.
 Bogdana (Bacău), 2 iulie, 6 august,
 8 septembrie.
 Bogdănesci, 13 martiu. 25 maiu.
 Boghecea, (Romanu) 29 iuniu.
 Boroșesci, (Vaslui) 35 martiu, 25 maiu,
 4 iun., 25 oct., 21 nov., 6 dec în
 fie-care lună.
 Botesci, 23 aprilie.
 Brăila, în fie-care lună
 Brancoveni, (Romanati) 9 martiu.
 Bréza, (Prahov'a) St. George.
 Broscon, (Ialomița), 29 iun. Drăg.
 Bucusesci, Moși în sept. Rosalilor, în
 fie-care Martă și Vinere.
 Buda (Râmnic-Sărat) Drăgaica, sft.
 Maria-mică.
 Budesci, (Némț) 20 iuliu.
 Buhus, în fie-care Martă.
 Buruenesci, (Roman) 29 iuniu.
 Buzéu, Drăgaica.
 Călărași, 29 august.
 Călugăreni, (Vlașca) 1 februaru.
 Câmpu-Lung, Drăgaica, 20 iuliu.
 Câmpu-mare, (Argeș) 9 Martiu, Înalt.
 Domnului.
 Caracal, 23 Februaru
 Cărbunesci, (Gorju) 9 Martiu, Dră-
 gaica, sft. Maria-mică.
 Cas, (Bacău) 15 august.
 Cécăr, (Brăila) 35 iuniu, Înălțarea
 Domnului.
 Chinou, (Mehedinți) 9 martiu.
 Ciochina (Ialomița) Florii, 8 sept.
 Codăesci, (Vaslui) în fie-care Duminecă.
 Comănesci, (Bacău) 9 mart., 8 iuniu
 29 august, 2 decembrie.
 Cornățel, Drăgaica.

Cotroceni, sft. Maria-mare.
 Crivești, (Roman) 19 Pał.
 Curtea de Argeș, sft. Panteleimon,
 Sta Maria-mică.
 Dămienesci, (Roman) aug. 6, în fie-
 care Duminecă.
 Darabani, în fie-care Duminecă.
 Dărmănești, (Bacău) 20 febr., 21 maiu
 20 iulie, 8 novembre.
 Davideni, (Némț) 27 iul., 29 aug.
 Deleni, (Vaslui) 15 august.
 Dimitresci, (Râmnicul-Mare) 20 iul.
 Dirza, (Ilfov) Dum. Înt. Sântilor.
 Dobreni, (Némț) 25 maiu.
 Dobrotinet, (Olt) 21 maiu.
 Dolbesci, (Roman) 20 maiu, 14 oct.
 Doijesci, (Roman) 14 septembrie.
 Dorohoiu, 25 iun., în fie-care mart.
 Drăgănesci, (Olt) Înalt. sft. Crucii.
 Drăghiceni, (Olt) sft. Panteleimon.
 Dumitresci, (Râmnic-Săr.) s. Maria-mică.
 Fălticeni, 20 iuliu.
 Fărășeni, 15 august.
 Filipești, în fie-care Duminecă.
 Floresci, 20 iuliu.
 Focșani, Drăgaica.
 Frațești, (Vlașca) 23 aprilie.
 Galaț, 2 febr., 15 mart., 21 maiu, 6
 august, 24 octombrie.
 Gherăesci, (Roman) 30 maiu.
 Ghioideni, (Râmnic-Sărat) Bunăvestire
 Dum. tut. Sântilor.
 Giurgeni, (Ialomița) Bunăvestire 40 Mu-
 cenici, florii, Drăgaica, 20 iuliu, sft.
 Maria-mare și mică, 14 ect.
 Giurgu, sft. Maria-mare.
 Godeni, (Mușcel) Vinerea-mare.
 Greci, (Olt) 25 martiu.
 Grindu, (Ialomița) 9 martiu.
 Hălănești, (Roman) 8 septembrie.
 Iași, 23 apr., S. Teodor, Florii, Dră-
 gaica, Înalt. Domnul., Maria-mare
 în fie-care Joie.
 Iilana (Ilfov) 21 iul., Dum.-mare.
 Jiu. Înalt. Domnului.
 Ipotești, (Olt) Drăgaica.
 Iugani, (Roman) 29 aug., 18 sept.
 Iupa-Ciupage, (Vlașca) 9 martiu.
 Lociu, (Mehedinți) Schimb. la față.
 Luciu-Sălci, (Ialomița) Dum. mare.
 Lupoia, (Mehedinți) Schimb. la față

Mărculești, (Muscelu) Înălț. Dom.
 Mavrodin, (Teleorman) Moși.
 Miclăușeni, (Roman) 30 maiu.
 Mihaileni, fie-care Duminecă.
 Mirești, 18 septembrie
 Moinești, (Bacău) 5 mart., 15 mart.,
 23 apr., 19 maiu, 29 maiu, 26 oct.,
 6. dec., în fie-care lune.
 Mogoșești, 6 august, 29 august.
 Murgeni, în fie-care Duminecă.
 Mușcel, 6 aug., 29 august.
 Némțiu, 8 mai, Înălț. Domn., 6 aug.,
 6 decembrie
 Negrești, (Vaslui) 1 febr., Bunaves-
 tire, Florii, 23 apr., Înălț. Domn.
 Drăgaica, Diaa crucii, Intemp. Dom.,
 Dum.-mare, 26 oct 6 dec.
 Negoiești, (Dolju) Dumineca-mare.
 Nesdorești, (Roman) 23 apr. 13 aug.
 Ocna, (Bacău) 17 mart., 20 maiu, 27
 iulie, 8 novembre.
 Onesti, (Bacău) 2 mart., 13 mart., 16
 apr., 9 iun., 29 iun., 29 aug., 14
 sept., 14 oct., 8 novembre.
 Oteleni, (Roman) 9 decembrie.
 Pétra, 8 febr., 18 mai. Dum.-mare, 8
 nov., 5 decembrie.
 Pildești, 15 august.
 Pitești, 23 apr. Drăgaica Înălțarea
 Domn., Dumineca-mare
 Pleșieci, (Râmn.-sărat) St. Panteleim.
 Plevița, (Mehedinț) 23 februaru.
 Ploiești, 23 apr., în fie-care lune.
 Plopana, (Tutova) în fie care Dum.
 Poenari, (Argeș) Schimbarea la față.
 Poiana lui Iurașan, (Rom.) 13 iun.
 Polovraci, (Schitul) 23 aprilie.
 Prejba, (Goji) 23 aprilie.
 Puești, în fie-care Duminecă.
 Răchiten, (Roman) 13 iuniu.
 Râmnicu-Sărat, (Roman) 1 aprilie, 23
 apr., 25 iun., Înălț. Domnului, Dră-
 gaica, Vinerea mare.
 Radeana, (Bacău) 8 septembrie.
 Riuren, (Vâlcea) sft. Măria-mică.

Roșnov, (Némțu) 2 febr., 9 martiu,
 Florii, 21 maiu. 25. iun., 27 aug.,
 2 oct., 21 dec.
 Sabaoni, (Romanu) 8 maiu, 29 maiu,
 Sălcioara, Râmn.-Sărat) 23 apr.
 Sagna 9 maiu.
 Saveni, Dorohoiu) în fie-care Dum.
 Scheia, 14 septembrie.
 Sinaia, sft Maria-mare.
 Slatina, 23 aprilie.
 Slobozia, (Ialomița) 23 apr., 21 iun.,
 25 iun., Înălț. Domn. Vin. mare.
 Stănești, 25 martiu.
 Somanu, (Romanu) 6 august.
 Sutesci, (Brăila) 9 mart., 25 mart., 21
 maiu, Florii, Dum. Tomii, 29 iun.,
 20 iul., 15 aug., 8 sept., 14 sept.,
 14 oct., sft. Teodor, 26 oct., 8 nov.
 30 nov., 6 dec.
 Talpa, (Neamțu) 29 iuniu.
 Tămășeni, (Romanu) 29 iuniu.
 Tețcani, (Bacău) 7 ian., 2 febr., 9
 mart., 25 mart., 2 apr., 16 apr., 8
 iul., 17 iul., 29 aug., 14 oct., 8 nov.
 6 dec.
 Tecucui, (Teleormanu) 9 mart., 25 iun.
 Tigreni, (Argeș) 25 martiu.
 Tîrgul-Frumos, (lași) 22 iuliu.
 Tîrgu Jiu, sft Măria-mare, Vin.-mare.
 Tîrgu-Ocnel, în fie-care lune,
 Todîșeni, 15 august.
 Trifesci, (Romanu) Înălț.-Domn.
 Tupilați, (Romanu) 25 iun., 24 iul.
 Uda, (Olt) Înălț.-Domn.
 Ulmeni, (Argeș) Dumineca mare, sft.
 Măria-mare.
 Urzicene, (Ialomița) în fie-care Dum.
 Vaideni, (Vâlcea) 24 febr. sept brânzi
 Marți și Mercuri, Rusalii, 14. sept.
 Vereteșeni, (Râmn.-Sărat) sft. Maria-
 mare.
 Visirul de sus, (Brăila) 29 iuniu.
 Voinesci, 15 august.
 Vulpănesci, (Romanu) 26 maiu.

ANUNCIURI.

Opinci

bine argisite (direse)

cu prețuri moderate și în mare alegere

să pot căpăta la

A. Klein

neguțătoriu de pei în Caransebeș,

strada peste drum de cortelul colonelului

(lângă casele diecesane).

ȘTIȚĂ D-VÓSTRĂ

că

boalele de stomach de tot felul

cum sînt: Lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, grăta și vomarea, cărceii, cum peste tot greutatea și neajunsele stomachului se delătură repede și sigur prin

Esența pentru stomach de Dr. Heuffel.

Pentru efectul său binefăcător în mod surprinzător, și pentru rezultatele strălucitoare obținute în nenumărate cazuri la cele mai grele bôle de stomach, este esența pentru stomach Heuffel deja cel mai lătit mijloc de casă. Ea întărește stomachul, promovează mistuirea, ațită apetitul său pofta de mîncare, accelerează circulațiunea greoie a sîngelui, promovează formarea musculilor, îndepărtază vînturile care se rătăcesc prin stomach, precum și tôte inflăturile din stomach și din întregul trup, și contribuie la susținerea și restaurarea activității de mistuire, și așa și la sănătatea trupului întreg, mai pres decît ori-ce mijloc cunoscut până acum. Drept aceea, esența pentru stomach Heuffel, ca un mijloc de casă plin de efect și cel mai eficient pentru întărirea stomachului sănătos și restaurarea celui bolnav, nu ar trebui să lipsescă nici dintr-o casă.

Prețul: Una sticlă de probă costă 65 cr. = 1.80 lei, una sticlă întregă 1 fl. 25 cr. = 3 lei, la comanda cu posta, pentru pachetare, cu 20 cr. = 50 bani mai mult. Se trimit numai sticle întregi, și costă una atare cu ladă și bileț de mesagerie la oaltă 1 fl. 45 cr., 4 sticle cu împachetare și franco se trimit pentru 5 fl., la tôte Austro-Ungaria și Germania

Se capătă veritabilă numai la

Ludovic Vértés, apoteca la Vulturele alb, Lugoșul-nemțesc, Nr. 361,

precum și în următoarele farmacii: **Budapesta:** Deposit principal la Iosif Török, apotecariu, strada regală. — **Arad:** M. Rozsnyay. — **Brașov:** Fr. Kelemen. — **Caransebeș:** Ph. I. Müller. — **Cseney:** St. Rudnay. **Fogaras:** A. Steinburg. — **Güns:** St. Csacsinovics, St. Küttl. — **Comorn:** A. Kovács. — **Mélykut:** A. Vojnich. — **Szegedin:** A. Keresztes. — **Timișoara:** Klausman și Albert, ap. în oraș; F. Hönig, ap. Fabric. — **Vérset:** O. Müller. — **Vucovar:** A. Craicevic, și în cele mai multe apotece ale Ungariei. Pentru **România:** Deposit principal la Victor Thüringer, farm. la ochiul lui Dumnezeu. București, Calea Victoriei, 154.

Admonițiune.

Essența pentru stomach a Dr. Heuffel cum și medicamentele ce urmăză, numai atunci sînt veritabile și s' din apoteca lui Ludovic Vértés, dacă sînt provădute cu marca de invențiune aci alăturată. Tôte medicamentele, ce au aceeași numire, dar n'au pe ele și marca amintită, sînt a se respinge ca imitațiuni fără valoare.

**Mijlocul depurativ, cel mai avantajos, plin de
efect și pe lângă acea cu totul nestricăcios,**

sunt

Pilulele depurative

de

Dr. Heuffel.

Aceste, cari pentru efectul lor escelent au devenit deja în cercurile cele mai estinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă, nu cuprind în sine, ca și mai toate mijlocele depurative în neguțătorii, părți constitutive minerale, ori de alte stricăcioase, ci sunt pregătite după rețete basate pe experiențe de mulți ani, din extracte de ierburii nestricăcioase, și foarte favoritoare sănătății. Pentru aceea ele nu pot avea, vr'un efect stricăcios, nici dacă se întrebuințează continuativ, ele nu oboresc nici când stomachul, nu slăbesc mațul excremental, și efectul lor este sigur și fără dureri, așa că nici persoane de o constituțiune corporală mai slabă, nu se simt cât de puțin greu de ele.

În urmarea acestor însușiri sunt foarte acomodat pilulele Dr-lui Heuffel cu deosebire pentru întreprinderea curelor menite pentru curățirea sângelui, cari de multe persoane se folosesc primăvara și toamna și adică: cu drept cu deosebire ca să aibă omul scaun regulat căci la unii oameni cu intrarea primăverii se fac bube pe pielea trupului, cari țin mai multe săptămâni și acele isvoresc numai din sucurile stricate; drept-aceea atâr aparințe ale naturii ne indegetează, că este foarte necesar, că fie-care om cel puțin odată în an să grijască pentru curățirea sângelui său, și spre acest scop se întrebuințeze cel puțin o săptămână pilule depurative.

Una cutie de pilule depurative Heuffel costă 21 cr., un sul cu 6 cutii 1 fl. 5 cr. = 2 lei 80 bani. Mai puțin de un sul nu se trimite.

La trimiterea sumei de 1 fl. 15 cr. = 3 lei 20 bani, se trimite un sul franco (liber de postporto). Dăne suları: 2 fl. 10 cr. — Acesta numai când banii se trimet înainte, cu rambursă vine mai scump.

Să capătă veritabile numai la

Ludovic Vértés, apoteca la Vulturul alb,

Lugoșul-nemțesc Nr. 361.

Cum și în apotecile amintite.

La marcă se fiți cu atențiune.

Spirt de scăldile herculane

În contra podagrei
cel mai bun mijloc pentru liniscirea durerilor.

Spirtul de scăldile herculane este un extract spiritos-etheric pregătit după o metodă deosebită din ierburile vindecătoare proaspete, și din rădăcinile și substanțele mineralice ale munților înalți din apropierea scăldilor herculane. Scăldile herculane au fost renumite deja înainte de 2000 ani pe timpul Romanilor pentru puterea vindecătoare a scăldilor sale. ele sunt situate în punctul cel mai de mătădăi al Ungariei, unde vegetațiunea sub influința rașelor puternice a soarelui, are mai tot un caracter îmbelșugat sudic.

Isvorele cele calde, cari isvoresc din munții înalți de acolo și cari își imprumută dela ei cuprinsul lor de substanțe vindecătoare, sunt renumiți în lume pentru efectul lor minunat referitor la podagră și reumatism, și aici caută și găsesc mulțimi de oameni din cele mai îndepărtate regiuni, și persoane din cercurile cele mai înalte sănătatea lor.

Spirtul de scăldile herculane cuprinde în sine în urmarea unei pregătiri raționale îngrijite, elemente de ingredienți pline de efect, aromatice, reșinoase și balsamo-etherice. Acestui cuprins bogat de substanțe aromatice, balsamice și etherice avem să mulțămim că spirtul de scăldile herculane în contra podagrei are așa efect excelent, carele s'a probat prin nenumărați oameni și a produs număröse și strălucite rezultate.

Spirtul de băile herculane în contra podagrei se întrebuințează cu cel mai bun succes ca mijloc liniscitor de dureri prin trecere la podagră, reumatism, rețeli, la durerile reumatice de cap, dinți și nervi apoplexiă, s.rintituri ș. a.

Una sticlă de probă din spirtul în contra podagrei de băile herculane costă 60 cr. = 1.80 bani, una sticlă întreagă 1 fl. = 3 lei. Se trimite numai sticle întregi, și costă una atare pentru ladă și fracht cu 20 cr. = 50 bani mai mult, adică 1 fl. 20 cr., 2 sticle întregi 2 fl. 20 cr., 3 sticle cu împachetare gratis 3 fl., 5 sticle cu împachetare gratuită și trimisă franco 5 fl.

Veritabil se poate căpăta numai la

Ludovic Vértés, apoteca „la Vultur”,
Lugoșul-nemțesc Nr. 361.

Cum și în depozitele amintite.

Se fiți și atențiune la marcă.

Alte lécuri de casă, cari se întrebuintează de mulți ani cu succes și cari se pot comanda NUMAI DEADREPTUL din apoteca lui LUDOVIC VÉRTES.

ANTIBETIN, singurul mijloc, ce lucră cu efect în contra **PATIMEI BEȚIEI** de mai mulți ani probat, și în multe casuri a arătat efecte strălucite, încât indiviđii deprinși acum de mai mulți ani la beutură fără sémă, s'au mântuit tot de această patimă. — 1 sticlă = fl. 2.20 = 5 lei.

Alife pentru vătămătură de cel mai puternic efect.

1 dosă = fl. 1.50.

Apă de ochi Baron Bruckenthal. Are efect sigur în pruința conservării și a recăstigării vederilor. 1 sticlă = fl. —.50.

Apă și alife pentru gușe, cele mai alese. Una dosă 50 cr. și 1 fl.

Extract de Sassaaparilla. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui în casuri de siphilis, podagră, gușă, la scrofule, tuberculosă, la bóle de pele învechite, — peste tot la tot felul de bóle ce-si au temeiul în sângele stricat. Una sticlă = fl. 1.— și 2.—.

Hydropin, în contra idropiceii saú bólei de apă de un escelent efect.

1 sticlă = fl. 1.25.

Injection vegetale de Dr. Hill. Vindecă tripperul și florile muereșci etc. într'un timp foarte scurt, chiar dacă sunt învechite. 1 sticlă = 75 cr., la bóle învechite fl. 1.25.

Medicament în contra epilepsiei, leșinării a durerilor de nervi și isterice ale mamelor se foloseșce cu cel mai bun succes.

1 dosă = fl. 2.80.

Medicament în contra îngrășării, peste măsură, efectul e sigur.

1 sticlă = fl. 2.80.

Mijloce în contra limbricului lat, (panglica). Un mijloc sigur și probat în contra a tot felul de limbrici lați. Se póte lua ușor și cu plăcere, și nu cauzează nici cele mai neînsemnate greșuți în stómach. 1 dosă = 3.50.

Mijloce contra pișatului în pat de Dr. Brown, cu efect sigur, cutia 3 fl. 50 cr.

Mijloce contra sudorii și mănărimii de Dr. Scott, cu efect sigur la asudarea picioarelor mânilor și subsiorilor, precum și la orl și ce fel de mănăcrime. —

Cutia 1 fl 50 cr.

Oleiu pentru auđ de un efect escelent la durerile reumatice ale urechilor, la susuitul urechilor, la auđire grea ș. a.

1 sticlă = fl. 1.—.

Pastile pentru limbrici. Cel mai bun mijloc pentru a nu fi infectat de limbrici; copii li iaú bucurosi, având un gust plăcut. O cutie cu 12 bucăți: 20 cr.

Picături în contra cholerii de Dr. Heuffel. Este un mijloc preservativ, întrebuintat cu succes de mai mulți ani în contra colerei a tot felul de bóle, a treapădu-lu, a lipsei de apetit și colicel. 1 sticlă mică = fl.—.50, 1 sticlă mare = fl. 1.—.

Pomade de Lugoș pentru obraji. dă un escelent efect în contra petelor de pe obraji, alunicel vermuțeli din pe'e cum și contra tuturor necurățeniilor feței. Una dosă 50 cr. și 80 cr.

Prăf întăritoriu, de Dr. Hill, cel mai bun mijloc pentru întărirea nervilor, pentru redobândirea forțelor bărlhătesci pierdute, preste tot pentru tāmăduirea a orice fel de slăbiciuni. 1 c. fl. = 2.80.

Prăf în contra hemoroidelor, de Dr. Kanitz. se întrebuintează de mai mulți ani cu cel mai bun succes. 1 cutie = fl. —.50.

Alife în contra hemoroidelor, de Dr. Kanitz, alife recoritoare și alinătore de dureri. 1 dosă = fl.—.50.

Praf de cai engles. Acest prau pă-
zesc caii de podagra matelor, de
tote bôlele lipicioase de tusa, tu-
berculose, și așa numitul gutu-
raiū; delătorează cauza acestor
bôle, în urmarea puterii lui di-
solvatore și curățitoare, promo-
văză mistuirea, curățește și ră-
resce sângele, depărtază toate su-
curile mucose, și necurate, și este
un mijloc de casă probat în contra
tuturor bôlelor la cai; cari îl
ține tot în putere, și deplină
sprintenie.

1 pachet = 20, 35 și 70 cr.

Praf pentru marve helvețian, este
un prau adevărat folositoriu pen-
tru lapte, întrebuințat în cele mai
mari meieraiuri în Helveția, și
cel mai bine recomandat din partea
veterinarilor. El are cel mai es-
celent efect asupra stomacului,
promovăză mistuirea, curăță sân-
gele și promovăză adunarea lap-
telui la vaci. De acest praf se
fac animalele tari în mod suprin-
dătoriu, și pline de viață; între-
buințându-l, nu putem mulge
sânge, și umflături de stomach
nu obvin înainte. Acest prau nu
ar trebui să lipsescă la nici o
economie, fiind că și de altcum

la toate bôlele animalelor are un
efect escelent. 1 pachet = 20, 35
și 70 cr.

Praf pentru porci, acesta ațita
pofta de mâncare și micșorează
holdul sexual la porci, și așa
aceste animale mai bine se în-
grășă; este un mijloc escelent în
contra umflăturilor de grumaz
la porci, și în contra a tot felul
de bôle este recoritoriu.

1 pachet = 20, 42 și 84 cr.

Suc de erburi banatice. Acest suc
estras din cele mai vindecătoare
și mai aromatice ierburi ale înăl-
țimilor alpine ale Ungariei sudice,
e un mijloc escelent în contra
tuturor aprinderilor pelitel mu-
cose, în contra durerilor de piept
și de grumaz, în contra tusei
răgușelei, resulfărei greu etc. În
urma gustului său tare plăcut,
il iau bucuros și copiii. Prețul
unei sticle pentru omenii mari și
pentru copil trecuți preste 10
ani 78 cr. — Prețul unui fla-
con pentru copil sub 10 ani
= 60 cr.

Unsore de casă din Lugoș. Mijloc
probat în contra tuturor ranelor
precum sunt: bube, umflături,
arsuri ș. a. 1 dosă = 50 cr.

SPIRT DENATURAT

de cel mai tare.

Pentru întrebuințări în casă, pentru fert, încăldiț, curățit, luminat etc.
Pentru întrebuințări industriali, pentru măsură, vâpsări tapeziereri etc.

1 LITRU 36 cr.

Tot aci se află *tote medicamentele* in- și externe precum ger-
mâne, franceze, englese, de ape minerale, vinuri lecutitoare, Cognac,
Rhum, Thei, aparate chirurgice, materii pentru legat, articuli pen-
tru toaletă și esență pentru de a face și îmbunătăți beuturile spiri-
tuose de tot felul; precum: Liqueruri, Slivovita, Rhum, Rostopschin,
rachiu de comină, vin etc. cum și diferiți articuli pentru economia
de câmp și de casă. *Cataloge detaliate* desre aceste se trimit franco
în limba: română, germană, magiară ori sârbă; ne rugăm numai ca
adresa să se scrie lămurit. *Comandele prin poștă* se vor îndeplini cât
mai repede și mai cu grijă. La sume sub 3 fl. se va computa pen-
tru biletul de mesagerie și lăduță 10–20 cr., după mărimea acesteia.
Comandele dela 3 fl. — se pachetăză gratuit, er' dela 5 fl. în sus,
și trimiterea se face franco la Austro-Ungaria și Germania.

Vendătorilor li-se acórdă rabat considerabil.

Din multele mii de scrisori de recunoștință

care dovedesc efectul minunat al medicamentelor aci înșirare și pe care cu greu le poți avea o altă apotecă în număr așa de mare, dar' din lipsa de spațiu, se pot reproduce numai puține, din cele mai recente. La dorință stau la dispoziție grătuită nenumărate obiecte.

Prin această epistolă vă fac de cunoscut cum-că tatăl meu care-l au avut moribund 2 ani și în acel 2 ani am umblat la toți medicii și nici unul n'au putut să-l tămăduiască, dar am cheltuit bani încă aș fi luat un bou să trag la car, și St. D-Voastră cu **Essența pentru stomach** de Dr. Heuffel, îl făcurăți *sănătos*, prin asta îmi rădic ochii la ceriu și zic bunul Dumnezeu să-ți țină firul vieții D-Tale la mulți fericți ani.

Cu stimă și recunoștință *Toma Orza*.

Mercina (lângă Oravița), 16. Iunie 1890.

Binevoii a-mi trimite 2 uegi de **Essența lui Heuffel**, căci e unicul mijloc, care ajută soții mele contra suferințelor ei de stomach. Primiți cea mai afectuoasă a mea *mulțumire* pentru mijlocul excelent al D-Tale.

Dunapatai, 15. Aprilie 1890.

Cu toată stima *Ioan Marc*.

Rog a-mi trimite mai 2 uegi de **Essența lui Heuffel**. Ueaga trimisă mai pe urmă a avut un efect *forte bun* asupra morbosului, și de aceea el voese să întrebuințeze mai departe medicamentul, mulțămindu-ți sincer pentru acest remediu bun.

Mramorac, 11. Martie 1890. Cu totă stima *George Poporicu*, preot.

Essența și pilulele de Heuffel ce mi-le a-ți trimis au avut efect excelent și de aceea Vă exprim mulțămirea mea cea mai cordială.

Kessler, u. p. Mikesassa, 12. Februarie 1890.

Cu toată stima *George Filip*.

Vă rog după 5 uegi de **Essența de stomach** de Dr. Heuffel, pentru-că după prima ueagă mă simt deja cu mult mai bine.

Heuffel, 6. Februarie 1890.

Cu toată stima *Nicolae Wener*.

Sincera mulțămire pentru trimisele **pilule pentru curățirea sângelui și Essența de Heuffel**. Ele au făcut un efect *surprinzător* de bun.

Plositz, 1. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Ioan Merth*.

Earăși Vă rog după 2 suluri de **pilule pentru curățirea sângelui de Dr. Heuffel**, căci prin *efectul mare*, care îl au pilulele, trebuie să aduc și pentru alți oameni, pentru-că știu deja fie-cine, că eu prin pilule am ajuns ear la putere.

Ortendorf, 8. Martie 1890.

Cu totă stima *Mihail Schwarz*.

Earăși comandez un sul de **pilule de Heuffel**. Vă rog a mi-l trimite îndată, căci mă simt *cu mult mai sănătos*, de când me servesc de aceste pilule.

Oletz, 28. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Fridericu Hoffmann*.

Vă rog pe stimat D-Voastră a-mi trimite earăși din prețuitele **D-Voastră pilule de Heuffel**, căci au efect *forte bun* și sunt demne de recomandat.

Lovrin, 21. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Iosif Reiter*, rotar.

Vă recer a-mi trimite mai 2 uegi de **espi de podagră de băie erculane**, care dintre mijlocele întrebuințate de mine până acuma s'a validat ca *cel mai bun*.

Salona, 8. Aprilie 1890.

Iosif Hango.

Simțându-mă mai bine de neagra de **espri de potăgră de băile erculane**, Vă exprim sincera mea mulțumită, rugându-Vă a-mi trimite mai 2 uegi.

Teme-Giarmata, 18. Februarie 1890. Cu totă stima *Ignatie Herz*.

Espritul artelic de băile erculane și pilule pentru curățirea sângelui de Dr. Heuffel ce le-am primit s'au dovedit în familia mea ca un *remediu admirabil de bun* și le recomandă la toți morboșii. Rog a-mi trimite din fie-care câte una.

Charleville, 27. Ianuarie 1890

Cu toată stima *Iosif Geyer*.

Vă rog a-mi trimite 5 uegi din **spirtul artritico de băile erculane**. Eu și mai mulți alții mulțămim pentru *înșănătoșarea* prin **espiritul contra podagrei**.

Mitroviț, 10. Ianuarie 1890.

Că totă stima *Anton Schwager*.

Pentru uega trimisă de **Antibetin** sincera mulțumită. Respectiva persoană mai înainte cu pasiune supusă beției, dar acum numai bea de loc *beuturi spirituoase* și își mulțămesc de aceea cât trăiesce.

St. Mihail-romănesc, 28. Iunie 1890. Cu totă stima *Ioan Catincea*.

Pentru-că uega de **Antibetin** comandată la D-Ta a avut *efect foarte bun* la un bețiu, Te recerc a-mi trimite eară o uegă pentru altă persoană.

Obreja (p. u. Teuș), 15. Maiu 1890. Cu totă stima *A. Blossian*, preot.

Ueaga de **Anti'e'in** comandată pentru di . . . și-a dovedit efectul.

Plescuța 21. Iunie 1890.

Cu totă stima *Ianca*.

Ueaga trimisă de **remediul beției** a făcut un *efect admirabil*.

Vaislő, Baranya, 14. Februarie 1890. Cu totă stima *Iosif Gaal*.

Anti'e'inul comandat la D-Vtră a făcut la un om un *efect excelent*, deoarece-ce acest om acum, după întrebuințarea acestui eminent mijloc contra beției, nu bea mai mult *beuturi spirituoase*.

M. Sécaș, 20. Ianuarie 1890. Cu totă stima *Matei Rauscher*.

Încunoscându-Te cu **mijlocul contra beției** a avut un *efect bun*. Te rog a-mi trimite mai o uegă.

Cherniaia 10. Ianuarie 1890. Cu totă stima *Melchior Greiff*.

Ueaga de **Antibetin**, primită dela D-Ta a avut *efect excelent*, i-Ti exprim sincera mulțumită.

Făget, 22. Octomvrie 1890.

Cu totă stima *Dionisie Benescu*.

Ueaga de **Anti'e'in** comandată la D-Ta și-a arătat efectul, soția bărbatului respectiv *nu bea mai mult*, acesta s'a lătit și acum mă recercă alt bărbat a-l comanda și lui. Drept aceea Te rog a-mi trimite ear o uegă.

Cu totă stima *Iosif Mateș*, terar, Bassahid.

După întrebuințarea uegii din **sucul (sirupul) de ierturi banati e Nr. 1**, ce mi-ai trimis-o, deși nu o am gătat, simt deja *ușurare mare* la respirație și la lăpădarea flegmel. De aceea Te rog a-mi trimite cu întorcerea postel 5 uegi din acest mijloc excelent.

Marcovăț, 21. Faur 1890. Cu totă stima *Petru Istean*, învățător.

Vă exprim *sincera mea mulțumită* pentru **sirupul de ierburi banati e**, ce mi-ai trimis, soția mea era în urma tusei și durerii de pept aproape de se mōră dar după întrebuințarea primei butele trimise, e aproape sănătosă.

Cocasid 21. Februarie 1880.

Cu totă stima *Mihai Șram*.

Vă recere a-mî trimite 5 uegi de escelentul sirup de ierburî banatice. Deja săptămîna trecută am lăsat se mi-se aducă și l'am aflat de cel mai bun mijloc contra morbului meu.

Recea, 7. Ianuarie 1890. Cu totă stima *Emerie Spravil* macelar.

Cu cea mai mare mulțămire Vă comunic, ca mijlocul contra limbricului cordelat, primit mai deunazi dela D-Ta mi-a ajutat cu desecîngire.

Raț-Militici, 14. Ianuarie 1890. Cu totă stima *Iosif Brechlmaier*.

Sincera mulțămîtă pentru apa de ochi de baron Bruckental, care a curat pe morbos, după-ce perdusem totă speranța.

Gross-Petersdorf 2. Ianuarie 1890. Cu totă stima *Iosif Șec*.

După întrebuintarea celor 2 cutii a mijlocului D-Tale în contra îngrășărei a scăzut greutatea corpului meu deja cu 2 chile, un semn, că remediul e foarte eficace. Vă rog deci a-mî trimite mai 2 cutii.

Debrețin, 9. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Alex. Sz.*

Sînt deja 6 luni de cînd am primit ultima speditie a mijlocului D-Tale contra epilepsiei și de atunci încoace nu m'a mai molestat nici un atac epileptic și aceasta o atribui numai escelentului D-Tale mijloc, cu care mai deobligat.

Maria-Tereziopol 9. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Andrei K.*

Vă recere cu totă politeța a-mî trimite încă odată 2 cutii Praf emoroidal și o cutie de unsore emoroidală pentru-că după prima cutie, ce mi-ai trimis-o simt o îmbunătățire.

Vincovțe, 17. Martie 1890.

Cu totă stima *Ioan Bucalai* la dl Iosif Nebel.

Escelentul olei de urechi al D-Tale m'a eliberat după scurt timp de vîjeitura de urechi și de auzirea grea, primiți deci sincera mea mulțămîtă.

Neoplanta, 5. Ianuarie 1890.

Cu totă stima *Stefan Vuici*.

Î-mî face plăcere a Vă putea comunica că m'am curat cu desecîngire de morbul meu de nervi, de care suferim de ani de zile, în urma întrebuintării prafului întăritoriu de Dr. Hill, mulțămindu-Ți din totă inima. Binevoiti, Vă rog, a publica știrile aceste ca și altor morboși de nervi să le fie cunoscut acest mijloc escelent.

Bethlenhaza, 26. Aprilie 1889.

Cu totă stima *A. Husserl*.

Vă rog a-mî trimite prin rambursă 2 uegi din aprobatul remediu contra idropiei de Hidropin.

T. Ujvár, 26. Aprilie 1886.

Cu totă stima *Ioan Kauten*.

Sincera mea mulțămîtă pentru cele 2 uegi trimise de inecțiune vegetabilă, care a avut efect minunat la persoana respectivă, aflându-se acum de tot sănătoasă.

Battonya, 13. Februarie 1890.

Cu totă stima *Pavel Crestea*.

Vă mulțămesc pentru espediția unsorei de casă de Lugoș, în-cunoscîntându-Vă că s'a vindecat rana.

Suloc, p. u. Darany, 10. Octomvrie 1889.

Cu totă stima *Matei Brandmiller*.

Vă rog a-mî mai trimite prin rambursă o uegă mare de extract de Sasaparilla cu iodecali, căci e cel mai bun mijloc contra morbului meu.

Egres, 5. Martie 1889.

Cu totă stima *Petru Volf*.

Mijlocul contra sudorii de Dr. Scott procurat dela D.-Ta l'am aflat de *forțe bun* la mine contra sudorii picioarelor, căci 1 cutie de acest mijloc m'a scăpat de tot de răul uricios de ani de zile, mulțămindu-ți prin aceasta *forțe frumos*.

Segedin, 20. Ianuarie 1880.

Cu totă stima *Moritz Kohn*

Binevoiți. Vă rog, a-mi trimite deloc 7 șcatule de *paștiile de limbrici*, căci recomandându-le se simte lipsă de ele. Trebuie să recunosc, că aceste pastile sunt *un mijloc excelent* contra vermilor convingându-mă însuși în 2 casuri despre efectul lor.

Hird, comitatul Barani, 30. Iunie 1889.

Cu totă stimă *Francisc Ellingsfeld*

Spre a evita neînțelegeri și întârzieri, prea onoratul public e recercat, a scria la comandarea medicamentelor acurat firma apoteei, cum e pusă mai sus pe cuverte (plicuri), mai departe a comunica pelângă numirea posteii ultime, strada și dacă e posibil și numărul cășii, apriat adresa comandatoriului.

Noua casă de păstrare asociațiune
pe acțiuni

din Caransebeș,

cu un capital nominal de

50.000 fl.

primesce elocări (depuneri) și dă după
ele interese de

6%

dela ziua elocării până la ziua rē-
dicării.

Diracțiunea.

75

51

53

91

26

35

99

2,85

8,03

62

72

4,15

97

203

89

2,01

1,60

56

9,89

91

7,72

4,10

4,10

3,60

1,79

1,81

96

8,60

6,24

Tipografia diecesană

provădută și ajustată în mod abundent cu cele mai nouă

litere, mașine și utensilii tipografice,

primesce și esecută cu cele mai moderate prețuri tipărirea de

opuri broșuri și jurnale

în limba română, magiară și germană;

mai departe furnisază în timpul cel mai scurt pe lângă o
decorațiune elegantă, modernă și estetică cu prețuri de tot
moderate

etichete, programe, anunțuri, circulare, conturi bilete de
visite și adrese, hârtie de epistole cu și fără monograme;

în fine poate servi cu tot feliul de

formulare și tabele

necesare pentru oficiile parohiale, comunale și notariale.

În editura noastră au apărut în limba română:

Szörényi B., Geografia comitatului Caraș-Severin, exemplariul . . . 36 cr.

Mândrean V., Gramatica română pentru școlile populare, exemplariul 40 cr.

Cumpărătorilor a 10 exemplare se dă un exemplar grătit.

Maî departe se primesc comande

pentru tot feliul de ornate și requisite bisericesci trebuincioșe
la cultul divin ș. a.

felóne, epitrachile etc.

cădelnițe, potire de argint de china, aurit, stéguri.

În fine tot aci

ca agentură a băncii generale de asigurare mutuală

Transilvania

cu reședința în Sibiiu,

să pot face asigurări de viață, contra focului și a grindinei
pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

32 1/2 L.

7 1 L.

4 1 1/2 L.

20

15

10

5

10

14

6

8

6

10

5

10

6

12

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

8.80

9.80

10.80

11.20

11.60

12.00

12.40

12.80

13.20

13.60

14.00

14.40

14.80

15.20

15.60

16.00

16.40

16.80

17.20

17.60

18.00

18.40

18.80

19.20

19.60

20.00

20.40

20.80

21.20

54

58

62

66

70

74

78

82

86

90

94

98

102

106

110

114

118

122

126

130

134

138

142

146

150

154

158

162

166

170

174

178

182

186

190

194

198

202

206

210

214

218

222

226

230

234

238

242

246

250

254

258

262

266

270

274

278

282

286

290

294

298

302

306

310

314

318

322

326

330

334

338

342

346

350

354

358

362

366

370

374

378

382

386

390

394

398

402

406

410

414

418

422

426

430

434

438

442

446

450

454

458

462

466

470

474

478

482

486

490

494

498

502

506

510

514

518

522

526

530

534

538

542

546

550

554

558

562